

Biblioteka Śląska

196

II

Pracownia Śląska

JAN KAROL BENISZ

SKOROWIDZ
I PRZEWODNIK
WOJEWÓDZTWA
ŚLĄSKIEGO

IAN KAROL BENISZ.

Kierownik referatu państ. pod. przem. w Wydziale Skarbowym
Województwa Śląskiego w Katowicach.

SKOROWIDZ

Miejscowości oraz Urzędów
państwowych i autonomicznych
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

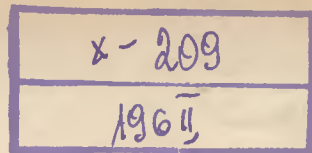
z życiorysem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
Marszałka Józefa Piłsudskiego, Kardynała ks. Hlonda
i Wojewodów Śląsk., z przewodnikiem ilustrowanym.

Przewodnik poprzedzony jest przedmową Prof.uniw.
Jagiellońskiego Posła Dr. Adama Krzyżanowskiego
Twórcy Ekonomicznej Szkoły Krakowskiej.

Nakładem: Wydawnictwa „Strzechy Rodzinnej”
KATOWICE 1928.

196
II

Tegoż autora wyszły:

- 1. Państwowy podatek przemysłowy.** Ustawa z 15. VII. 1925. (Dz. U. R. P. Nr. 79 poz. 550) z komentarzem. Nakład Katowickiej Spółki wydawniczej — Katowice 1926, Stron 188 (wyczerpane).
- 2. Die Gewerbesteuer.** Nakład: Wirtschaftliche Vereinigung für Polnisch-Schlesien — Katowice 1926, Stron 118. (wyczerpane).
- 3. Najnowsze ustawodawstwo z 1. lipca 1926 r. w zakresie opłat stemplowych.** (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570) z komentarzem. Nakład: Śląski Instytut Wydawniczy — Katowice 1927, Stron 136.
- 4. Das Gesetz über die Stempelabgaben vom 1. Juli 1926.** Nakład: Związku Gospodarczego 1927 — Stron 42 (wyczerpane).
- 5. Co każdy płatnik wiedzieć powinien o: 1.) państwowym podatku dochodowym; 2.) podatku kościelnym; 3.) o ogólnych postanowieniach ustawy konkursowej.** Nakład: Sp. wydawniczej „Polonia“ — Katowice 1927, Stron 152.

w druku:

- 6. Komentarz do ustawy z dnia 15. VII. 1925.** (Dz. U. R. P. Nr. 79 poz. 550) o państ. pod. przem.

Oznaczenie znaków:

- „m“ = gmina o charakterze miejskim,
- „w“ = gmina o charakterze wiejskim,
- „km“ = kilometrów,
- „ha“ = hektarów,
- „S. p.“ = Sąd powiatowy,
- „S. okr.“ = Sąd okręgowy,
- „tel.“ = telefon,
- „loco“ = w miejscu,
- „kol.“ = kolonia, osada.

PRZEDMOWA.

Na prośbę o kilka słów przedmowy — umieszczam ją chętnie, będąc przekonanym, że dzieło w założeniu swem ze wszech miar zalecenia godne — chętnie czynię zadość wezwaniu.

Jakakolwiek owocna praca społeczna w najszerszym tego słowa znaczeniu jest niemożliwa bez silnego fundamentu informacyjnego. Brak podstawowych wiadomości o rzeczywistym układzie stosunków ilużto szkodliwych i bolesnych nieporozumień jest źródłem!

Nakładca wydając pracę autora, stawiając sobie za zadanie przeciwdziałanie rozpowszechnionej niezajomości warunków, wśród których działać nam przypadło w udziale, z pewnością dobrze się zaśłużyła sprawie publicznej, a zwłaszcza oddała cenne usługi osobom czynnym w życiu gospodarczym, które na szczęście ostatnio w Polsce nadspodziewanie pomyślnie się ukształtowało, ale którego dalszy rozkwit w wysokim stopniu jest uwarunkowany dokładnem zapoznaniem się ogółu z faktami ekonomicznie doniosłemi.

Ogłoszenie drukiem „Przewodnika i Skorowidza Województwa Śląskiego“ jest ważnym krokiem na tej drodze.

KRAKÓW, 5. stycznia 1928 r.

Adam Krzyżanowski.

OD AUTORA.

47

Województwo Śląskie posiada 18 miast, podzielonych na poszczególne powiaty w sposób następujący:

1. Powiat Katowicki posiada 1 miasto (Mysłowice),
2. „ Świętochłowicki nie posiada żadnego miasta,
3. „ Pszczyński posiada 3 miasta (Pszczyna — Mikołów — Nowy B'ieruń),
4. „ Rybnicki posiada 3 miasta (Wodzisław — Rybnik — Żory),
5. „ Bielski posiada 1 miasto (Strumięń),
6. „ Cieszyński posiada 2 miasta (Skoczów — Cieszyń),
7. „ Lubliniecki posiada 2 miasta (Woźniki — Lubliniec)),
8. „ Tarnogórski posiada 2 miasta (Miasteczko — Tarnowskie Góry),

Oprócz tego są w Województwie Śląskiem 3 miasta wydzielone z powiatów a to: Katowice, Królewska Huta i Bielsko. Wymienione 18 miast zamieszkałe są przez 353 830 mieszkańców, zatem 30 ^o/_o wszystkich mieszkańców Wojew. Śląskiego. Z powyższego ludność rolnicza stanowi 17 % wszystkich mieszkańców, reszta zamieszkuje w gminach wiejskich i osiedlach przemysłowych. Gmin, wiejskich przemysłowych Województwo posiada 39 w tem: Siemianowice Śląskie, Wielkie Hajduki, Świętochłowice, Ruda, Nowa Wieś, Nowy Bytom, Lipiny, Janów, Chorzów, Łagiewniki, Bielszowice, Chropaczów, Rydułtowy, Szarlej, Wielkie Piekary, Rożdzień, Szopienice, Kochłowice, Wełnowiec, Orzegów, M. Dąbrówka, Knurów, Tychy, Godula, Michałkowice, Nowe Hajduki, Brzezinka, Brzeziny Śląskie, Niedobczyce, Wielka Dąbrówka, Kończyce, Orzesze, Czerwionka, Łaziska Górne, Bytków, Łaziska Średnie, Wry i Pawłów.

W gminach tych zamieszkuje 472 100 mieszkańców, co stanowi 40 % wszystkich mieszkańców Województwa Śląskiego. Reszta mieszkańców osiadła w 385 gminach stanowi zaledwie 30 % ludności Województwa Śląskiego.

Skorowidz ułożony jest sposobem alfabetycznym, a to celem szybszego z orjentowania się.

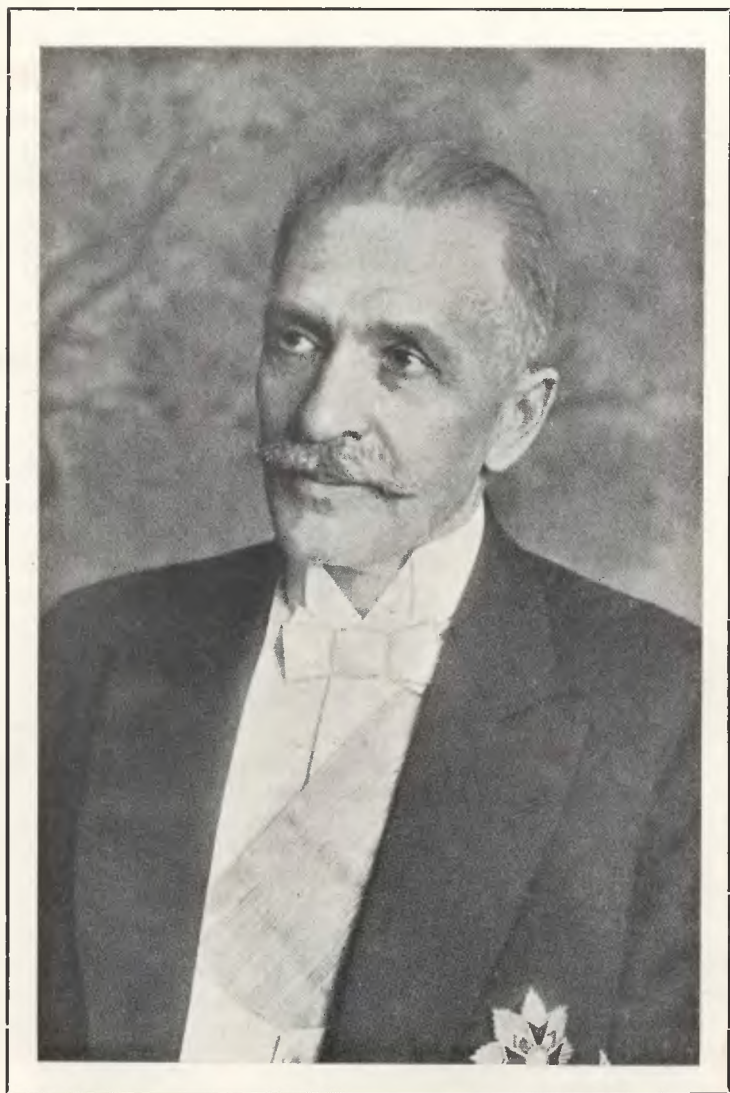
Ze względu na to, że podział powiatów nie łączy się z podziałem przydziałów poszczególnych miejscowości do poszczególnych Urzędów Skarbowych objęty został osobnym spisem.

Zakończenie skorowidza zawiera ogólny przewodnik po Województwie Śląskiem, z opisem najważniejszych miejscowości, godnych zwiedzenia.

* * *

J. W. Panu Prof. U. J. Drowi A d a m o w i K r z y ż a n o w s k i e m u składam najserdeczniejsze podziękowanie za przedmowę, w której oceniając doniosłą rolę G. Śląska w życiu gospodarczem Polski, dał jako Członek Misji Kemerera przy uzyskaniu pożyczki dla Polski wyraz zrozumieniu żywotnych interesów naszego Województwa. Również składam najserdeczniejsze podziękowanie J. W. P. Drowi Marjanowi Konarskiemu za życzliwość i współpracę przy wydaniu przewodnika.

Katowice, w marcu 1928.

Prof. Ignacy Mościcki

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

*Wkładka i klisza wykonana w Zakładach Graficznych
Sp. Akc. Śl. Zakt. Graf. i Wyd. „Polonia“ w Katowicach*

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Prof. Dr. Ignacy Mościcki.

Najdostojniejszy Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Prof. Ignacy Mościcki urodził się dnia 1. grudnia 1867 r. w Mierzowie ziemi Płockiej.

Pierwsze lata szkolne spędził w Płocku, skąd przeniósł się do Rygi, w której na politechnice ukończył Wydział chemiczny.

Po opuszczeniu politechniki przebywał czas krótki w Warszawie.

W latach 1892—1897 przebywał stale w Londynie, skąd w jesieni 1897 r. przeniósł się do Fryburga, zajmując stanowisko asystenta na katedrze fizyki, a następnie w r. 1901 objął kierownictwo prac wynalazczych w laboratorium Uniwersytetu fryburskiego.

Pracą swoją gorliwą i znajomością fachową, doprowadził do wybudowania pierwszej na świecie fabryki kwasów skoncentrowanych metodą syntetyczną według własnego patentu.

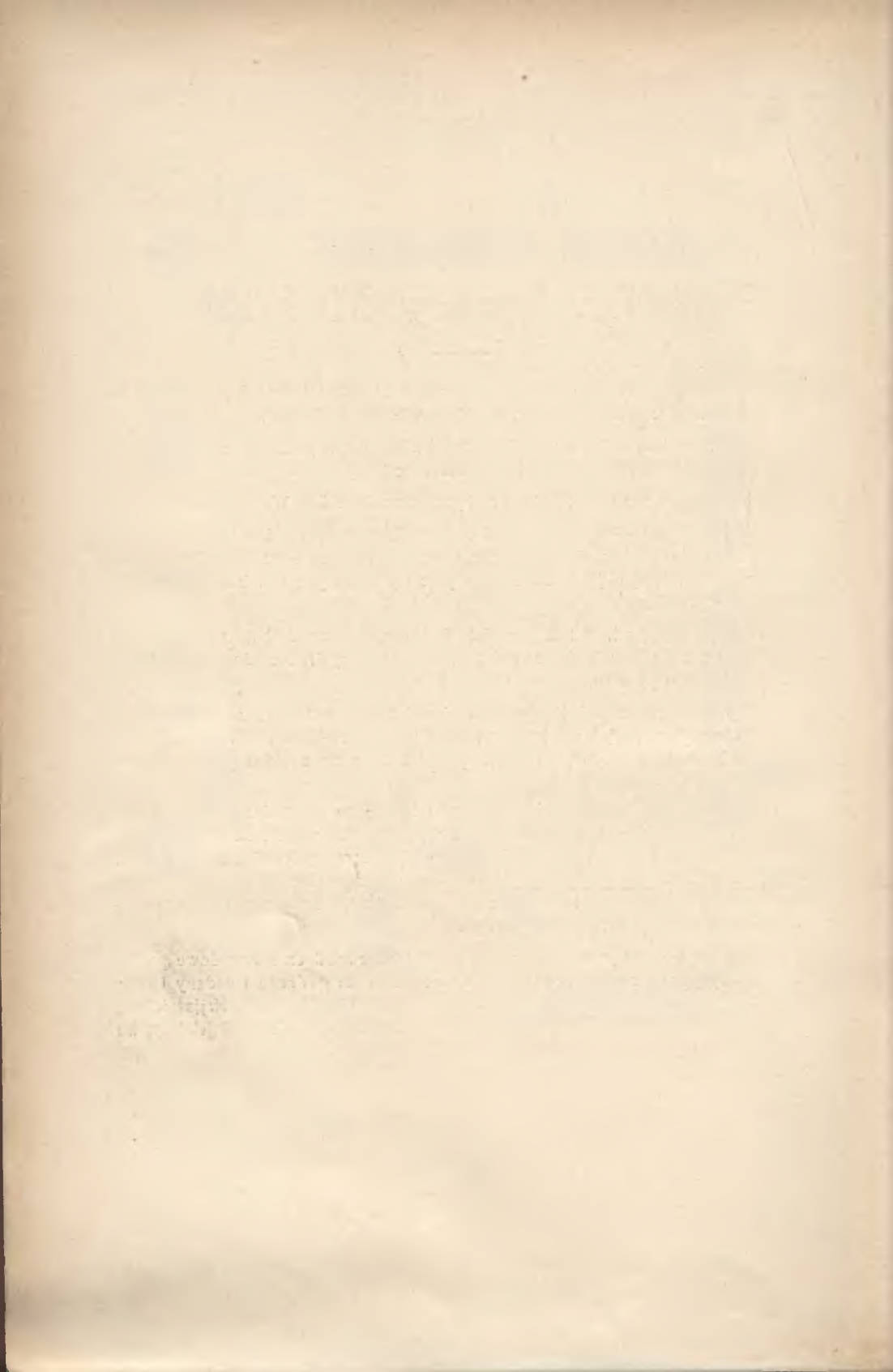
Z początkiem roku 1913 opuścił Szwajcarię i przeniósł się na stałe do Lwowa, obejmując specjalnie dlań utworzoną katedrę elektrochemji.

Znakomity, ten uczony niedługo powołał do życia chemiczny instytut badawczy.

Obok pełnienia godności profesora od samego początku objęcia przez Państwo Polskie, „Fabryki Związków azotowych w Chorzowie“, aż do dnia 1-go czerwca 1926 r. pełnił funkcje Naczelnego dyrektora tych zakładów a wyniki Jego pracy, świadczą nie tylko o Jego uczoności ale również o wielkiej twórczości. W uznaniu Jego twórczej pracy politechnika Lwowska i Warszawska nadała Mu godność doktora honorowego.

W dniu 1-go czerwca 1926 r. został przez Zgromadzenie Narodowe powołany na najwyższe stanowisko w Państwie, którą to godność i nadany Urząd przyjął. Najdostojniejszy Prezydent, jako przedstawiciel Majestatu Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej szczerzy ten Urząd sprawuje po dzień dzisiejszy, ku chwale Ojczyzny i dobru Narodu.

Józef Piłsudski, Marszałek Polski.

Józef Piłsudski, Marszałek Polski.

Józef Piłsudski, Marszałek Polski, urodził się w 1867 r. w Żuławie na Litwie, niedaleko Wilna.

Po ukończeniu gimnazjum w 1885 roku, wyjechał na uniwersytet do Charkowa, gdzie studjował medycynę. Po zamknięciu uniwersytetu z powodu ruchów studenckich — wrócił do Wilna, gdzie wmieszano Go w proces o zamach na cara Aleksandra III. i skazano na lat pięć Sybiru.

W roku 1892 powrócił z Sybiru do Wilna, w którym pracował dla dobra Ojczyzny. Pracę swą następnie przeniósł do byłego zaboru austriackiego, tworząc kadry „Strzelca“ z którymi w r. 1914 wyruszył na nierówną walkę z Rosją.

W wojnie światowej jako Wódz Naczelny Legionów, położył nie spożyte zasługi około ugruntowania podstaw niepodległości Państwa, poczem po upadku państw zaborczych, stanął na czele Państwa, któremu dał pierwsze podwaliny administracji cywilnej i wojskowej. W niebezpiecznej wojnie z Rosją w 1920 r. pokonał najeźdźców, przyczem Jego osobistej odwadze i zaletom zawdzięcza Państwo zwycięstwo nad wrogiem.

Dwukrotnie uchwycił ster rządów Państwa, a Jego dokonane czyny, działalność na polu odbudowy i wskrzeszenia Polski, wróżą nam pokonanie tych trudności, które nam w spadku los jako Państwu nowobudującemu się pozostawił. Nie będziemy rozpatrywać Jego bohaterskich czynów i zasług na polach bitew, gdyż Jego bohaterska i potężna postać wskrzeszyciela ducha Narodu, stoi nam stale i żywo przed oczyma.

Jest to postać czysta jak kryształ, o duszy wielkiej i wzniosłej, która oddaje wszystkie swe siły żywotne bez żadnych zastrzeżeń na usługi Ojczyzny. Silna dłoń Marszałka to auspicja *) szczęśliwej przyszłości Polski.

Postać Jego przejdzie do historii, i dopiero ta znajdzie słuszną ocenę Jego niezwykłych czynów i pomysłów.

*) wróżba.

**J. E. Ks. Dr. August Hlond, Arcybiskup
Gnieźnieńsko - poznański i Prymas Polski.**

J. E. Ks. Dr. August Hlond

Kardynał Gnieźnieńsko-poznański i Prymas Polski.

J. E. Prymas Polski urodzony w 1881 r. w Brzęczkowicach pod Mysłowicami na Śląsku. Z początkiem roku 1905 został wyświęcony na kapłana obejmując równocześnie obowiązki kapelana w Schronisku ks. Al. Lubomirskiego w Krakowie. W dwa lata później objął stanowisko dyrektora zakładu salezjańskiego w Przemyślu, skąd w krótkim czasie przeniesiony na takie same stanowisko do Wiednia, gdzie pełnił funkcje z całym poświęceniem się, z całą gorliwością, wykazując nadzwyczajne zdolności.

Nic też dziwnego, że z chwilą utworzenia administracji Śląska Polskiego, przeniesiony został na Śląsk w charakterze administratora tej nowej prowincji kościelnej.

Z odpowiedzialnego i ciężkiego obowiązku, wywiązał się znakomicie. Z niezrównaną energją, kierując się zawsze sprawiedliwością i głębokim zrozumieniem i odczuciem duszy ludzkiej, złagodzić zdołał waśnie narodowe na Śląsku, wywołane plebiscytem, powstaniami i wojną.

Z końcem roku 1925 zamianowany został biskupem śląskim, co ludność przyjęła z ni wysłowioną wprost radością i otuchą na przyszłość.

Konsekracja na biskupa śląskiego ks. Dr. Hlonda, odbyła się dnia 3-go stycznia 1926 r. w Katowicach w katedrze św. Piotra i Pawła z niebywałą okazałością.

Przeddzień uroczystości w godzinach wieczornych — Katowice wraz z całym Śląskiem złożyło hołd dostojnemu Duszpasterzowi, a były tam rzesze tysiączne.

Miasto całe wspaniale udekorowano flagami papieskimi i polskimi, zielenią i kobiercami.

Na ustach wszystkich był okrzyk: „Nasz drogi i kochany biskup niech żyje!”.

Wieczorem całe miasto zapłonęło iluminacją, a po ulicach miasta odbywały się pochody na cześć dostojnego pierwszego biskupa.

Na drugi dzień odbyła się właściwa, prawspaniała uroczystość konsekracyjna, prawdziwie dla Śląska epokowa.

Uroczystość przy cudnej pogodzie, w poważnym nastroju wypadła nadzwyczaj imponująco. Wszystkie ulice, przez które przechodził pochód, a więc Warszawską, obecnie Marszałka Piłsudskiego, 3-go Maja — przepełnione tysiącem tłumem wiernych z całego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego pragnąc być świadkiem tej wielkiej podniosłej i dziejowej chwili.

Katedra udekorowana girlandami i wieńcami, w potoku tysięcznych świateł, szczególnie zapelniona była tłumem wiernych, licznem duchowieństwem z całej diecezji, oraz diecezji sąsiednich

Wszystkie władze państwowe, cywilne i wojskowe przybyły do katedry.

Z uderzeniem godziny 9-tej rano wśród bicia dzwonów i orkiestr kilkunastu muzyk, przybył do kościoła Kardynał Kakowski z nuncjuszem papieskim ks. Lauri wraz z biskupami Nowakiem, Fiszerem, Ryksem, Kubiną, Tymienieckim, Łukomskim, Hlunderem, Łozińskim, i Szczesniakiem.

Przez szpaler wojska, Policji państwowej i tłumy wiernych dostojnicy kościoła wkroczyli do wnętrza świątyni — prowadząc w środku nominata.

Przed wielkiem ołtarzem na specjalnie wzniesionym tronie zasiadł ks. biskup Hlond, naprzeciw, również na specjalnie wzniesionym tronie, reprezentant Ojca świętego ks. biskup Lauri.

Nowego biskupa konsekrował kardynał Kakowski, w towarzystwie biskupa Łukomskiego i Nowaka.

Po obrzędzie konsekracyjnym odprawił ks. kardynał Kakowski z ks. biskupem Hlondem pontyfikalną mszę świętą.

Mianowanie to — to ważny fakt w dziejach Polski.

W parę miesięcy później, bo w dniu 19. czerwca 1926 r. odbyły się uroczysta instalacja kapituły w kościele katedralnym św. Piotra i Pawła, w czasie której ks. kancl. Skrzypczyk odczytał bullę Ojca św. o erekcyi kapituły, po której ks. Kanonicy złożyli przysięgę.

W parę dni później bo 24. czerwca br. nadeszła wiadomość z Watykanu, że ks. biskup Hlond został zamianowany Arcybiskupem Gnieźnieńsko — poznańskim a tem samem Prymasem Polski.

Nominacja powitana została z entuzjazmem nie tylko przez Śląsk i poznańskie ale przez całą Polskę.

Ukochanego Pasterza pożegnał cały Śląsk z prawdziwym żalem, lecz i z wielką dumą, że Ojciec św. uznał ks. Prymasa Hlonda jako najgodniejszego do objęcia najwyższego stanowiska kościelnego w Polsce.

W niedługi czas — bo z końcem roku 1927 Ojciec św. chęć okazać swe dobrotliwe serce dla Polski, którą znał i ukochał, czego niejednokrotnie dał dowód — nadał ks. Prymasowi Polski — najwyższą godność, mianując Go Kardynałem.

Wojewodowie Śląscy.

Ludność polska na obszarze Górnego Śląska przez całe 600 lat niewoli była gnębiona na każdym miejscu, przez co traciła nadzieję jaśniejszych i słoneczniejszych dni.

Niemcy bowiem, będąc panami położenia, uciskali lud śląski we wszystkich dziedzinach życia, pragnąc jego zagłady.

Wskutek tego, dzielny ten lud śląski, przechodził pasmo niewypowiedzianych cierpień. Mimo tego nie opuszczał ziemi rodzinnej, dla której z miłości znosił cierpliwie wszelkie gnębienia, z myślą o jasnej wolności.

Niemcy dążąc wszelkimi siłami do wytępienia polskości na Śląsku, mocno przerachowali się w swoich rachubach, bo nie znali ludu śląskiego ani tej wielkiej miłości Ojczyzny, która cechuje naród śląski.

Lata mijały, lud cierpiał w niewoli hartując ducha w stał niezłomną. Kilkakrotnie chwycił za broń, buntował się przeciw ciemieżcy, lecz pokonany cierpiał jeszcze więcej z myślą odwetu. I ten wielki dzień powoli się zbliżał, zbliżał się coraz to szybciej, aż zajaśniał w całej pełni.

Dzień wielki — bo dzień swobody i wolności!

Lud śląski całą pierśią odetchnął, będąc przekonany, że z tą chwilą będzie się mógł swobodnie rozwijać w wolności i sprawiedliwości, bez obawy o jutro.

Nad tym ludem panowali całe wieki urzędnicy obcy rekrutując się z Niemców, zupełnie nie znających natury i psychiki ludu śląskiego. W własnym kraju, żaden górnoślązak nie mógł otrzymać żadnego stanowiska wpływowego — gdyż te były dla niego zamknięte. Ludzie kierujący byli zupełnie obojętni na los górnośląskiego ludu, myśląc tylko o sobie, o karierze — zdobycia jak największego majątku na tym ludzie śląskim.

O jakimkolwiek zaprzyjaźnieniu się z ludem śląskim mowy nawet nie było, gdyż celem ich było prześladowanie konsekwentne wszelkich objawów życia narodowego — polskiego.

Każdy z delegowanych na naczelne stanowisko urzędników niemieckich, uważał za swój obowiązek gnębić, gnębić do ostatka.

To też gdy Śląsk przypadł Polsce — największą troską Władz centralnych w Warszawie, było obsadzenie w tej krainie „czarnych djamentów“ odpowiedniego wojewody, którego stanowisko jest tu szczególnie cięższe i bardziej odpowiedzialne niż w innych województwach, ze względu na całkiem odrębne stosunki ekonomiczno-polityczne jaki Śląsk w danej chwili przedstawiał.

Wojewodami śląskimi mogą być tylko ludzie najzdolniejsi, najenergiczniejsi, którzy potrafią i zdołają odczuć ten lud śląski.

B. Wojewoda śp. Józef Rymer.

Na zaszczytne to stanowisko powołano jako pierwszego wojewodę śląskiego śp. Józefa Rymera, ślązaka, b. prezesa Naczelnej Rady Ludowej, b. posła na Sejm Ustawodawczy, b. wicekomisarza polskiego Komisarjatu Plebiscytowego w Bytomiu, b. Prezesa Zjednoczenia Zawod. Polskiego. A wybór był trafny, gdyż pierwszy wojewoda był to człowiek wielkiego serca — o wielkim poczuciu sprawiedliwości i wielkiej zacności. Ciężką pracą umysłową dla dobra Ojczyzny i ludu który ukochał, z prostego robotnika — doszedł do tak wysokiej godności, w całej pełni wywiązał się z zajmowanego stanowiska, przez wszystkich kochany i ceniony, odpowiadając pod każdym względem pokładanym nadziejom.

Mógł dużo zdziałać dla ziemi ukochanej, dla ludu z którego wyrósł — niestety nieubłagane wyroki Boskie — przecięły w 41 roku pasmo Jego życia. Zgasł przedwcześnie dnia 5-go grudnia 1922 roku.

Pamięć jednak o Nim nie zagięła, czego dowodem jest grobowiec mурowany, postawiony na miejscu Jego wiecznego spoczynku oraz nazwanie przez reprezentację ludności miejskiej jednej z ładniejszych ulic w mieście Katowicach Jego nazwiskiem.

Śp. Józef Rymer, I. wojewoda śląski.

P. Schultis, II. wojewoda śląski.

Drugim Wojewodą śląskim był P. Schultis z Małopolski, którego Rząd w październiku 1923 roku odwołał ze zajmowanego stanowiska.

B. Wojewoda śp. Dr. Tadeusz Koncki.

W miejsce odwołanego ze stanowiska p. Schultisa, Rząd zamianował jako trzeciego wojewodę śp. Dr. Tadeusza Konckiego z Małopolski.

Objął urzędowanie w październiku 1923 roku w chwili najcięższej na Śląsku, bo w chwili trwania dzikiego strajku w przemyśle ciężkim.

Rządy śp. Wojewody były bardzo skuteczne, gdyż w krótkim czasie mimo znalezienia się w stosunkach i warunkach dla siebie zupełnie obcych, szybko z orjentowawszy się w sytuacji, doprowadzić zdołał do zlikwidowania strajku.

Zmarł 2-go maja 1924 r. powszechnie żałowany przez całe społeczeństwo śląskie, które pamięta Jego ofiarną działalność i niezmordowaną pilność. Niepospolita prawność charakteru, rzadkie przymioty ducha i umysłu, wielka wiedza i doświadczenie w zakresie administracji państwowej i gorąca miłość Ojczyzny cechowały śp. Konckiego.

Z żalem Górny Śląsk rozstał się z śmiertelnymi szczątkami ukochanego trzeciego wojewody, oddając je ziemi krakowskiej, gdzie w grobach rodzinnych spoczęły.

Śp. Dr. Tadeusz Koncki,
III. wojewoda śląski.

P. Mieczysław Bilski,
IV. wojewoda śląski.

Czwartym Wojewodą był Mieczysław Bilski, małopolanin, który objął urządowanie 26 maja 1924 r. w chwili również bardzo ciężkiej, bo w czasie zmagania się coraz więcej bezrobocia na całym Śląsku — podsycanego przez najrozmaitsze żywioły wrogie Państwu. W tych warunkach wszelkie dobre chęci z góry były skazane na trudności realizacji.

To też ustąpił odwołany z zajmowanego stanowiska.

WOJEWODA ŚLĄSKI

p. Dr. Michał Grażyński.

Piątym wojewodą śląskim jest Dr. Michał Grażyński, który objął urządowanie w dniu 1. września 1926 r. Urządowanie Pana Wojewody odznacza się bezstronnością, nader trafnem ocenianiem sytuacji i bystrą orientacją. Pozatem w życiu publicznem i prywatnem odznacza się zaletami ducha i serca, dzięki czemu ujmuje ogół społeczeństwa.

Ze względu na wyjątkowe przymioty charakteru jako prawdziwy opiekun przemysłu i handlu, zarówno właścicieli jak i robotników, stworzył stosunki na Śląsku takie do jakich Lud Śląski dążył i jakieś mieć zapragnął.

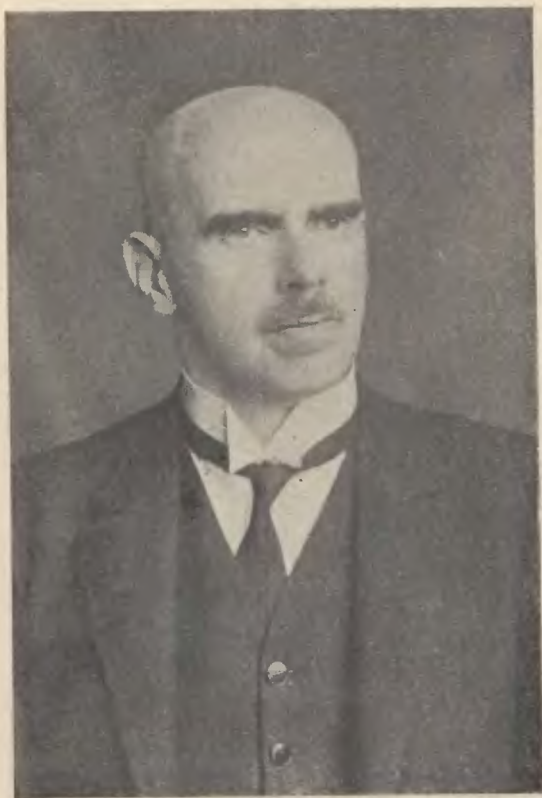
Życzyć należałoby się, by na swem nader odpowiedzialnym stanowisku pozostał jak najdłużej. gdyż jest to właśnie wybrany z pośród wybranych, jakiego Śląsk na tem stanowisku niezbędnie potrzebuje. Przyczem podnieść należy, Jego działalność humanitarną, która na razie zamyka się w ramach zakreślonych przez ciężkie stosunki, która jednak z przyszłości rozwinąć się może, do rozmiarów pożądaných przez ogół społeczeństwa praktycznie myślącego.

Dr. Michał Grażyński,
Wojewoda śląski.

P. Zygmunt Żurawski,
Wicewojeda śląski.

WICEWOJEWODA ŚLĄSKI

p. Zygmunt Żurawski.

Wicewojewoda p. Zygmunt Żurawski pracował od młodości w służbie administracyjnej na Śląsku Cieszyńskim.

Podczas przewrotu w r. 1918 był Starostą Cieszyńskim, potem członkiem Polskiego Rządu Krajowego, Prefektem przy Komisji międzyonar., wreszcie Komisarzem Rządowym.

W roku 1921 powołany na Górny Śląsk, celem organizacji administracji, członek Naczelnik Rady Ludowej, mianowany w roku 1922 wicewojewodą, który to urząd dotychczas piastuje.

Konstanty Wolny,

Marszałek Sejmu Śląskiego

b. Naczelnik Wydziału Prawnego w Polskim Komisarjacie
Plebiscytowym, adwokat.

Spis miejscowości.

L. b.	Miejscowość	Gmina o charakterze miejsk. (m) wjejsk. (w)	P o w i a t	Odda- lenie od miasta powia- towego w km.	Ostatnia poczta	Odda- lenie od poczty w km	Stacja kolejowa	Od- ległość od stacji kolejo- wej w km.	Obszar gminny w hekt.	Ilość miesz- kańców
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Adamowice . . .	w	Rybnicki	19	Ag. Łyski	—	Sumina	6	575	635
2	Aleksandrowice . .	"	Bielski	2,0	loco	—	Bielsko	2	544	2 473
3	Babienica . . .	"	Lubliniecki	24	Lubsza	3	Korzecin	12	1 693	816
4	Bągów . . .	"	Katowicki	10	W. Dąbrowka	3	Stemianowice	1	398	1 605
5	Baranowice Śl. . .	"	Rybnicki	16	Ag. Żory, Baranowic.	4	w miejscu lub Żory	—	1 288	673
6	Bargłowska . . .	"	"	18	—	—	Ruda Śląska	4	163	—
7	Baźanowice . . .	"	Cieszyński	44	—	—	loco	—	597	546
8	Baków . . .	"	Bielski	33,0	—	—	Pruchna	2	523	550
9	Belk . . .	"	Rybnicki	14	Czerwionka	4	Czerwionka	4	1 524	2 460
10	Biesy . . .	"	Bielski	—	—	—	—	—	—	300
11	Bełżnica . . .	"	"	—	Gorzycze	3,5	Gorzycze	3,5	490	737
12	Bełżowice . . .	m	Katowicki	12	Ag.	—	w miejscu	—	1 150	15 144
13	Bierutów . . .	w	Rybnicki	8	loco	—	kopalnia Hoym	3	431	5 500
14	Bieruń Nowy . . .	"	Pszczynski	21	"	—	loco	—	128	1 386
15	Bieruń Stary . . .	"	"	22,5	"	—	Nowy Bieruń	7	1 958	2 590
16	Bielowicko . . .	w	Bielski	15,7	—	—	Grodziszec	2	322	310
17	Bijasowice . . .	"	"	20	Stary Bieruń	4,5	loco	8,5	992	847
18	Bluszczów . . .	"	Rybnicki	29	Gorzycze	—	loco	7	527	685
19	Bielsko . . .	"	Bielski	—	loco	—	loco	—	496	19 183
20	Bobrowniki . . .	m	Tarnogórski	3	Rudne Piekary	1	Tarn. Góry	3	725	1 686
21	Bładnice Dolne . .	w	Cieszyński	19	—	—	loco	—	221	205
22	Bogucice . . .	"	Katowicki	2	Ag. Nr. 3	—	—	—	698	23 157
23	Błogocice ^{*)} . . .	m	Cieszyński	2,2	—	—	—	—	—	—
24	Bobrek . . .	"	"	2,4	—	—	—	—	700	3 001
25	Bogdała (kolonia)	"	Lubliniecki	—	—	—	Cieszyn	1	—	—

*) Cieszyn wraz z Biogoricami. O wieś o charakterze miejskim.

L. b.	Miejscowość		Gmina o cha- rakterze miejsk. (m) wiejsk. (w)	Powiat	Odda- lenie od miasta powia- towego w km.	Ostatnia poczta	Odda- lenie od poczty w km	Stacja kolejowa	Od- ległość od stacji kolejo- wej w km.	Obszar gminy w hekt.	Ilość miesz- kańców
	1	2									
			3	4	5	6	7	8	9	10	11
26	Bogunice . . .		w	Rybnicki	—	Łyski	3	Sumina	3	215	369
27	Boguszowice . . .		"	"	6	Paruszowiec	5	Rybnik	6	690	2 100
28	Bojszowy . . .		"	Pszczynski	15	Stary Bieruń	8	Nowy Bieruń	11	203	583
29	Bojszowy Nowe . . .		"	"	15	"	8	"	11	310	550
30	Boronów . . .		"	Lubliniecki	19	Ag.	3	Koszęcin	8	4 387	2 200
31	Borowa Wieś . . .		"	Pszczynski	33,5	Halemba	3	Pszczyszowice	5,5	693	1 132
32	Boruszowiec . . .		"	Tarno Górski	10	Strzybnica	5	Strzybnica	5	347	740
33	Brenna . . .		"	Cieszyński	—	loco	—	—	—	7 817	2 841
34	Borynia . . .		"	"	—	Szeroka	3	Warszowice	6	987	904
35	Brusiek . . .		"	Lubliniecki	14	Korzęcin	7	Kalety	6,5	1 860	356
36	Brenna . . .		"	Bielski	27,3	loco	—	Skoczów	12	500	800
37	Brynica . . .		"	Tarno Górski	12,5	Świerkianiec	6	Miasteczko	6,5	414	760
38	Brönów . . .		"	Bielski	14,4	—	—	Dziedzice	8	500	800
39	Brynów . . .		"	Katowicki	3,5	Katowice	3,5	Katowice	3,5	238	4 100
40	Brzezie . . .		"	Rybnicki	40	Ag.	—	loco	—	1 066	2 600
41	Brzezinka . . .		"	Katowicki	13	loco	—	"	—	898	6 036
42	Brzeziny Śląskie . . .		w	Świętochłowicki	12	Ag.	14	"	—	249	6 164
43	Brzezce . . .		w	Pszczynski	8,5	Pszczyna	8,5	Pszczyna	8,5	645	800
44	Brzezówka . . .		"	Cieszyński	10,1	—	—	Cieszyn	9	460	411
45	Brzęczkowiec . . .		"	Katowicki	11	Brzezinka	2,5	Brzezinka	2,5	286	3 000
46	Brzozowice . . .		"	Świętochłowicki	2,5	Szarlej	2	Szarlej	2	176	2 868
47	Bujaków . . .		"	Rybnicki (26 pieszo 4)	29	Ag.	—	Ormontowice	4	1 354	1 516
48	Buków . . .		"	"	10	Rogi	—	Bluszków	—	357	360
49	Bykowina . . .		"	Katowicki	8,6	Ag. N. Wieś	—	Kochłowice	2,5	164	2 517
50	Bystra . . .		"	Bielski	6	loco	—	loco	—	1 959	584
51	Bytków . . .		"	Katowicki	25	Ag.	—	Michałkowice	1	528	5 000
52	Bzie Dolne . . .		"	Pszczynski	25	Ag. Golaszowice	3	loco	—	368	421
53	Bzie Górne . . .		"	"	25	"	6	"	—	658	800

L. b. Miejscowość

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Gmina o charakterze miejsk. (m) wiejsk. (w)	Powiat	Oddalenie od miasta powiatowego w km.	Ostatnia poczta	Oddalenie od poczty w km	Stacja kolejowa	Odległość od stacji kolejowej w km.	Obszar gminny w hekt.	Ilość mieszkańców
54	Bzie Zameckie	w	Pszczynski	25	Ag. loco	—	loco	—	632	518
55	Chebzle	w	Świętochłowicki	3	Świerkianiec	—	Nakło	—	119/m	—
56	Checho Nowe	w	Tarno Górski	6		4		4	103	552
57	Checho Stare	w		6	Ag. loco	4		4	308	1 450
58	Chetlin W. ad Nysławice	m	Pszczynski i Katowicki	27,5		—		—	1 484	2 983
59	Chorzów	w	Świętochłowicki	7		—		—	1 080	15 100
60	Chropaczów	w	Rybnicki	4	Przyszołowice	—	Chebzle	4	328	14 032
61	Chudów	w	Bielski	28	loco	—	loco	—	821	950
62	Chybie	w		22,8	Rybnik	—		—	1 267	1 378
63	Chwałęcice	w		—		7	Rybnik	7	1 046	610
64	Chwałowice	w		—		3,5		3,5	459	4 200
65	Chwostek	w	Lubliniecki	11	Lisów	2	Lisów	2	1 217	427
66	Cielmice	w	Pszczynski	14,5	Urbanowice	2,5	Tychy	7	2 731	1 258
67	Ciszowa	w	Lubliniecki	11	Koszęcin	5	Koszęcin	5	1 090	571
68	Cieszyn	m	Cieżyński	—	loco	—	loco	—	414	15 612
69	Cisownica	w		13,8		—	Golezów	9	960	1 062
70	Cisówka	w	Rybnicki	25	Jastrzębie Zdrój	8	Jastrzęb	8	309	342
71	Czarków	w	Pszczynski	6	Pszczyna	6	Pszczyna	6	1 882	986
72	Czarnuchowice	w		27	Nowy Bieruń	4	Nowy Bieruń	4	124	203
73	Czechowice	m	Bielski	10,4	loco	—	loco	—	2 100	8 907
74	Czerwna	w	Rybnicki	12	Ag. Chetm	—	Rydułtowy	3	517	1 649
75	Czerwionka	w		13	loco	—	Czerwionka	4	459	6 000
76	Czuchów x)	w		14	Czerwionka	3	Czerwionka	3	916	2 740
77	Czyżowice	w		17	Ag. Sadów	—	Wodzisław	5	731	1 250
78	Cwiklice	w	Pszczynski	3,5	Pszczyna	3,5	Pszczyna	3,5	1 428	1 164
79	Dąb	m	Katowicki	3	Ag. N. 5	—	loco	—	—	8 189
80	Dąbrówka Wielka xx)	w		5		—	Siemianowice	6	889	4 950
81	Dębieńsko Stare	w	Rybnicki	16	Dębieńsko Wielkie	—	Czerwionka	4,5	495	1 370

x) Czuchów w. Pszczyna poczta Tychy. xx) Dąbrówka Mała, m. pow. Katowice o 9,893 mieszk., stacja i poczta Szopienice.

L. b.	Miejscowość	Gmina o charakterze miejsk. (m) wiejsk. (w)	Powiat	Oddalenie od miasta powiatowego w km.	Ostatnia poczta	Oddalenie od poczty w km	Stacja kolejowa	Odległość od stacji kolejowej w km.	Obszar gminny w hekt.	Ilość mieszkańc.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
82	Dębienko Wielkie	w	Rybnicki	16	Ag.	—	Czerwionka	4,5	937	1 350
83	Dębowa Góra . . .	"	Lubliński	20	Koszęcin	3	Korzęcin	11	259	152
84	Dębowiec . . .	"	Cieszyński	11,8	Skoczów	7	Skoczów	7	1 287	1 200
85	Draliny . . .	"	Lubliński	6	Lubecko	2	Lubliniec	6	419	344
86	Drogomyśl . . .	"	Bielski	26,4	Ag.	—	loco	—	2 242	1 282
87	Droniowice . . .	"	Lubliński	10	Sadow	—	Lubliniec	10	1 225	586
88	Dronowiczki . . .	"	"	3	Kalety	3	"	3	2 172	924
89	Drutarnia . . .	"	"	16	Brzezinka	4	Kalety	4	1 120	432
90	Dzieńkowice . . .	"	Pszczynski	3,8	loco	6	Brzezinka	6	1 557	1 346
91	Dziedzice . . .	m	Bielski	11,4	loco	—	loco	—	566	2 921
92	Dzięgielów . . .	"	Cieszyński	8,4	Cieszyn	—	Bažanowice	2	817	573
93	Dzimierz . . .	w	Rybnicki	15	Łyski	3	Czernica	9	497	514
94	Folwarki . . .	"	"	10	Zory	3,5	Zory	2	212	206
95	Frelchów . . .	"	Bielski	27	Chybie	2	Chybie	2	297	383
96	Frydek . . .	"	Pszczynski	11	Miedzna Grzawa	4	Pszczyna	11	462	537
97	Gać . . .	"	"	29	Imielin	1	Imielin	1	237	280
98	Gardawice . . .	"	"	23	Orzesze	6	Orzesze	6	1 610	1 200
99	Gaszowice . . .	"	"	9	Kornowacz	3	Sumina	4,5	545	1 151
100	Giszowiec (kol.) . . .	"	Rybnicki	6	Ag.	—	—	—	1 040	2 100
101	Gieraltowice . . .	"	Katowicki	—	"	—	Przyszowice	3,5	194	425
102	Gilowice . . .	"	Rybnicki	13	Miedzna	—	Pszczyna	13	1 090	767
103	Glinica . . .	"	Pszczynski	6	Lubecko	2,5	Lubliniec	6	255	657
104	Goczałkowice Zdrój . . .	"	Pszczynski	4,5	Ag.	—	loco	—	1 175	1 410
105	" Górne . . .	"	"	5	"	—	Goczałkowice Zdrój	3	495	904
106	Godów . . .	"	Rybnicki	23	"	—	Wodzisław	10	288	8430
107	Godula Chebzie . . .	"	Świętochłowicki	4	"	2	Chebzie	1	554	750
108	Godziszów . . .	"	Cieszyński	15,5	"	—	Goleszów	3	495	600
109	Gogołów . . .	"	Rybnicki	14	Jastrzębie Zdrój	3	Jastrzębie	4	495	600

L. b.	Miejscowość	Gmina o charakterze miejsk. (m) wjejsk. (w)	P o w i a t	Odda- lenie od miasta powia- towego w km.	Ostatnia poczta	Odda- lenie od poczty w km	Stacja kolejowa	Od- ległość od stacji kolejo- wej w km.	Obszar gminny w hekt.	Ilość miesz- kańców
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
110	Gogolowa . . .	w	Rybnicki	15	Połomja	3	Jastrzeb	4	365	608
111	Golasowice . . .	"	Pszczynski	23,5	Ag. loco	—	Pawłowice	5	564	956
112	Golaszów . . .	"	Cieszyński	9,5	"	—	loco	—	1 208	5 556
113	Golejów . . .	"	Rybnicki	6,5	Rybnik	6,5	Rybnik	6,5	594	970
114	Goławice . . .	"	Pszczynski	23,5	Chełm	3	Chełm	3	214	689
115	Gołkowice . . .	"	Rybnicki	20	Godowa	2	Wodzisław	13	929	1 785
116	Gorzyczki . . .	"	" (17 pieśzo 4)	22	Gorzycze	2,5	Czyżowice	14,5	523	1 320
117	Gorzycze . . .	"	"	16	Ag.	—	loco	—	1 189	1 793
118	Gostyn . . .	"	Pszczynski	6	Łaziska Górne	6	Kobior	6	1 193	1 802
119	Gotartowice . . .	"	Rybnicki	12	Paruszowiec	4,5	Paruszowiec	4,5	712	1 315
120	Góra . . .	"	Pszczynski	22	Miedźna	4,5	Pszczyna	12	754	800
121	Górki . . .	"	"	21,3	N. Bieruń	6	N. Bieruń	6	350	464
122	Górki Małe . . .	"	Cieszyński	20,7	Strumień	6	Strumień	6	274	450
123	Górki Wielkie . . .	"	"	13,4	Skoczów	7	Skoczów	7	1 468	996
124	Grodzicz . . .	"	Bielski	9	Ag.	—	loco	—	975	650
125	Grzawa . . .	"	Pszczynski	6,7	Miedźna-Grzawa	—	Pszczyna	9	573	463
126	Guma . . .	"	Cieszyński	16,6	Cieszyn	6	Cieszyn	6	405	334
127	Harbutowice . . .	"	"	12	—	—	—	—	170	388
128	Hadra . . .	"	Lubliniecki	1,5	Lisów	6	Lisów	6	226	316
129	Hajduki Nowe . . .	"	Świętochłowicki	1,5	Król. Huta	—	Świętochłowice	1,5	85	6 527
130	Hajduki Wielkie . . .	m	"	15	Ag.	—	loco	—	381	27 834
131	Halamba . . .	w	Katowicki	8	Ag. Sadow	—	Nowa wieś	2	497	2 300
132	Harbutowice . . .	"	Lubliniecki	8,6	Cieszyn	3,5	Lisów	6	510	267
133	Haźlach . . .	"	Cieszyński	11	Ustroń	9	Cieszyn	9	1 233	1 391
134	Hermanice . . .	"	"	29	Imielin	2	Ustroń	2	367	864
135	Hotudunów . . .	"	Pszczynski	6	loco	4	Imielin	4	298	670
136	Stemianowice Śl. dawn.	m	Katowicki	6	loco	—	loco	—	1 419	38 100
137	Laury									

L. b.	Miejscowość		Gmina o cha- rakterze miejsk. (m) wiesk. (w)	P o w i a t	Odda- lenie od miasta powia- towego w km.	Ostatnia poczta	Odda- lenie od poczty w km	Stacja kolejowa	Od- ległość od stacji kolejo- wej w km.	Obszar gminny w h-kt.	Ilość miesz- kańców
	1	2									
138	Herby koło Lublińca		w	Lubliniecki	1,5	Ag. Rudźca	—	loco	4	796	785
139	Hownica . . .		"	Bielski	19	Rudźca	—	Chybie	5	430	418
140	Iskrzyczyn . . .		"	Cieszyński	14,6	Skoczów	5	Skoczów	—	2 874	4 800
141	Imielin . . .		"	Pszczynski	32	Ag. loco	—	loco	21	4 828	2 360
142	Istebna . . .		"	Cieszyński	38,9	Rybnik	6	Ustron	6	1 290	2 056
143	Jankowice rybnickie		"	Rybnicki	6	Pszczyna	—	Pszczyna	5	2 386	1 238
144	Jankowice . . .		"	Pszczynski	5	Pszczyna	—	kopalnia Kunegunda	4	4 265	17 265
145	Janów koło Katowic		"	Katowicki	7	Ag. Urbanowice	—	Tychy	8	781	850
146	Jarosławice . . .		"	Pszczynski	20	"	2,5	Strumię	7,5	815	703
147	Jarzabkowice . . .		"	"	21	Golaszowice	—	"	2	—	723
148	Jaskowice Sl. . .		kol.	"	26	"	—	"	—	—	—
	osada gór. ad Orzesze										
149	Jasienica . . .		w	Bielski	10,9	Jastrzab Zdrój	—	loco	—	1 180	2 267
150	Jastrzębie Dolne . . .		"	Rybnicki	18	"	—	Jastrzab Górny	7	350	729
151	Jastrzębie Górne . . .		"	"	19	"	—	loco	—	1 360	2 078
152	Jastrzębie Zdrój . . .		"	"	19	loco	—	"	30	233	352
153	Jaworzna . . .		"	Lubliniecki	3,5	Lubliniec	3,5	Lubliniec	3,5	420	380
154	Jaworze . . .		"	Bielski	9,4	loco	—	loco	—	1 889	2 300
155	Jaworzynka . . .		"	Cieszyński	41,2	Istebna	—	Ustron	—	2 332	1 830
156	Jedlina . . .		"	Pszczynski	18	Nowy Bieruń	4,5	Nowy Bieruń	4,5	1 137	1 178
157	Jedlownik . . .		"	Rybnicki	14	Wodzisław	2,5	Wodzisław	2,5	473	729
158	Jejkowice . . .		"	"	5	Rybnik	5	Rybnik	5	1 012	1 285
159	Jędrzynek . . .		"	Tarnogórski	16,5	Kalety	1,5	Kalety	1,5	1 094	780
160	Kaczyce . . .		"	Cieszyński	11,2	Cieszyn	—	Cieszyn	12	879	1 500
161	Kalety . . .		"	Lubliniecki	26	loco	—	loco	—	2 006	1 670
162	Kalina . . .		"	"	19	Herby Śląskie	3	Herby Śląskie	3	599	387
163	Kamienice . . .		"	"	23	Lubsza	3	Kalety	14,5	1 854	1 033
164	Kamienica . . .		"	Bielski	3,8	loco	—	Bielsko	3	964	3 273

L. b.	Miejscowość	Gmina o charakterze miejsk. (m) wiejsk. (w)	P o w i a t	Odda- lenie od miasta powia- towego w km.	Ostatnia poczta	Odda- lenie od poczty w km	Stacja kolejowa	Od- ległość od stacji kolejo- wej w km.	Obszar gminny w hekt.	Ilość miesz- kańców
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
165	Kamień . . .	w	Świętochłowicki	15	Szarlej Rogi	14	Brzeziny Olza	14	388	2 614
166	Kamień nad Odrą	"	Rybnicki	7		—		5	217	301
167	Kamień pod Rzę- dówką . . .	"	"	7	Leszczyny Mikołów loco	1	Rzędówka Mikołów loco	1	550	900
168	Kamionka . . .	"	Pszczynski	27		3,5		3,5	142	411
169	Katowice . . .	m w	Katowicki	—		—		—	3 583	112 657
170	Katowice miasto	w	"	0,5		—		—	—	56 128
171	Kieźyce . . .	"	Cieszyński	18	Skoczów	3	Skoczów	3	720	600
172	Kisielów . . .	"	"	12,3	Goleszów	—	Goleszów loco	—	337	353
173	Komorowice . . .	"	Bielski	4,2	Bielsko	—		—	241	740
174	Komiaków . . .	"	Cieszyński	41,3	Ag.	—		—	1 088	1 160
175	Kobielice . . .	"	Pszczynski	8	Pszczyna	8		—	713	986
176	Kobiór . . .	"	"	10	Ag.	—	Pszczyna loco	8	2 612	2 232
177	Kobyła . . .	"	Rybnicki (19, pieszo 10)	7	Kornowacz	3	Rydułtowy loco	11	401	715
178	Kochanowice . . .	"	Lubliniecki	5,5	Ag.	—		—	1 889	938
179	Kochice . . .	"	"	9,5	"	—	Lubliniec loco	5,5	4 168	1 681
180	Końkowice . . .	m	Katowicki	16,5	"	—		—	2 091	12 000
181	Kokoszyce . . .	w	Rybnicki	9,5	"	—	Wodzisław	5,5	840	1 007
182	Kokotek . . .	"	Lubliniecki	17	Lubliniec	—	Lubliniec	9,5	2 214	272
183	Kol. Strzebińska . . .	"	"	15	Koszęcin	5	Koszęcin	5	329	192
184	Kończyce . . .	"	Katowicki	15,6	Ag.	—	Małoszowy	3,5	141	5031
185	Kończyce Małe . . .	"	Cieszyński	11,1	Ag.	2	Zebrzydowice	2	1 193	1 796
186	Kończyce Wielkie	"	"	25,5	Ag.	3,5		3,5	1 853	1 696
187	Kopcowice . . .	"	Pszczynski	(11, pieszo 8,5)	Ag.	—	Nowy Bieruń	3,5	787	550
188	Kornowacz . . .	"	Rybnicki	13	Ag.	—	Rydułtowy loco	—	479	764
189	Koszęcin . . .	"	Lubliniecki	28	Ag.	—		—	4 454	2 250
190	Kostuchna . . .	"	Pszczynski	9,6	Ogrodzona	—		—	—	—
191	Kostkowice . . .	"	Cieszyński			—	Skoczów	8	524	414

L. b.	Miejscowość		Gmina o cha- raktrze miejsk. (m) wjeśk. (w)	P o w i a t	Odda- lenie od miasta powia- towego w km.	Ostatnia poczta	Odda- lenie od poczt w km	Stacja kolejowa	Od- ległość od stacji kolej- owej w km.	Obszar gminny w hekt.	Ilość miesz- kańców
	1	2									
192	Kosztowy . . .		W	Pszczynski	3,7	Brzezinka	1,5	Brzezinka	1,5	373	2 053
193	Kosmidry . . .		"	Lubliniecki	9	Ag.	—	Pawonków	5	3 268	992
194	Kozłowagóra . . .		"	Tarnogórski	8	Swierkianiec	—	Radzionków	2,5	505	1 906
195	Kowale . . .		"	Cieszyński	20,8	Skoczów	—	Pogórz	2	259	1 408
196	Kozakowice Dolne . . .		"	"	12,5	Goleszów	2,5	Goleszów	3,5	231	235
197	Kozakowice Górne . . .		"	"	12,5	"	3	"	3	157	297
198	Krasna . . .		"	"	5,2	Cieszyn	4	Cieszyn	4	591	539
199	Krasowy . . .		"	Pszczynski	34	Brzezinka	3	Brzezinka	3	1 078	1 950
200	Krostoszowice . . .		"	Rybnicki	18	Wodzisław	6,5	Wodzisław	6,5	282	785
201	Królowka . . .		"	Pszczynski	18	Woszczyce	2,5	Żory	7,5	492	288
202	Król. Huta . . .		m	Król. Hucy	—	loco	—	loco	—	617	85 452
203	Kryf . . .		W	Pszczynski	12	Mizerów	2	Pszczynski	12	1 495	1 174
204	Krywałd . . .		"	Rybnicki	18	Ag. Szczygłowice	—	Szczygłowice	12	437	1 014
205	Krzyżkowice . . .		"	"	13	Kornowacz	5,5	Czernica	4	643	1 470
206	Krzyżowice . . .		"	Pszczynski	21	Żory	2	Warszowie	2	1 391	835
207	Książenice . . .		"	Rybnicki	9	Leszczyny	3	Rzędówka	3	1 162	1 279
208	Kucharzówka . . .		"	"	12	Świerklany Górne	3	Wodzisław	10	39	161
209	Kleszczów . . .		"	(34 pieszo)	3	Żory	2	Żory	2	742	700
210	Kłodnica . . .		"	Katowicki	12	Nowa wieś	6	Kochłowiec	3	283	805
211	Kłokocin . . .		"	Rybnicki	8	Żory	5,5	Paruszowice	7	513	645
212	Knurów . . .		m	"	20	loco	2	loco	13,5	790	9 053
213	Łany ^{*)} . . .		W	Lubliniecki	30	Wozniki	0,5	Kalety	2	606	641
214	Landek . . .		"	Bielski	19,8	Chybie	—	Chybie	2	448	303
215	Lasowice . . .		"	Tarnogórski	2	Tarn. Góry	2	Tarn. Góry	2	2 291	1 600
216	Leszczyny . . .		"	Rybnicki	9	Ag.	2	Rzędówka	2	800	1 370
217	Liżna Górna . . .		"	Cieszyński	12,7	"	—	"	—	910	873
218	Lężyń . . .		"	Pszczynski	26	Ag.	—	Imielin	7	1 923	3 826
219	Ligota . . .		"	Bielski	11,9	Dziedzice	—	Dziedzice	7	2 409	1 956

^{*)} Łączka z 126 mieszkańcami, powiat Cieszyński, 7 km. Kolej Skoczów poczta Ogródzona

L. b.	Miejscowość		Gmina o cha- rakterze miejsk. (m) wiejsk. (w)	Powiat	Odda- lenie od miasta powia- towego w km.	Ostatnia poczta	Odda- lenie od poczty w km.	Stacja kolejowa	Od- ległość od stacji kolejo- wej w km.	Obszar gminny w hekt.	Ilość miesz- kańców
	1	2									
			3	4	5	6	7	8	9	10	11
220	Ligota-Katowice .		m	Katowicki	6	Ag.	—	loco	—	—	1 639
221	Ligota Rybnicka .		w	Rybnicki	3	Paruszowice	—	Lubomia	2	1 590	5 800
222	Ligota Tworkowska		"	"	34	Lubomia	6,5	Kalety	4	165	240
223	Ligota Woźnicka		"	Lubliniecki	21	Rybnik	3	loco	14	1 011	878
224	Lipie Śląskie .		"	"	5	Świętochłowice	—	loco	—	—	—
225	Lipiny		m	Świętochłowicki	5	Ustroń	—	Chebie	2	329	18 997
226	Lipowiec		w	Cieszyński	21,6	Lublinieć	3	loco	3	920	264
227	Lisowiec		"	Lubliniecki	4,5	Ag	4,5	loco	4,5	1 046	612
228	Lisów		"	"	10	"	—	Lublinieć	—	2 540	687
229	Lubecko		"	"	4,5	loco	—	loco	4,5	678	846
230	Lubliniec		"	"	—	loco	—	loco	—	2 346	5 566
231	Lubsza Śląska .		m	"	25	Ag.	—	Kalety	11,5	1 678	1 013
232	Lubomia		w	Rybnicki	34	"	—	loco	—	1 483	2 200
233	Łagiewniki Śląsk		"	Świętochłowicki	2	loco	—	Świętochłowice	2	570	15 327
234	Łagiewniki Wielkie		w	Lubliniecki	8,5	Pawonków	3,5	Lublinieć	8,5	1 050	747
235	Łany		"	"	30	Lubsza	0,5	Kalety	13,5	66	600
236	Łance		"	"	17	Kornowacz	1	Czernica	9	556	335
237	Łaziska		"	Rybnicki	pieszo 3 km	Gorzycy	5	Godowa	5	788	1 103
238	Łaziska Dolne .		"	"	23	Mikołów	3	Łazinka	3	336	1 624
239	Łaziska Górne .		"	Pszczynski	22	Ag.	—	Mokre	1,5	683	4 750
240	Łaziska Średnie .		"	"	20	"	—	Łazinka	3	210	3 126
241	Łazy		"	"	13,7	Grodziec	5	Grodziec	5	348	320
242	Łączka		"	Bielski	9,3	—	—	Ogrodnia	7	189	138
243	Łąka		"	Cieszyński	4,5	Pszczyna	—	Pszczyna	4,5	1 665	1 894
244	Łuków		"	Pszczynski	11	Łyski	3	Sumina	3,5	275	490
245	Łyski		"	Rybnicki	11,5	Ag.	—	"	4,5	952	1 150
246	Maciejkowice . .		"	"	8	Chorzów	—	Chorzów	4,5	231	1 980
247	Makoszowy . . .		"	Katowicki	17	Ag.	—	loco	—	768	3 250

L. b.	Miejscowość		Gmina o charakterze miejsk. (m) wjejsk. (w)	P o w i a t	Odda- lenie od miasta powia- towego w km.	Ostatnia poczta	Odda- lenie od poczty w km	Stacja kolejowa	Od- ległość od stacji kolejo- wej w km.	Obszar gminny w hekt.	Ilość miesz- kańców
	1	2			5	6	7	8	9	10	11
248	Mała Dąbrówka .		m	Katowicki	5	Ag.	—	loco	—	514	10 187
249	Marklowice Górne		w	Cieszyński	19,2	—	5	—	5	532	933
250	Marklowice Dolne		"	Rybnicki	10	Wodzisław	5	Wodzisław	5	816	2 030
251	Marklowice Górne		"	"	10	"	4	"	5	559	683
252	Marusze . . .		"	"	14	"	2,5	"	2,5	63	250
253	Mazańcowice . . .		"	Bielski	7,6	Bielsko	1	Bielsko	7	821	1 463
254	Miasteczko . . .		m	Tarno Górski	8	loco	—	loco	—	804	2 400
255	Międzyrzecze Dolne		w	Bielski	10,1	Wapiennica	12	Wapiennica	12	778	944
256	Międzyrzecze Górne		"	"	10,8	—	5	"	5	1 454	1 569
257	Międzyświec . . .		"	Cieszyński	11,5	"	—	"	5	248	300
258	Michałkowice . . .		"	Katowicki	7,5	Ag.	—	loco	5	714	7 000
259	Miedźna . . .		"	Pszczynski	9	"	—	loco	—	1 021	1 850
260	Miedzyrzecze . . .		"	"	10,5	Mizerów	6	Pszczyna	9	637	720
261	Mikoleska . . .		"	Tarnogórski	—	Strzybnica	—	"	10,5	925	206
262	Mikołów . . .		m	Pszczynski	24	loco	—	Kalety	8	2 312	9 741
263	Mikuszowice . . .		w	Bielski	4,8	Ag.	—	loco	—	375	1 030
264	Mnich . . .		"	"	24,6	Chybie	1	Bielsko	5	836	1 104
265	Mnisztwo . . .		"	Cieszyński	3	Ag.	—	Chybie	1	185	450
266	Mizerów . . .		"	Pszczynski	11	"	—	loco	—	766	742
267	Mokre . . .		"	"	27,5	"	—	Warszowie	6	1 505	2 447
268	Moszczyzna . . .		"	Rybnicki	20	Jastrzębie Zdrój	3	Mikołów	1	1 023	2 050
269	Mszana . . .		"	"	17,5	"	6	Orzesze	3	1 306	2 449
270	Murcki . . .		"	"	28	Ag.	—	Moszczenica	6	4 233	3 106
271	Mysłowice . . .		m	Pszczynski	10	loco	—	loco	—	1 548	20 190
272	Nakło Śląskie . . .		w	Katowicki	4	Ag.	—	"	—	1 115	2 200
273	Nieboszowy . . .		"	Tarno Górski	34	Lubomia	4,5	Lubomia	4,5	567	682
274	Niedobczyce . . .		"	Rybnicki	5	loco	2	loco	—	732	6 156
275	Niewiadom Dolny		"	"	6	Niewiadom Górny	1	Kopalnia Hoym	1	190	930

L. b.	Miejscowość	Gmina o charakterze miejsk. (m) więsk. (w)	Powiat	Odda- lenie od miasta powia- towego w km.	Ostatnia poczta	Odda- lenie od poczty w km	Stacja kolejowa	Od- ległość od stacji kolejo- wej w km.	Obszar gminny w hekt.	Ilość miesz- kańców
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
276	Niewiadom Górny	w	Rybnicki	7,5	Ag.	—	Kopalnia Honym	0,5	350	1 910
277	Nierodzim	"	Cieszyński	19,4	—	—	Skoczów	5	359	607
278	Nowa Wieś	"	Katowicki	12	Skoczów	5	loco	—	495	21 700
279	Nikiszowiec	"	"	4,7	Ag.	2	Sumina	5	—	316
280	Nowawies	"	Rybnicki	12	Łyski	—	Chebie	2	368	24 000
281	Nowy Bytom	m	Świętochłowicki	3	loco	—	Rybnik	8	304	602
282	Ochojce	w	Rybnicki	8,5	Rybnik	8	Skoczów	6	1 357	1 205
283	Ochaby	"	Cieszyński	25,8	Skoczów	6	Olza	4,5	1 300	275
284	Odra	"	Cieszyński	(25 pieszo 3)	Gorzycie	4,5	Skoczów	5	534	473
285	Ogrodzona	"	Lubliniecki	7,8	Ag.	—	Herby Śląskie	5	1 177	902
286	Olzyna	"	Rybnicki	17	Olza	5	Gorzycie	2	413	1 000
287	Olza	"	Rybnicki	25	Strzybnica	2	loco	2	352	825
288	Opatowice	"	Tarnogórski	3,5	Ag.	—	Radzionków	2	1 512	2 950
289	Ornontowice	"	Pszczynski	32	Świerkianiec	2	—	—	231	1 140
290	Orzech	"	Tarnogórski	6	"	—	—	—	—	389
291	Olszówka Dolna	"	Bielski	—	"	—	—	—	—	254
292	Olszówka Górna	"	"	—	"	—	—	—	—	254
293	Orzegów	m	Świętochłowicki	5	loco	—	loco	2	234	10 201
294	Orzopowice	"	Rybnicki	8,5	Rybnik	3	Rybnik	3	375	1 026
295	Orzesze	"	Pszczynski	26	Ag	—	loco	3	1 551	4 298
296	Osiny	"	Rybnicki	17	Żory	3,5	Żory	—	624	525
297	Paruszowice	"	"	2	loco	—	loco	3,5	—	—
298	Palowice	"	"	14	Ag.	—	—	—	1 194	670
299	Panewnik	"	Pszczynski	31	Ligota Katowice	5	Ligota- ⁴ Katowice	—	1 194	670
300	Paniowy	"	"	37,5	Ag.	—	Mikołów	5	3 000	2 001
301	Paniówki	"	"	26 pieszo 3,5	Przysowice	2	Przysowice	2	961	1 090
302	Paprocany	"	Rybnicki	16	Tycy	4,5	Tychy	2	720	1 200
303	Pawłowice	"	"	18	Ag.	—	loco	—	1 031	810
		"	"						1 879	1 530

L. b.	Miejscowość	Gmina o charakterze miejsk. (m) wjejsk. (w)	P o w i a t	Odda- lenie od miasta powia- towego w km.	Ostatnia poczta	Odda- lenie od poczty w km	Stacja kolejowa	Od- ległość od stacji kolejo- wej w km.	Obszar gminny w hekt.	Ilość miesz- kańców
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
304	Pawłów . . .	W	Katowicki	13	Ag.	—	Bielszowice	3,5	158	6 050
305	Pawonków . . .	"	Lubliniecki	8	"	—	Lubliniec	7,5	1 362	862
306	Pastwiska . . .	"	Cieszyński	2	Cieszyn	3	Cieszyn	3	534	1 510
307	Piasieczna . . .	"	Tarno Górski	6,5	Strzybnica	1	Strzybnica	1	2 400	2 280
308	Piasiek . . .	"	Pszczynski	4	Pszczyna	4	loco	—	1 191	1 312
309	Piasiek . . .	"	Lubliniecki	22	Lubsza	3	Kalety	7	238	295
310	Pieczę . . .	"	Rybnicki	9,5	Rydułtowy	3	Rydułtowy	3	281	874
311	Piekary Rudne . . .	"	Tarno Górski	3	Ag.	—	Tarn. Góry	2	256	1 600
312	Piekary Wielkie . . .	m	Świętochłowicki	6	Szarlej	3	Szarlej	3	1 380	11 593
313	Pielgrzymowice . . .	W	Pszczynski	27	Golasowice	3,5	Pawłowice	8	1 315	1 603
314	Pieśńciec . . .	"	Cieszyński	18,9	Skoczów	6,5	Skoczów	2	672	680
315	Pietrzkowice . . .	"	Rybnicki	8,5	Rydułtowy Dolne	2	Rydułtowy Dolne	2	238	411
316	Piotrowice . . .	"	Pszczynski	29	Ag.	—	loco	—	1 181	5684
317	Pniowiec . . .	"	Tarnogórski	8	Strzybnica	3	Strzybnica	3	1 336	1 085
318	Pniówek . . .	"	Pszczynski	21	Pawłowice	9,5	Bzie	0,5	71	281
319	Podbucze . . .	"	Rybnicki	19	Ag.	—	Wodzisław	7	64	215
320	Podlesie . . .	"	Pszczynski	25	"	—	Kostuchna	2,5	1 524	3 950
321	Pogórz . . .	"	Cieszyński	18,6	"	—	loco	—	856	880
322	Pogrzebień . . .	"	Rybnicki	(34 pieszo 5)	Kornowacz	2	Brzezine	3	686	583
323	Pogwizdów . . .	"	Cieszyński	228 m	Ag.	—	Cieszyn	7	700	860
324	Polomia . . .	"	Rybnicki	15	Jastrzębie Zdrój	—	Wodzisław	6,5	1 424	1 503
325	Popielów . . .	"	"	6	loco	—	Niedobczyce	2	605	2 820
326	Poręba . . .	"	Pszczynski	6	Pszczyna	6	Pszczyna	—	855	685
327	Pruchna . . .	"	Cieszyński	16,1	loco	—	loco	—	1 913	1 508
328	Przegędza . . .	"	Rybnicki	7,5	Ag.	—	Rzedówka	4,5	1 500	845
329	Przełajka . . .	"	Katowicki	11	W. Dabówka	3	Siemianowice	6	349	1 100
330	Puńców . . .	"	Cieszyński	5,6	Ag.	—	Cieszyn	5,5	1 048	1 337
331	Pyszkowice . . .	"	Rybnicki	26	Ag.	—	loco	—	1 174	2 700

L. b.	Miejscowość		Gmina o cha- rakterze miejsk (m) wrejsk. (w)	Powiat	Odda- lenie od miasta powia- towego w km.	Ostatnia poczta	Odda- lenie od poczty w km	Stacja kolejowa	Od- ległość od stacji kolejo- wej w km.	Obszar gminny w hekt.	Ilość miesz- kańców
	1	2									
332	Psary		w	Lubliniecki	22	Lubsha	3	Kalety	9	1 464	830
333	Pstrężna		"	Rybnicki	15	Rydułtowy	1	Rydułtowy	1	393	510
334	Pszczyna		w	Pszczynski	—	loco	—	loco	—	995	7 660
335	Pszowskie Doły		"	Rybnicki	16	Pszów	1,5	Kop. Anna	1,5	435	2 526
336	Pszów		"	"	15	Ag	—	"	—	825	3 557
337	Pust.-Kuznica		"	Lubliniecki	10	Lubliniec	—	Lubliniec	—	216	216
338	Radlin		"	Rybnicki	11,5	Ag.	—	loco	—	1 620	8 874
339	Radoszowice		"	Pszczynski	6	Pszczyna	6	Pszczyna	6	1 830	695
340	Radoszow Górze		"	Rybnicki	9	Rydułtowy	1	Rydułtowy	1	152	665
341	Radoszowy Wielk.		"	"	9	"	2	"	2	186	1 853
342	Radzionków		m	Tarnogórski	6	Ag.	—	loco	—	1 641	14 102
343	Raszczyce		w	Rybnicki (19	pieszo 8,5)	Sumina	11	Sumina	11	594	1 018
344	Repty Nowe		"	Tarnogórski	4,5	Stare R. pty	1,5	Tarn Góry	4,5	325	1 785
345	Repty Stare		"	"	4,5	Ag.	—	"	—	418	850
346	Rogi		"	"	12	loco	—	Gorzycce	2,5	678	1 118
347	Rogoźna		"	Rybnicki (22	pieszo 3,5)	Zory	3,5	Zory	3,5	423	660
348	Rowień		"	"	9	"	4,5	"	4,5	478	875
349	Rozdzień.		m	Katowicki	5	loco	—	loco	—	531	11 584
350	Roztropice		w	Bielski	18,4	Skoczów	—	Grodziec	—	575	463
351	Roj		"	Rybnicki	9,5	Górne Swierklany	2,5	Zory	7	451	735
352	Rudzica		"	Bielski	16	Ag.	—	Chybie	8	1 148	1 361
353	Ruda Śląska		m	Świętochłowicki	4	lo.o	—	loco	4	859	23 997
354	Rudółtowie		"	Pszczynski	5,5	Pszczyna	5,5	Goczałkowice	4	931	1 052
355	Rudziecka		"	"	15	Suszec	3	Zory	6	445	350
456	Ruptawa		"	Rybnicki	22	Jastrzębie Zdrój	5	Jastrzębie Zdrój	5	1 142	1 206
357	Ruptawice		"	"	23,5	"	6,5	"	6,5	26	1 503
358	Rusinowice		"	Lubliniecki	7,5	Lubliniec	7,4	Koszęcin	6	462	492
359	Rybna		"	Tarnogórski	6	Strzybnica	2	Strzybnica	2	688	1 548

L. b.	Miejscowość	Gmina o charakterze miejsk. (m) wiejsk. (w)	Powiat	Oddalenie od miasta powiatowego w km.	Ostatnia poczta	Oddalenie od poczty w km.	Stacja kolejowa	Odległość od stacji kolejowej w km.	Obszar gminny w hekt.	Ilość mieszkańców
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
360	Rybnik	m	Rybnicki	—	loco	—	loco	—	1 712	13 468
361	Rydułtowy	w	"	12,5	"	—	loco	1	612	6 212
362	Rydułtowy Górne	"	"	12,5	"	—	Rydułtowy Doine	1	218	4 227
363	Rzuchów	"	"	15	Kornowa z Ag.	4	Lubliniec	—	438	575
364	Sadów	"	Lubliniecki	5	Skoczów	—	Skoczów	5	1 197	883
365	Simoradz	"	Cieszyński	17,1	loco	4	loco	4	669	500
366	Skoczów	m	"	13,8	loco	—	Godów	—	991	3 492
367	Skrbisko	w	Rybnicki	25,5	Gołowa	6	Godów	6	127	531
368	Skrzeczkowice	"	"	12	Górne Świerklany	3	Zory	6,5	188	227
369	Skrzyszów	"	"	19,5	Godów	2,5	Godów	6	1 134	1 530
370	Smardzowice	"	Pszczynski	27	Imielin	4	Imielin	2,5	277	354
371	Solarnia	"	Lubliniecki	6,5	Kośmidry	4	Lubliniec	2,5	2 016	455
372	Sowice	"	Tarnogórski	2	Tarn. Góry	2	Tarn. Góry	2	124	780
373	Stanowice	"	Rybnicki	11	Ag.	—	Czerwionka	3	747	780
374	Stare Bielsko	m	Bielski	3,6	"	—	Bielsk.	3	1 287	2 630
375	Stara Kuźnia	w	Pszczynski	33	Halemba	2	Nowa Wieś	6	1 055	1 165
376	Stare Bielsko	"	"	3	Pszczyna	3	Pszczyna	3	3 200	2 350
377	Stęblów	"	Lubliniecki	3	Lubliniec	3	Lubliniec	3	345	307
378	Strzebin	"	"	19	Koszędin	6	Koszędin	6	13-8	1 175
379	Strumień	"	Bielski	30	loco	—	loco	—	950	1 618
380	Strzybnica	m	Tarnogórski	6	"	—	"	—	—	350
381	Studzienice	w	Pszczynski	6	Pszczyna	6	Pszczyna	6	850	720
382	Studzionka	"	"	14	Pawłowice	5	Pawłowice	5	2 294	1 605
383	Sucha Góra	"	Tarnogórski	5	Ag.	—	Radzionków	4	171	1 793
384	Sumina	"	Rybnicki	10	Łyski	2	loco	—	436	530
385	Suszec	"	Pszczynski	14	Ag.	—	Zory	8	3 525	1 532
386	Syrynia	"	Rybnicki	31	Lubomia	4	loco	—	1 535	2 003
387	Szarlej	m	Świętochłowicki	3,5	loco	—	"	—	463	11 921

L. b.	Miejscowość	Gmina o charakterze miejskim (m) w	Powiat	Oddalenie od miasta powiatowego w km.	Ostatnia poczta	Oddalenie od poczty w km	Stacja kolejowa	Odległość od stacji kolejowej w km.	Obszar gminny w hekt.	Ilość mieszkańców
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
388	Szczekawice . .	W	Rybnicki	11	Pałowice	3,5	Pałowice	3,5	1 198	640
389	Szczerbice . .	"	"	8	Rybnik	8	Rybnik	—	414	607
390	Szczygłowie . .	"	"	15	Ag.	—	loco	—	1 469	650
391	Szeroka . .	"	Pszczynski	25	"	—	Zory	6	1 048	1 357
392	Szopenice . .	m	Katowicki	7	loco	—	loco	—	375	10 425
393	Ściermie . .	W	Pszczynski	19	Nowy Bieruń	3,5	N. Bieruń	3,5	139	413
394	Śmitówce . .	"	"	28	Mukre	2	Mikołów	5	869	712
395	Świerczyniec . .	"	"	15	St. Bieruń	5	N. Bieruń i Tychy	12	663	590
396	Świerklanec . .	"	Tarnogórski	7,5	loco	—	Nakło	4	2 500	725
397	Świerklany Górne	"	Rybnicki	10	Górne Świerklany	—	Rybnik	10	692	1 150
398	Świerklany Górne	"	"	8,5	Ag.	—	"	8,5	—	1 018
399	Świętochłowice . .	m	Świętochłowicki	—	loco	—	1 co	—	532	26 899
400	Świętoszówka . .	W	Bielski	11,7	Grodziec	2	Grodziec	2	150	289
401	Tarnowice Stare . .	"	Tarnogórski	3,5	Tarn. Góry	3,5	Tarnowskie Góry	3,5	653	1 054
402	Tarnowskie Góry	m	"	—	loco	—	loco	—	820	13 182
403	Truszczyce . .	W	"	14,5	Kalety	3,5	Kalety	3,5	972	197
404	Turza . .	"	Rybnicki	14,5	Wodzisław	2,5	Wodzisław	2,5	180	1 150
405	Turzycka . .	"	"	13	—	—	—	—	—	305
406	Tychy . .	"	Pszczynski	19	loco	—	loco	—	3 448	8 455
407	Uchylsko . .	"	Rybnicki (25 pieszo 5)	17	Gorzycy	—	Olza	2,5	270	248
408	Urbanowice . .	"	Pszczynski	17	Ag.	—	Tychy	5	995	1 304
409	Ustron . .	m	Cieszyński	14,2	loco	—	loco	1	4 348	1 182
410	Warszawice . .	W	Pszczynski	17	Ag.	—	"	—	1 471	1 182
411	Wapienica . .	"	Bielski	6,8	"	—	"	—	1 497	854
412	Welnowice . .	"	Katowicki	2,4	"	—	Katowice	2	264	9 000
413	Wesła . .	"	Pszczynski	37	Brzezinka	4,5	Brzezinka	4,5	574	1 641
414	Wielopole . .	"	Rybnicki	4	Rybnik	4	Rybnik	4	575	1 416
415	Wierzbie . .	"	Lubliniecki	7	Sadow	2	Lublinieć	7	772	408

L. b.	Miejscowość	Gmina o charakterze miejsk. (m) wiejsk. (w)	P o w i a t	Odda- lenie od miana- powia- towego w km.	Ostatnia poczta	Odda- lenie od poczty w km	Stacja kolejowa	Od- ległość od stacji kolejo- wej w km.	Obszar gminny w hekt.	Ilość miesz- kańców
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
416	Wieszczęta . . .	w	Bielski	15,7	Grodziec	4	Grodziec	4	203	180
417	Wilchwa . . .	"	Rybnicki	13	Wodzisław	3	Wodzisław	3	856	1 300
418	Wilcza Dolna . . .	"	"	12,5	Szczygłowie	5,5	Szczygłowie	5,5	689	780
419	Wilcza Górna . . .	"	"	12	"	4,5	"	4,5	906	780
420	Wilamowice . . .	"	Cieszyński	12,0	Skoczów	3	Skoczów	3	380	190
421	Wirek . . .	Osada	Katowicki	12	loco	—	loco	—	—	700
422	Wilkowyje . . .	w	Pszczynski	23	Tychy	3	Tychy	3	912	705
423	Wiśła . . .	"	Cieszyński	26,5	loco	—	Ustroń	9,5	1 100	4 290
424	Wiśła Mała . . .	"	Pszczynski	14	Wiśła Wielka	8	Pawłowice	8	839	800
425	Wiśła Wielka . . .	"	Pszczynski	12	Ag.	—	Pszczyna	12	1 300	1 339
426	Wiślica . . .	"	"	16,4	Skoczów	4	Skoczów	4	359	460
427	Wodzisław . . .	m	Cieszyński	13	loco	—	loco	—	1 092	4 176
428	Wola . . .	w	Rybnicki	15	Miedźna-Grzawa	7,5	Nowy Bieruń	8	1 591	892
429	Woszczyce . . .	"	Pszczynski	19	Ag.	—	Pawłowice	2,5	1 816	595
430	Woźniki . . .	"	"	31	loco	—	Kalety	13	5 662	2 018
431	Wymysław . . .	Kol.	Lubliniecki	0,12	Lubliniec	4	Lubliniec	4	292	478
432	Wyry . . .	w	"	20	Ag.	—	Średnie Łaziska	3	2 469	3 215
433	Zabłocie . . .	"	Pszczynski	27,5	Strumień	3	Strumień	3	966	800
434	Zaborze . . .	"	Bielski	22	Chybie	2	Chybie	2	800	433
435	Zabrzeg . . .	"	"	16,7	Ag.	—	loco	—	661	1 730
436	Zamar-ki . . .	"	Cieszyński	5,6	Cieszyn	1	Cieszyn	1	853	960
437	Zamysłów . . .	"	Rybnicki	3,5	Rybnik	3,5	Rybnik	3,5	266	984
438	Zatęże-Katowice . . .	m	Katowicki	3	loco	—	—	—	—	—
439	Zarzecze . . .	w	Pszczynski	27	Podlesie	2	Podlesie	2	689	774
440	Zawada . . .	"	Rybnicki	17	Kokoszyce	4	Wodzisław	7-8	381	698
441	Zawada . . .	"	Pszczynski	24	Orzesze	2,5	Orzesze	4	550	870
442	Zawadka . . .	"	Pszczynski	12	Miedźna-Grzawa	5	Jawiszowice	3	211	200
443	Zarzeczce . . .	"	Bielski	24	Podlesie	2	Podlesie	2	1 542	2 662

L. b.	Miejscowość		Gmina o cha- rakterze miejsk. (m) wiejsk. (w)	P o w i a t	Odda- lenie od miasta powia- towego w km.	Ostatnia poczta	Odda- lenie od poczty w km	Stacja kolejowa	Od- ległość od stacji kolejo- wej w km.	Obszar gminny w hekt.	Ilość miesz- kańców
	1	2									
444	Zawodzie	.	m	Katowicki	—	Orzesze	4	—	—	—	—
445	Zawisć	.	Kol.	Rybnicki	19	Palowice	3	Tychy	4	645	725
446	Zazdrość	.	w	Pszczynski	22	Rybnik	4,5	Palowice	3	138	600
447	Zebrzydowice	.	"	Rybnicki	32,8	Strumięń	3	Rybnik	4,5	638	893
448	Zbytków	.	"	Bielski	17,8	loco	—	Strumięń	3	494	450
549	zebrzydowice Dolne.	.	"	Cieszyński	18	Woszczyce	6	—	—	1 604	2 500
450	Zgorn.	.	"	Pszczynski	1	Ag.	—	Kobiór	9	1 297	776
451	Zgoda gm. N. Bytom	.	Kol.	Świętochłowicki	29	Kalety	6,5	loco	—	152	—
452	Zielona	.	w	Lubliniecki	9	Jastrząb	—	Kalety	6,5	582	808
453	Zofjówka.	.	"	Rybnicki (34 pieszo 2,5)	9	Rybnik	—	Jastrzębie	34	27	97
454	Zwonowice.	.	"	"	12,5	loco	—	Sumina	4	1 452	718
455	Zory	.	m	Tarnogórski	9	Miasteczko	2	loco	—	1 863	6 256
456	Zyglin	.	w	"	9	Lyski	4	Miasteczko	2	260	—
457	Zyglinek	.	"	Rybnicki	20	—	—	"	4	1 964	600
458	Zytina.	.	"	—	—	—	—	Sumina	—	612	505

Władze w Województwie
Śląskiem.

Najwyższym przedstawicielem władzy wykonawczej w Województwie Śląskiem jest wojewoda Śląski podległy Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

ADMINISTRACJA. WŁADZA WYKONAWCZA

ŚLĄSKI URZĄD WOJEWÓDZKI jako władza II. instancji.

Siedzibą Województwa są Katowice. Wojewoda: Dr. Michał Grażyński.
Wicewojewoda: Zygmunt Żurawski.

Dzieli się na Wydziały:

1. Wydział Prezydalny (sprawy związane z Sejmem, personalne etc.)
2. Wydział Samorządowy (sprawy komunalne, pożarnictwa etc.)
3. Wydział Administracyjny (sprawy obywatelstwa, organizacji starostw, policyjne, wojskowe, stanu cywilnego etc.)
4. Wydział Bezpieczeństwa Publicznego (sprawy policyjne, bezpieczeństwa, meldunkowe, strejkowe i t. p.)
5. Wydział Zdrowia Publicznego (sprawy sanitarne, aptekarskie, pomocy lekarskiej i t. p.)
6. Wydział Przemysłu i Handlu (sprawy koncesyj przemysłowych, cechów, polityki handlowej i t. p.)
7. Wydział Budżetowo-Gospodarczy (sprawy budżetowe, kredytowe, rachunkowe, gospodarcze i t. p.)
8. Wydział Oświecenia Publicznego (sprawy szkolnictwa i t. p.)
9. Wydział Skarbowy (sprawy osobowe, gospodarcze, podatkowe, akcyz i monopolów, budżetowo-kasowe, obrotu pieniężnego, rent inwalidzkich i stemplowe.)
10. Wydział Pracy i Opieki Społecznej (sprawy pośrednictwa pracy, ubezpieczeń społecznych, opieki społecznej i t. p.)
11. Wydział Komunikacji i Robót Publicznych (sprawy budownictwa nadziemnego, drogowego, wodnego, kolejowego i t. p.)

Urzędowi Wojewódzkiemu jako władze I instancji podlegają:

STAROSTWA.

Bielsko, ul. Strzelnica 15, tel. 200.

Cieszyn, tel. 200.

Katowice, ul. Marszałka Piłsudskiego 45.

Lubliniec, ul. Padarewskiego, tel. 6 i 39.

Rybnik, tel. 100-105.

Świętochłowice, tel. 161?, 1646, 1665.

Tarn. Góry, Sienkiewicza 2, tel. 19-50, 59.

Pszczyna, 3-go Maja 4, tel. 20, oraz

Dyrekcja Policji w Katowicach, ul. Zielona 28.

Dyrekcja Policji w Król. Hucie, ul. Gimnazjalna 25, tel. 1023.

Dr. Tadeusz Stark,

Prezes Sądu Apelacyjnego.

Urodzony 3 VI. 1882 r. w Poznaniu, odbywał studia gimnazjalne w Krotoszynie studia uniwersyteckie zaś w Berlinie, Getyndze i w Wrocławiu. Złożywszy egzamin asesorski w r. 1909, osiadł w Wielkopolsce jako adwokat. W roku 1919, w czasie powstania wielkop. porzucił ten zawód, powołany do Głównego Dowództwa Wojsk Powstańczych na stanowisko Naczelnika Wydziału prawnego - administracyjnego. Po ukończeniu powstania został powołany do Ministerstwa b. dzielnicy pruskiej i przez nie przydzielony w charakterze delegata do Sądu Nadziemianńskiego w Poznaniu.

W październiku 1922 r. został wydelegowany przez Ministerstwo Sprawiedliwości na Górny Śląsk w charakterze delegata tego Ministerstwa przy Polskim Komisarzacie Plebiscytowym w Bytomiu celem przygotowania objęcia sądownictwa przez Władzę Polskie. Po objęciu, dnia 14 czerwca 1922 r., został mianowany Wiceprezesem Sądu Apelacyjnego w Katowicach, a dnia 9 stycznia 1926 r. Prezesem tegoż sądu.

Od r. 1922—1927 piastował urząd członka Śląskiej Rady Wojewódzkiej z wyboru Sejmu Śląskiego. W roku 1923 został odznaczony Krzyżem Komandorskim orderu Polonia Restituta, a w roku 1928 mianowany Szambelanem Jego Świątobliwości Ojca Świętego.

SPRAWIEDLIWOŚĆ.

Sąd Apelacyjny.

1. Katowice. Prezes Dr. Stark Tadeusz, tel. 14-62, 2-80. Plac Wolności 10.

Podlegają mu Sądy okręgowe:

a) w Cieszynie.

b) w Katowicach, ul. Dyrekcyjna 1. Telefon 13-83.

Sądy Okręgowe.

I. Sąd Okręgowy w Cieszynie, któremu podlegają sądy powiatowe:

1. w Bielsku, ul. Strzelnicza 15, telef. 328.

2. w Cieszynie, gmach Sądu

3. w Skoczowie

4. w Strumieniu.

II. Sąd Okręgowy w Katowicach, któremu podlegają sądy powiatowe:

1. w Katowicach, ul. Mikołowska 2, telef. 54.

2. w Królewskiej Hucie, ul. Zjednoczenia 3, tel. 1-67, 4-93, (przy Sądzie powiatowym znajduje się Izba Karna dla Król. Huty i Rudy).

3. w Lublińcu, ul. Sądowa, telef. 20.

4. w Mikołowie, ul. Kościelna 1-13.

5. w Mysłowicach, koło Rynku, telef. 18.

6. w Pszczynie, ul. Wolności, telef. 1-00.

7. w Rudzie, ul. 3-go Maja 10, telef. 18.

8. w Rybniku, (przy nim Izba Karna dla Rybnika, Wodzisławia i Żor).

9. w Tarn. Górach, ul. Lubliniecka 17, telef. 74, (przy nim Izba Karna dla Lublińca i Tarn. Gór).

10. w Wodzisławiu, telef. 18.

11. w Żorach, telef. 58.

Prokuratura Sądu.

Katowice, Prokurator Dr. Rasp A., ul. Słowackiego 17.

Sąd Okręgowy Karny w Katowicach, Dyrekcyjna 1, telef. 26-28 1383.

Sąd Okręgowy cywilny w Katowicach, Dyrekcyjna, telef. 1383.

Detaszowana Izba Karna Sądu Okręgowego.

1. Król. Huta, Rynek 12, telef. 4-73.

2. Tarn. Góry, ul. Lubliniecka 17.

3. Rybnik.

Prokuratura okręgowa Katowice, Cieszyn.

Prokuratura: Król. Huta, Rybnik, Tarn. Góry.

Podprokuratura: Katowice, Król. Huta, Rybnik, Tarn. Góry, Mysłowice.

Wojewódzki Sąd Administracyjny

w Katowicach, ul. Szafranka, tel. 2258.

Prezes: Jan Szatko, zastępca Dr. Bahr Julian.

WŁADZA USTAWODAWCZA.

Sejm Śląski.

Katowice, w gmachu Urzędu Wojewódzkiego przy ul. Wojewódzkiej 54, Telefon 13-42, 10-59, 15-57. *)

Marszałek: Konstanty Wolny (bezpartyjny)

Wicemarszałkowie: Binisziewicz Józef (P. P. S.), Grajek Michał (N. P. R.)
Kędzior Jan Ch. D.) Dr. Pant Edward (Klub niemiecki).

Frakcje Sejmowe.

- I. Klub Chrześcijańskiej Demokracji (posłów 16). Prezes: Korfanty Wojciech. Wiceprezes: Kędzior Jan i ks. Mateja Karol.
- II. Katolicki Związek Ludowy (posłów 5).
- III. Niemiecka Partja (posłów 6). Prezes: Dr. Pant Edward. Wiceprezes: Sabas Maksymilian.
- IV. Niemiecka Partja Socjalistyczna (posłów 2).
- V. Narodowa Partja Robotnicza (posłów 8). Prezes: Sikora Ignacy Wiceprezes: Grajek Michał.
- VI. Polska Partja Socjalistyczna (posłów 6). Prezes: Binisziewicz Józef. Wiceprezes: Rumpfeld Wiktor.
- VII. Bezpartyjny (posłów 4).

Biuro Sejmowe. Telefon 1269.

Dyrektor Biura: Pampuch Piotr. Wicedyrektor: Dr. Cieszewski Marjan. Sekretarz Marszałka: Mrozek Wiktor. Kierownik Kancelarii: Siara Franciszek.

RADA WOJEWÓDZKA.

Przewodniczący: Wojewoda Dr. Grażyński Zastępca: Wicewojewoda Żurawski.
Członkowie Rady Wojewódzkiej: 1. Bobek Wilhelm, 2. Dubiel Paweł, 3. Michalz Leopold, 4. Scheffer Leopold.

Kierownik biura: Dr. Dworzański Marjan.

URZĘDY KONSULARNE w KATOWICACH.

Finlandzki: Konsulat, Konsul Bolesław Grodziński, Katowice.

Brazylijski: Wicekonsulat Honorowy Zygmund Strokowski, Katowice, ul. Marjacka 13, telefon 2-70, (176).

Czechosłowacki: Wicekonsulat Dr. Tomsa Bohumił, Katowice, ul. Mickiewicza 14, telefon 10-56.

Francuski: Konsulat Makime, Anatol, Aristid, ul. Zabrzka 2.

Mongendre: Konsulat w Katowicach ul. Dyrekcyjna 9, telefon 19-81.

Niemiecki: Konsul Generalny Frack Wolfgang, Katowice ul. Sokolska 8, telefon 7-84, 22-82.

Wielka Brytania: Wicekonsulat Robert Mackenzie Buchan. Wicekonsul Katowice, ul. 3-go Maja 33.

Austrjacki: Wicekonsulat pl. Wolności 6, II. p., tel. 28-18.

Szwedzki: Konsulat ul. Juliusza Ligonía 3-7, tel. 22-71.

Angielski: Wicekonsulat, ul. 3-go maja 33, tel. 674.

Włoski: Konsulat, ul. Drzymały 1, tel. 7-87 [p. Fermio Luppi].

*) Od 1927 r. przy ul. Jagiellońskiej

WYŻSZY URZĄD GÓRNICZY.

Katowice, ulica Zamkowa 3. Dyrektor: Inż. Małowski Zygmunt. Tel. 18-57, 13-47.

Okręgowe Urzędy Górnicze w mieście	ulica i nr.	Telefon	Kierownik	Inspekcje przemysłowe
Katowice.	Jordana 1	153	Inż. Sznajka Robert	Katowice, Opolska 9 Inspektor: Józef Dobrzycki
Król. Huta	Katowicka 11	81	Inż. Buzek Bruno	Król. Huta, ul. Wolności 32 Inspektor: Frank e M.
Rybnik	Plac Wolności 7, II. p.	2	Inż. Wiszniewski Benedykt	Rybnik (nieutworzona a obowiązki te spełnia inspektor katowicki.)
Tarnowskie Góry.	Bytomska 10	41	Inż. Haniewicz Włodzimierz	

J. E. Ks. Dr. Arkadiusz Lisiecki,
Biskup Śląski.

POWIATOWE KOMENDY UZUPEŁNIEŃ (P. K. U).

I. Dowództwo Okręgu Korpusu Nr. V. Kraków.

Dowódca gen. dyw. Stanisław Wróblewski.

Miejsce postoju	Powiaty wchodzące w skład pow. Kom. uzupełnień
Biała-Bielsko	Bielski, Żywiecki, Cieszyński (część.)
Królewska Huta	m. Król. Huta, pow. Tarn. Góry i pow. Świętochłowicki
Katowice	Katowicki (pow.) Katowice miasto
Pszczyna	pow. Pszczyński, pow. Rybnicki.

II. Dowództwo Okręgu Korpusu Nr. IV. Łódź.

Dowódca: gen. bryg. Ignacy Ledóchowski.

Lubliniec Lubliniecki
Dowództwo 23 Dywizji piechoty, ul. Andrzeja 4. Katowice.
Dowództwo placu, ul. Marjacka 19, Katowice.

WŁADZE DUCHOWNE.

Kurja biskupia.

Katowice, Francuska 1, tel. 880.

Biskup: J. E. Ks. dr. Lisiecki Arkadiusz, Warszawska 20, Telefon 1217.

Wikariusz generalny: Ks. Prłat W. Kasperlik.

Kapituła: Kanclerz ks. J. Skrzypczyk.

Wyznanie ewangelickie.

Prezydent: Dr. Voss, Katowice, ulica Marszałka Piłsudskiego, Tel. 1554.

Wyznanie izraelickie.

Gminy izraelickie: Katowice, Bielsko, Cieszyn, Dziedzice, Król. Huta, Mikołów, Pszczyna, Rybnik, Skoczów, Tarn. Góry i Mysłowice.

WYDZIAŁY POWIATOWE.

Bielsko, ul. Strzelnicza 15, Tel. 200. Dr. Józef Duda.

Lubliniec, w Starostwie

Rybnik (gmach starostwa) Troska Aleksy.

Pszczyna, tel. 39.

Cieszyn, Dom śląski, Dr. Kisiela Józef.

Katowice, ul. Marszałka Piłsudskiego 47.

Świętochłowice, gmach Starostwa.

Tarn. Góry, ul. Sienkiewicza 2.

Inż. Dobrzycki,
Prezes Dyrekcji Kolejowej w Katowicach

BOGUSŁAW DOBRZYCKI

Prezes Dyrekcji Koleji w Katowicach.

Dyplomowany inżynier, urodził się 23. listopada 1875 r. w Wielkopolsce zasiedziałej rodziny.

Studia inżynierskie budowy maszyn ukończył na politechnice w Brunshwigu.

Na stanowisko inżyniera przebywał on przez kilka lat u Kruppa, dalej w Bochum, jako kierownik fabryki Groeppla, a wreszcie na krótki czas przed wojną światową, przeniósł się do Ostrowa.

Wojnę światową, odbył jako oficer lotników, budując stację lotniczą w Gotha oraz w Toruniu, a następnie należał on w inspekcji lotniczej w Berlinie do komisji trzech, mającej nadzór techniczny nad stacjami lotniczymi w Niemczech i parkami na frontach.

Z chwilą powstania POLSKI stawiał się do dyspozycji „Komisarjatu Naczelnej Rady Ludowej“ w Poznaniu, gdzie organizował i przeprowadzał prace wstępne dla kolejnictwa i poczty w Wielkopolsce.

W kwietniu 1919 r. przeszedł do Dyrekcji Kolei w Poznaniu jako decernent spraw warsztatowych i zasobowych, a 1. 12. 19. r. objął prezesurę tejże Dyrekcji.

W lutem 22. r. wydelegowany on został, jako delegat Ministerstwa Kolei do Katowic, celem przeprowadzenia prac wstępnych i organizowania Dyrekcji Kolei w Katowicach i przyjęcia z rąk niemieckich.

W czerwcu, po przyjęciu na rzecz Rządu Polskiego i oddanie prezesury pierwszemu prezesowi DKP. Katowicach p. Dr. Sikorskiemu, powrócił prezes Dobrzycki z powrotem do Poznania.

W roku 1926 tym, przeniesiony został inżynier DOBRZYCKI do Katowic, na prezesa Dyrekcji Kolei.

INNE WŁADZE, URZĘDY i INSTYTUCJE.

Poczt.

Nazwa	Miejs.owość	Telefon	Ulica i nr.	Kierownik, Prezes, Dyrektor
Inspektorat Poczty i Telegrafów	Katowice	2140 538, 693, 2296	Śłowackiego 11	Kuntze Leonard

Koleje.

Dyrekcja Kolei Państwowych.	Katowice	620-630	Dworcowa	Inż. Dobrzycki
-----------------------------	----------	---------	----------	----------------

Przemysł i Handel.

Wydział Przemysłu i Handlu Śląsk. Urzędu Wojewódzkiego	Katowice	1807	Zielona	Inż. Rudowski Szymon
Okręgowy Urząd Miar	Król. Huta	12-91	Mickiewicza 37	Inż. Narkiewicz Marjan
Urzędy miar	Cieszyn		Szeroka 13	Seidel S.
	Bielsko	2293	Strzelnicza 6	Lewera Karol
	Katowice	1-10	Gliwicka 26	Łukaszczuk Józef
	Rybnik		Rudzka 4	Kostur Józef
Państwowe Zakłady Wołocławkowe	Katowice	6-52	Marsz. P. Śludskiego 57, III.	Nowakowski Kazimierz
Komisaryczna Rada miejska i Przedydium miasta	"	7-55, 7-58	Pocztowa 2	

Nazwa	Miejscowość	Telefon	Ulica i nr.	Kierownik, Prezes, Dyrektor
Delegat Generalnej Prokuratury	Katowice	931	Jagiellońska	(Gmach Województwa)
Kasa miejska	"	38	Pocztowa 7	
Urząd meldunkowy miejski	"	62	Słowackiego 37	
Wieżenie sądowe	"	162	Mikołowska 4	
Luba Adwokacka	"		Rynek 5	
Magistraty	"	38, 158, 159 671, 676 (cen. własna)	Pocztowa 4 Cieszyńska 10 Rynek	Naczelnik Dr. Korczyński Lesław.
Wydział Pracy i Opieki Społecznej	Bielsko Król. Huta	1260	Plebiscytowa 1, III	
Podległe Urzędy:	Katowice	16-22	Dąbrowskiego 7	Dyrektor Dr. Gunia Antoni
Zakład ubezpieczeń społ. Komunalne Urzędy Pośred- nictwa Pracy	Król. Huta Bielsko Cieszyn Katowice Król. Huta Lubliniec Mysłowice Pszczyna Świętochłowice Tarn. Góry Katowice			
Agencja wschodnia	"	336, 20-73	Kościuszki 3	
Pat. (Polska Agencja Te- legraficzna)	"	5-65, 10-91	Mariacka 2	

N a z w a	Miejscowość	Telefon	Ulica i nr.	Kierownik, Prezes, Dyrektor
Polski Komisarz pracy na Górnym Śląsku	Katowice	1260	Plebiscytowa 1, II	Dr. Korczyński Lesław
Okręgowy Urząd ziemski	"	6-48	Pocztowa 16	Prezes Dr Szafran Franciszek
Powiatowy Urząd ziemski	Cieszyn		Zamek	(na powiat cieszyński i bielski)
	Katowice			(na powiat katowicki i świętochłowicki)
	Lubliniec			(na powiat lubliniecki i tarnogórski)
	Pszczyna	25	Sąd powiatowy	
	Rybnik			
Oddział Banku Polskiego	Król. Huta	4-78, 16-41	Piastowska 3	Kozieł Jerzy
Izba Rękodzielni za . . .	Rybnik	1-24	plac Wolności	Kreiss Stanisław
Izba Rolnicza	Katowice	1793	Stawowa 10	
Izba handlowa i przem.	"	1758	Plebiscytowa 1	
Izba handlowa	Bielsko	498	Piłsudskiego 4	Bathelt Ryszard
Izba Rolnicza (Wydział Produkcji Rolnej) . . .	Katowice	2082	Kochanowskiego 18	
Izba Rzemieślnicza Woj. Śląskiego	Cieszyn		Karola Miarki	
	Katowice	1793	Stawowa 10	

Institucje społeczne.

Czerwony Krzyż	Katowice	8-92	Andrzeja 9
Stacja opieki dla matek i dzieci	"		Stawowa 6
Sierociniec im. Mielęckiego	"		Plebiscytowa 36

N a z w a	Miejscowość	Telefon	Ulica i nr.	Kierownik, Prezes, Dyktor
Instytucje finansowe.				
Bank Gospodarstwa Krajowego	Katowice	8-00, 23-24, 18-01	Rynek 9	Wiliński
Bank Polski (oddział) . .	"	1181	Bankowa	Fallenbücht Jan
Poczt. Kasa Oszczędności	"	804-2490	Mickiewicza 1	
Związki i Stowarzyszenia.				
Polski Związek Tow. Kulturalnych	Katowice	1612	Pocztowa 16	Jerzykiewicz
Stowarzyszenie właścicieli nieruchomości	"		Zielona 14	
Syndykat dla Producentów Smółcowych	"	611	Zamkowa 3	
Zjednoczenie Przemysłu Polskiego na Śląsku .	"	1323	Pocztowa 16	St. Janicki
Zjednoczenie Wielkiego Handlu Woj. Śląskiego	"	1323	"	St. Grabjanowski
Związek Kupców Śląska Cieszyńskiego	Cieszyn	33	Rynek 1 (Ratusz)	Lazar
Polski Związek Zrzeszeń Gospodarczych	Katowice	13-23	Pocztowa 16	K. Surówka
Związek Organizacji Rolniczych na Śląsku . . .	"			
Śląski Związek Rolników	"	19-84	Mariańska 24	

N a z w a	Miejscowość	Telefon	Ulica i nr.	Kierownik, Prezes, Dyrektor
-----------	-------------	---------	-------------	-----------------------------

Inne urzędy.

Gen. Komisarz Zdawczy Przyp.	Katowice	6-45	Mickiewicza 12, II.	
Magistrat, Sprawy koncesji Zezwoleń	"	755	Pocztowa 4 Ratusz 41	
Sąd kupiecki i przemysł.	"	788	Pocztowa 4, II	
Urząd stanu cywilnego .	"	755	Pocztowa 4, pokój 11-14	
Komisja dla badania i cen	"	755	Pocztowa 4 (ratusz)	
Miejska straż pożarna . .	"	24-21	Wojewódzka 11	
Miejski zakład desinfekc.	"	24-21	"	
Delegat Polski do Urzędu Rozjemczego dla kart cyrkulacyjnych	"	6-45	Mickiewicza 12	

Dr. Michał Bielak

Naczelnik Wydziału Skarbowego Województwa Śląskiego.

DR. MICHAŁ BIELAK.

Naczelnik Wydziału Skarbowego Województwa Śląskiego.

Urodzony w r. 1885 w Kuryłówce, Wojew. lwowskim. Studja gimnazjalne i uniwersyteckie ukończył w Krakowie. W roku 1911 wstąpił do służby państwowej przy byłych galicyjskich władzach skarbowych, pełniąc obowiązki służbowe w Dyrekcji okręgu skarbowego w Nowym Sądzu. W marcu 1919 r. został powołany przez Radę Narodową Ks. Cieszyńskiego do Cieszyna, gdzie Mu powierzono zorganizowanie i kierownictwo Urzędy Wymiaru Należności. Z dalszych powierzonych mu czynności w Cieszynie wymienić należy przygotowanie rozporządzenia o wymianie austr. waluty koronowej na markową polską oraz samo przeprowadzenie wymiany.

Po rozwiązaniu cieszyńskiej Rady gminnej wskutek podziału miasta Cieszyna na część polską i czeską został powołany przez Komisję Rządową dla Śląska cieszyńskiego na członka gminnej Komisji Administracyjnej, gdzie powierzono mu referat mieszkaniowy i korrferat finansowy.

W czasie pobytu w Cieszynie brał czynny udział w Śląskiej Macierzy szkolnej jako członek Zarządu Głównego.

W maju 1921 r. w czasie trzeciego powstania na Górnym Śląsku został tam powołany w celu zorganizowania bieżącej administracji skarbowej i przygotowania podstaw pod przyszłą polską administrację skarbową. Do bezpośrednich jego prac w tej dziedzinie należała organizacja systemu kasowości oraz budżetowania na Śląsku. W związku z tem zreorganizował gruntownie system wypłaty zaopatrzenia emerytalnego oraz zaopatrzenia inwalidów wojennych, wdów i sierot po poległych.

W styczniu 1925 r. został powołany na członka Delegacji polskiej do rokowań z Niemcami. W tym charakterze pracuje w komisji dla spraw emerytalnych i inwalidów wojennych, kieruje pracami w Komisji rozrachunku budżetowego, oraz przewodniczy Komisji dla spraw kaucji podatkowych.

W kwietniu 1925 otrzymuje nominację na Naczelnika Wydziału i kierownictwo utworzonego Oddziału emerytur i rent w Wydziale skarbowym Województwa Śląskiego, obok faktycznego kierownictwa działem budżetowo-kasowym.

W listopadzie 1926 otrzymuje nominację na Naczelnika Wydziału Skarbowego [Wydział Skarbowy Województwa Śląskiego spełnia dwójakiego rodzaju funkcje: Raz jako władza skarbową II. instancji [jak Izba skarbową], raz jako fachowy organ skarbowy w ramach autonomji śląskiej].

Do prac wydawniczych Dr. Bielaka należą „Podręcznik obejmujący“ Oplaty sądowe na ziemiach b. Austrii, Zbiór „Przepisów Kasowo kasowych“ [2 wydania] i zbiór „Przepisów o przymusowym postępowaniu w drodze administracyjnej“.

W uznaniu zasług położonych około organizacji administracji skarbowej został z początkiem 1925 r. odznaczony krzyżem kawalerskim Orderu „Polonia Restituta“

SKARBOWOŚĆ.

WYDZIAŁ SKARBOWY ŚLĄSKIEGO URZĘDU WOJEWODZKIEGO

Naczelnik Dr. Bielak Michał w Katowicach,
ul. Francuska 49-51. Telefon: 24-29, 18-41, 226.

WŁADZE SKARBOWE W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM.

Wydziałowi Skarbowemu jako władzy II. instancji, podlegają:

I. Instancji Urzędy Skarbowe	Ilość gmin należących do Urzędu Skarbowego	Kasa skarbową	Telefon Urzędu Skarbowego	Konto P. K. O. (Pocztowej Kasy Oszczędności)	Telefon Kasy Skarbowej	Ilość miast w poszcze- gólnym Urzędzie skarbowym
Katowice I (miasto) ul. Słowackiego 37		ulica Zielona 28 lub Główna Kasa skarbową	77	300 503	2703	1
Katowice II (powiat)	14	ulica Dąbrowskiego 15	1733		11-88	—
Mysłowice ulica Polna	7	ul. Młyńska	313			
Łemianowice Śląskie, ulica Szkolna .	8	Rynek	50	300 512	50	1
Król. Huta, ulica Głowackiego 5 II p.	1	przy Urzędzie skarbowym	80	300 509	84	—
Pszczyna, ulica Wolności 4	96	Głowackiego 5 parter	602	300 508	1-64	1
Rybnik, ulica Rudzka 31	108	Rynek	86	300 505	37	3
Lubliniec, Paderewskiego 1	45	3-go Maja 11	10-69	300 507	62 lub 100	2
Tarnowskie Góry, Nowy Rynek . . .	31	Paderewskiego 1	94	300 504	57	2
Świętochłowice, ulica Katowicka . .	13	Piastowska 8	5-50	300 511	10-45	2
Cieszyn, Rynek	52	przy Urzędzie skarbowym	16-16	300 510	16-16	1
Bielsko, ulica Strzelnicza 15, gmach Starostwa	40	.	188	300 502	195	1
Katowice, Urząd skarbowy dla pod- spadkowego i stemplowego, ulica Młyńska		ulica Strzelnicza 15	125	300 501	857	2
		ulica Zielona 28	1733	300 503	2703	—

Prof. U. J. Poseł Rzp. Dr. Adam Krzyżanowski
twórca ekonomicznej szkoły krakowskiej.

Urzędy Kontroli skarbowej.

Katowice, ul. Słowackiego 37, telefon 77
 Mysłowice, ul. Polna, telefon 50
 Siemianowice, telefon 80
 Król. Huta, ul. Moniuszki 1, tel. 5-47
 Pszczyna, ul. Wolności 4, telefon 37
 Rybnik, ulica Rudzka 31, telefon 10-69
 Mikołów, tel. 154
 Żory
 Czerwionka

Tarnowskie Góry, telefon 550
 Lubliniec, ulica Paderewskiego 1, telefon nr. 94
 Bielsko, ulica Celna, telefon 125
 Cieszyn
 Skoczów
 Zebrzydowice
 Czechowice
 Chybie, telefon 195

Urząd Techniczny i Kontroli skarbowej.

podległy Urzędowi Skarb. Akcyz i Monopoli.

Cieszyn

Chybie, telefon 2

Urzędy katastralne podległe Wydziałowi Skarb.

Katowice, Słowackiego 37, telefon 54
 Pszczyna
 Rybnik
 Mikołów

Lubliniec, ulica Paderewskiego 1
 Król. Huta, ulica Głowackiego 5
 Wodzisław, telefon 74
 Tarnowskie Góry

Ewidencja katastru podatku gruntowego.

Cieszyn

Bielsko, ulica Strzelnicza 25

ŚLĄSKA DYREKCJA CEŁ W MYŚŁOWICACH.

ulica Dworcowa 10, tel. 55, 5-00, 10-27

Spis Urzędów Celnych na Górnym Śląsku.

	poczta loco	Urząd celny	kolejowy i granicznej
Annaberg	"	C-orzów	" "
Bytom gł. dw.	"	Tarn. Góry	" "
Bytom Stadtwald	"	Bytom	" "
Bobrek	"	Radzionków	" "
Blachówka	"	Łyski	" "
Katowice-Bogucie	"	Strzybnica	" "
Boruszowice	"	"	" "
Brynek	"	"	" "
Chebbie	"	Chebbie	" "
Chorzów	"	Chorzów	" "
Hindenburg	"	Ruda	" "
Karł	"	Tarn. Góry	" "
Katowice	"	loco	" "
Lubliniec	"	"	" "
Makoszowy	"	"	" "
Sośnica	"	Makoszowy	" "
Mysłowice	"	loco	" "

Pawonków	poczta loco	Urząd celny	kolejowy i granicznej
Kopalnia Radzionków	" Buchacz	" "	" "
Rozbark	" Łagiewniki	" "	" "
Rybnik	" loco	" "	" "
Sumina	" "	" "	" "
Wolfgangswewe	" Ruda	" "	" "

Urzędy celne na Śląsku Cieszyńskim.

Dziedzice	poczta loco	Urząd celny	kolejowy i graniczne
Bielsko	" loco tel. 51	" "	" "
Cieszyn	" loco	" "	" "
Goleszów	" "	" "	" "
Zebrzydowice	" "	" "	" "

Ekspozytury Celne górnośląskie.

Wielkie Hajduki	Huta Królewska	Lipiny
Wełnowiec	Huta Bełdona	Paruszowice
Wirek	Bogucice	Chwałowice
Huta Marty	Nowy Bytom	Nikiszowice
Huta Laury	Chropaczów	

Komisariaty Straży Celnej górnośląskiej.

Lubliniec północ, połudn.	Orzegów, pow. Świętochł.	Łyski
Kalety	Bielszowice, "	Lubomja, pow. Rybnicki
Tarnowskie Góry	Knurów, pow. Rybnik	Gorzyce, pow. Rybnicki
Król. Huta	Rybnik	Moszczyzna, pow. Rybnik

Komisariaty Straży Celnej cieszyńskiej.

Cieszyn	Ustroń	Dol. Zebrzydowice
Pogwizdoń	Istebna	

Inspektoraty Straży Celnej.

Tarnowskie Góry	Rybnik	Cieszyn
Komisariatów 6	Komisariatów 7	Komisariatów 5
Placówek 29	Placówek 34	Placówek 25
35	41	30

Wykaz gmin należących do poszczególnych Urzędów skarbowych.

Katowice I.	Katowice-Ligota xx)	Kończyce
Katowice-miasto	Katowice-Załęże xx)	Makoszowy
	Bykowina	Nowa-Wieś
Katowice II	Halemba	Pawłów
Katowice-Bogucice xx)	Kłodnica	Niedźwiedziniec
Katowice-Brynów xx)	Kochłowice	Radoszów
xx) Wielkie Katowice		

URZĄD SKARBOWY w KRÓLEWSKIEJ HUCIE.

A. MIASTA i GMINY

Królewska Huta xx)	Wielkie Hajduki	Nowe Hajduki
--------------------	-----------------	--------------

B. Obszarów Dworskich niema.

URZĄD SKARBOWY SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE.

A. MIASTA i GMINY

Bańków x)	Dąb	Przełajka x)
Bytków x)	Maciejkowice x)	Siemianowice Śląskie xx)
Chorzów x)	Michałkowice x)	

x) B. Obszary dworskie nadto

Antonienhof	Wełnowiec	Huta Jerzego
-------------	-----------	--------------

URZĄD SKARBOWY w LUBLIŃCU.

A. MIASTA i GMINY

Lubliniec xx)	Jaworznicza x)	Łany
Woźniki xx)	Kalety x)	Olszyna x)
Babienica x)	Kalina x)	Pawonków x)
Boronów x)	Kamienice x)	Piasek
Prusiek x)	Kochanowice x)	Psary x)
Chwostek x)	Kochcice x)	Pusta Kuźnia x)
Cieszowa x)	Kokotek x)	Rusinowice x)
Dębowagóra	Koszęcin x)	Sadów x)
Draliny x)	Kośmidry x)	Solarnia x)
Droniowiczki Małe x)	Ligota Woźnicka x)	Steblów x)
Dronowiczki Wielkie x)	Lisów x)	Strzebie x)
Drutarnia x)	Lisowice x)	Strzebińska Kolonja
Glinica x)	Lubecko x)	Wierzbie x)
Hadra	Łubsza x)	Wymyślacz x)
Harbułtowice x)	Łagiewniki Wielkie x)	Zielona x)

x) B. Obszary dworskie nadto

Woźniki Zamek	Czarny Las	Polski Las
	Woźniki (obszar leśny)	

URZĄD SKARBOWY w MYSŁOWICACH.

A. MIASTA i GMINY

Mysłowice xx)	Mała Dąbrówka x)	Brzezinka
Szopienice	Janów	
Roździeń	Brzęczkowice x)	

x) B. Obszary Dworskie nadto

Giszowiec	Mysłowice Zamek	
-----------	-----------------	--

x) Obszary dworskie. xx) miasto.

URZĄD SKARBOWY w PSZCZYNIE.

A. MIASTA i GMINY

Pszczyna xx)	Imielin	Pniówek
Bieruń Stary x)	Jankowice x)	Podlesie x)
Mikołów xx)	Jaroszewiec x)	Poreba x)
Bieruń Nowy xx)	Jarząbkowice x)	Radostowice x)
Biasowice x)	Jedlina x)	Rydułtowice x)
Bojszowy Górne x)	Kamionka	Rudzicka x)
Bojszowy Nowe	Kobielice x)	Ściernie
Borowa Wieś	Kobiór x)	Smarzowice
Borynia	Kopcowice x)	Śmłkowice x)
Brzeźce x)	Kosztowy	Stara Kuźnia x)
Bzie Dolne	Krasowy x)	Starawieś x)
Bzie Górne x)	Królówka	Studzioniec x)
Bzie Zameckie x)	Krzyż x)	Studzienka x)
Chełm Wielki	Krzyżowice x)	Suszec x)
Cielmice	Lędziny x)	Świerczynie x)
Cwiklice x)	Łąka x)	Szeroka x)
Czarków x)	Łaziska Dolne x)	Tychy x)
Czarnuchowice	Łaziska Górne x)	Urbanowice
Dzieńkowice x)	Łaziska Średnie x)	Warszowice x)
Frydek x)	Miedźna x)	Wesoła wieś
Gać Nowy	Międzyrzecze x)	Wisła Mała x)
Gardawice x)	Mizerów x)	Wilkowyje
Gilowice	Mokre x)	Wisła Wielka
Goczałkowice Dolne x)	Ornontowice x)	Wola x)
Goczałkowice Górne x)	Orzesze x)	Woszczyce x)
Golszowice x)	Panewniki	Wyry x)
Goławiec x)	Paniowy Wielkie x)	Zawiść x)
Góra x)	Paproć x)	Zazdrość
Górki	Pawłowice x)	Zarzeczce x)
Gostyń x)	Piasek x)	Zawada x)
Grzawa x)	Pielgrzymowice x)	Zgoń x)
Hołdnów	Piotrowice x)	

x) B. Obszary Dworskie nadto

Pszczynski Zamek

Borynia Dolna
Cielmice

Chełmskie Wójtostwo

URZĄD SKARBOWY w RYBNIKU.

A. MIASTA i GMINY

Rybnik (miasto)	Bełk Dolny x)	Boguszowice x)
Żory xx)	Bolesnica	Brzezie x)
Wodzisław xx)	Biertułtowy	Bujaków x)
Adamowice x)	Bluszczów x)	Buków x)
Baranowice Śl. x)	Bogunice x)	Chudów x)

x) Obszary dworskie. xx) miasta.

Chwalencice x)	Kucharzówka	Rogi x)
Chalowice	Leszczyny x)	Rogoźna x)
Cisówka x)	Ligota Rybnicka x)	Roj
Czernica x)	Ligota Tworkowska x)	Rówień
Czerwionka x)	Łaziska x)	Ruptawa x)
Czuchów x)	Łuków x)	Ruptawiec
Czyżowice x)	Markłowice Dolne x)	Rydułtowy Dolne
Dębieńsko Stare x)	Markłowice Górne	Rydułtowy Górne
Dębieńsko Wielkie x)	Marusze	Rzuchów x)
Dzimierz x)	Moszczynica x)	Skrzysów x)
Golkowice x)	Mszanna x)	Stanowice x)
Gorzyce x)	Nieboszowy x)	Sumina x)
Gorzyczki x)	Niedobczyce	Świerklany Dolne x)
Gotartowice x)	Niewiadom Dolny x)	Świerklany Górne
Jankowice Rybnickie x)	Niewiadom Górny	Syrynia x)
Jastrzębie Dolne x)	Nowawieś x)	Szczyrkowice
Jastrzębie Górne x)	Ochojec	Szczyrbice x)
Jedłownik x)	Odra	Szczygłowice x)
Jejkowice	Olza	Turza Wielka x)
Kamień pod Rzędówką x)	Orzupowice	Turzyczka
Kamień nad Odrą x)	Osiny x)	Welsznica x)
Kleszczów	Palowice x)	Wilchwa
Kłocin x)	Paniówka x)	Wilcza Dolna x)
Knułów x)	Piece x)	Wilcza Górna x)
Kobyła x)	Pieczkowice	Zamysłów
Kokoszyn x)	Podbórze	Zawađa
Kornowacz x)	Pogrzebień	Zebrzydowice
Krosztoszowice	Połomia	Zofjówka
Krywałdy	Popielów (Radzionków x)	Zwrotnice x)
Krzyżkowice	Radoszowy Wielkie x)	Żytna x)
Książenice	Raszczyce x)	

x) B. Obszary Dworskie nadto

Folwarki	Lubomia	Radlin
Gaszowice	Łyski	Rybnickie Nadleśnictwo
Gierałtowice	Łańca	Uchylsko
Godów	Przyszowice	Włodzisławski Zamek
Gogołowa	Paruszowice	Olszenica
Golesów	Pstrążna	Wielopole
Grabówka	Pszów	

URZĄD SKARBOWY w ŚWIĘTOCHŁOWICACH

A. MIASTA i GMINY.

Brzeziny Śl.	Kamień	Ruda
Brzozowice x)	Łagiewniki Śl.	Wieka Dąbrowka
Chropaczów	Nowy Bytom	Wielkie Piekary x)
Godula x)	Orzegów x)	Świętochłowice xx)
		Szarlej

x) Obszary Dworskie. xx) miasta.

B. Kopalnie.

Brzeszowice
Brzeziny
Chropaczów
Godulla

Kamień
Lipiny
Łagiewniki Śl,
Orzegów

Świętochłowice
Szarlej
Wolfgang Kopalnia

URZĄD SKARBOWY w TARNOWSKICH GÓRACH.

A. MIASTA i GMINY.

Tarnowskie Góry (miasto)	Lasowice x)	Rybna x)
Miasteczko xx)	Mikołarzaka x)	Sowice
Bibiela x)	Nakło x)	Strzybnica x)
Bobrowniki x)	Opatowice x)	Sucha Góra x)
Boruszowice	Orzech x)	Świerkianiec x)
Brynica	Piaseczna	Tarnowice Stare
Chechło Stare x)	Piekary Rudne x)	Truszczyce
„ Nowe	Pniowiec	Żyglin
Jędrysek x)	Radzionków x)	Żygliniek
Karłuszowice x)	Repty Nowe x)	
Kozłowa Góra x)	Repty Stare x)	

URZĄD SKARBOWY w BIELSKU.

A. MIASTA i GMINY.

Bielsko xx)	Grodziec	Ochaby
Strumień xx)	Ilownica	Pruchna
Aleksandrowice	Jasiennica	Roztroice
Bąków	Jaworze	Olszówka
Bielowicko	Kamienica	Rudzica
Bierów	Komorowice	Świątoszówka
Bielsko Stare	Landek	Wapienica
Bronów	Ligota	Wieszczęta
Bystra	Łazy	Zabłocie
Chybie	Mazańcowice	Zabrzeg
Czechowice	Międzyrzecze Dolne	Zarzecze
Drogomyśl	„ Górne	Zbytków
Dziedzice	Mnich	
Frelichów	Mikuszowice	

URZĄD SKARBOWY w CIESZYNIE.

Cieszyn	Brzeźówka	Górki Wielkie
Skoczów	Cisownica	Gumna
Mażanowice	Dębowiec	Harbutowice
Bładnice	Dzięgielów	Hażlach
Błogocice	Godziszów	Hermanice
Bobrek	Goleszów	Iskrzyczyn
Breńna	Górki Małe	Istebna

x] Obszary Dworskie. xx] miasta

Jaworzynka
Kaczyce
Kisielów
Kiczyce Małe
„ Wielkie
Kostkowice
Kończyce
Kowale
Kozakowice Dolne
„ Górne
Krasna

Łączka
Leszna Górna
Lipowiec
Markłowice Górne
Międzywieć
Mnisztwo
Nierodzim
Ogrodzona
Pastwiska
Pierściec
Pogórz

Pogwizdów
Puńców
Simoradz
Ustroń
Wilamowice
Wiśla
Wiślica
Zamarski
Zebrzydowice

WŁADZE BEZPIECZEŃSTWA.

Główna Komenda Pol. Woj. Śląskiego w Katowicach
ulica Zielona.

Powiatowa Komenda Pol. Państw. Katowice. tel. 501 i 505

3 Komisarjaty w Katowicach a to:

Katowice I, telefon 759 ul. Młyńska	}	Przynależność Sądowa
Katowice II, telefon 501-505 ul. Zielona		Sąd powiatowy Katowice
Katowice III, telefon 604		

Komisariat dworcowy Katowice, dworzec osobowy i przetokowy, tel. 501

Powiatowe Komendy Policji Państwowej znajdują się:

Świętochłowice	telefon Nr. 783, 784 przez centr. Policji lub 1606, 1612 przez pocztę Król. Huta	Sąd powiatowy Król. Huta
Rybnik	1036	„ „ Rybnik
Pszczyna	60	„ „ Pszczyna
Tarnowskie Góry	532	„ „ Tarn. Góry
Lubliniec	183	„ „ Lubliniec
Bielsko	327	„ „ Bielsko
Cieszyn	109	„ „ Cieszyn

Miejska Komenda Król. Huta, telefon 783-784.

Komenda Rezerwy Katowice, telefon 501-505.

Komisariaty Policji Państwowej znajdują się:

Królewska Huta I	tel. nr. 783-784	Sąd powiatowy Król. Huta
Królewska Huta II	783-784	„
Świętochłowice	783-784	„
Hajduki Wielkie	783-784	„
Nowy Bytom	tel. 41 poczta Nowa wieś	

Adam Bronisław Kocur

inspektor i Gł. Komendant Policji Woj. Śląsk., kapitan rezerwy.

Urodz. 1. V. 1894 r. w Kuźni Raciborskiej pow. Raciborz, ukończył gimnazjum humanistyczne w Raciborzu, odbył studia uniwersyteckie we Wrocławiu i Krakowie, gdzie złożył państwowe egzamina prawnicze. Od r. 1914 brał udział w wojnie światowej jako oficer w armii pruskiej, a następnie w walkach wyzwoleniczych Wielkopolski i Górnego Śląska. W latach od 1920 r. do 1922 r. był kapitałem Policji Górnego Śląska w Gliwicach, Katowicach i Król. Hucie.

Praktykę administracyjną odbywał w Dyrekcji Policji w Katowicach, prak. aplikantką w Sądzie Powiatowym w Mysłowicach i w Sądzie Okręgowym w Katowicach. — Mianowany Inspektorem i Komendantem Głównym Policji Województwa Śląskiego dekr. Min. Sp. Wewnętrznych z dnia 27. 11. 1926 do dziś zaszczytne to stanowisko piastuje.

Lipiny	tel. 783-784	Sąd powiatowy Król. Huta
Łagiewniki	783-784	"
Szarlej	tel. 117 poczta loco	"
Ruda	tel. 1 poczta loco	"
Bytom [dworzec]	783-784 poczta Hajduki W.	"
Rybnik	1077	Sąd powiatowy Rybnik
Pszczyna	103	" " Pszczyna
Tarnowskie Góry	1092	} " " Tarn. Góry
Radzionków	20	
Lubliniec	162	" " Lubliniec
Bielsko	327	" " Bielsko
Cieszyn	170	" " Cieszyn
Zebrzydowice	5	"

UZDROWISKA i ZDROJOWISKA.

Goczałkowice pow. Pszczyński — stacja kolejowa i poczta w miejscu. Zdrojowisko. Zdroje solankowe jodo-bromowe. Sezon od 15-go maja do 15-go września.

Jastrzębie, pow. Rybnicki — stacja kolejowa i poczta loco. Zdrojowisko. Zdroje solankowe jodo-bromowe. Sezon od 1 maja do 31 października.

Jaworze, pow. Bielski — stacja kolejowa i poczta w miejscu. Podgórska stacja klimatyczna. Kąpiele kwasowęglowe, mineralne. Sezon od 15-go maja do 30-go września.

Moszczenic, powiat Rybnicki — stacja kolejowa i poczta w miejscu. Zdroje solankowo-jodo-bromowe. Sezon od 1-go maja do 30-go września.

Ustroń pow. Bielski — stacja kolejowa i poczta w miejscu. Stacja klimatyczna podgórska i zakład kąpiei borowinowych. Sezon od 15-go maja do 30-go września.

Wisła pow. Cieszyński — kol. i poczta loco. Letnisko i podgórska stacja klimatyczna. Sezon od 15 go maja do 30-go września.

Znaki samochodowe, ustalające przynależność państw.

Obok numerów samochodowych widnieją znaki a to:

dla Austrii znak A	dla Grecji znak GR	dla Portugalji znak P
" Belgji " B	" Hiszpanji E	" Rosji R
" W. Brytanji GB	" Holandji NL	" Rumunji RM
" Bułgarji BG	" Indji Holend. IN	" Serbji SB
" Czechosłowacji CS	" Luksemburgu L	" Szwajcarji CH
" Danji DK	" Monaca MC	" Szwecji S
" Francji F	" Niemiec D	" St. Zj. Amer. Półn. . . . US
" Finlandji SF	" Norwegji N	" Węgier H
" W. M. Gdańska DA	" Polski PL	" Włoch J

Jan Benisz, autor książki.

OPŁATY STEMPLOWE.

Opłaty stempłowe reguluje ustawa z dnia 1-go lipca 1926 r (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570.)

Akt nadania obywatelstwa Polskiego	Opłata stempłowa 50.— zł.
Akt zezwolenia na zmianę nazwiska	„ „ 200.— zł.
Bilet uprawniający na jazdę okrętem od sumy wynagrodzenia	„ „ 2 proc.
Dokumenty przewozowe od każdego arkusza, przy przesyłkach kolejowych do półwagonyowych	„ „ 1.— zł.
Księga wieczysta pokwitowanie ra wykreślenie	„ „ 3.— zł.
Kupiec dający kupcowi wyciąg z konta	„ „ 0.20 zł.
Metryka urodzin, zaślubin lub śmierci	„ „ 3.— zł.
Metryka urodzin, zaślubin lub śmierci na obszarze Wojew. poznańskiego oraz górnośląskiej części Województwa Śląskiego	„ „ 1.— zł.
Obligacje fundowanie spółek akc. od sumy zobowiązania	„ „ 0.5 proc
Obligacje stwierdzające 1) udzielenie pożyczki pod zastaw towarów osobie wykonującej handel 2) stwierdzające otrzymanie pożyczki z gminnej kasy pożyczkowej oszczędnościowej lub instytucji drobnego kredytu 3) stwierdzające otrzymanie pożyczki od spółdzielni	opłata stempłowa 0,3 proc.
Obligacje stwierdzające przyjęcie nowego lub uznanie dawnego długu	
Odpisy pełnomocnictwa zaświadczonego przez notonabywcę lub pełnomocnika lub urzędownie	
Odpisy o ile odpis takiego pełnomocnictwa złożono w postępowaniu należącym w I. Instancji do sądu powiatowego, przemysłowego, kupieckiego lub Urzędu rozjemczego do spraw najmu	„ „ 1.— zł.
Odpis lub wyciąg, sporządzony i poświadczony przez Urzędy państwowe oraz wypisy z aktów notarialnych od każdej stronicy	„ „ 1.— zł.
Odpis lub wyciąg, sporządzony i poświadczony przez notariusza od każdej stronicy	„ „ —.20 gr.
Przekaz zawierający zlecenie wypłaty pieniężnej lub papierów od sumy pieniężnej	„ „ 0,3 proc.
Papiery wartościowe zlecenie wypłaty	„ „ 0,3 proc.
Pokwitowanie z odbioru pieniędzy, papierów wartościowych i innych	„ „ —.20 gr.

Pokwitowanie zawierające zezwolenie na wykreślenie w księdze wieczystej	Opłata stemplowa	3.— zł.
Pisma: 1) stwierdzające przyjęcie nowego lub uznanie dawnego długu	„ „	0,5 proc.
2) stwierdzające przyjęcie udzielenie poręczenia	„ „	3.— zł.
Przyjęcia pieniędzy na oprocentowanie przez domy bankierskie	„ „	—20 zł.
Pełnomocnictwa [zasadniczo tej samej stawce podlegają odpisy zaświadczone przez moco-dawcę]	stawka	3 00 zł
oraz pełnomocnictwa ogólne upoważniające we wszelkich sprawach pewnej kategorii . . .	„	3.— zł.
Poświadczenie obywatelstwa polskiego . .	Opłata stemplowa	50.— zł.
Poświadczenie z godności z pierwopisem wtóropisów, odpisów i wyciągów sporządzonych przez same strony gdy: 1) poświadczenie daje notariusz od każdej pełnej lub zaczętej stronicy po	„ „	0.20 zł.
2) gdy poświadcza inny Urząd państwowy od każdej pełnej lub zaczętej strony po . . .	„ „	0.50 zł.
Poświadczenie własnoręczności podpisu lub znaku ręcznego przez Urząd państwowy . .	„ „	1.— zł.
a przez notariusza wolnem jest od opłaty stemplowej		
Protesty weksli, czeków i innych dokumentów sporządzonych przez notariusza, podlegają opłacie a to:		
1. przy sumie wyższej niż 250 zł do 500 zł.	„ „	0.50 zł.
2. przy sumie ponad 500 zł. do 1000 zł. . .	„ „	1.00 zł.
3. przy sumie ponad 1000 zł. do 2000 zł. .	„ „	2.00 zł.
4. ponad 2000 zł.	„ „	3.00 zł.
Podania a) o zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego, albo na urządzenie lub zmianę instalacji w zakładzie	„ „	10.— zł.
b) podanie o nadanie uprawnień górniczych	„ „	10.— zł.
c) podanie o wpis do księgi wodnej . . .	„ „	10.— zł.
Podania [Rekursy] któremi p.tent żąda zmiany decyzji wydanej w przedmiocie dariny publicznej [podatku, opłaty, cła]	„ „	2.— zł.
Pokwitowania, przyjęcia, podania	„ „	0.20 zł.
Załączniki do podań podlegają opłacie . .	„ „	0.50 zł.
Rekurs przeciwko wymiarowi a) daniny publicznej od 50 do 100 zł.	„ „	0.50 zł.
b) w innych przypadkach	„ „	2.— zł.
c) przy sumie do 50 zł.	„ „	wolne

Rachunki 1) na wykonanie umowy od sumy należnej	Opłata stemplowa 0.2 proc
2) w innych przypadkach	" " 1 proc
Recepisy 1) na przewóz otrzymania rzeczy do przewozu przy półwagowych	" " 1.— z
2) w innych przypadkach	" " 0.10 zł
Skrypty dłużne [jak obligi]	" " 0.5 pro
Świadectwa urzędowe — zasadniczo	" " 3.— zł
Świadectwo zezwalające na stałe prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego, wymagającego koncesji	" " 20.— zł
Umowy o świadczeniu usług od wynagrodzenia	" " 0.2 proc
Umowy w innych wypadkach	" " 1 pro
Wyciąg z rachunku bieżącego K.K. wydany przez przedsiębiorstwo bankierskie	" " 0.20 zł.
Wyciąg z akt stanu cywilnego, od każdego zaświadczonego faktu urodzin, zaślubin lub śmierci w innych przypadkach	" " 3.— zł
	" " 1.— z 1
Zlecenie wypłaty sumy pieniężnej lub podpisów wartościowych od sumy pieniężnej	" " 0.3 proc
Zlecenie wypłaty [asygnacje] wykonane przez samego wystawcę od sumy zlecenia	" " 0.3 proc.
Zezwolenie na wykreślenie wpisu w księdze wieczystej	" " 3.— zł.
Zmiana nazwiska [akt zezwolenia]	" " 200.— zł
Zezwolenie na nabycie nieruchomości przez obcokrajowca od nominalnej sumy nabycia [nie więcej] jak 500 zł.	" " 1 proc..
Zatwierdzenie statutu spółki akc. lub komandytowo akcyjnej, lub zmian w statucie, zezwolenie spółce zagranicznej na działalność w Polsce lub powiększenie kapitału	" " 100.— zł
Zezwolenie na stałe prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego	" " 20.— zł
Załączniki do podań — videa „podania“	

WEKSLE.

Przy sumie wekslu zł.	opłata zł. gr.	Przy sumie wekslu zł.	opłata zł. gr.	Przy sumie wekslu zł.	opłata zł. gr.
50	0.20	400	1.20	800	2.40
100	0.30	500	1.50	900	2.70
200	0.60	600	1.80	1.000	3.00
300	0.90	700	2.10	2.000	6.00

Przy sumie wekslu zł	o p ł a t a zł. gr.	Przy sumie wekslu zł	o p ł a t a zł. gr.	Przy sumie wekslu zł.	o p ł a t. zł. gr
3.000	9.00	30.000	90.00	300.000	900.00
4.000	12.00	40.000	120.00	400.000	1200.00
5.000	15.00	50.000	150.00	500.000	1500.00
6.000	18.00	60.000	180.00	600.000	1800.00
7.000	21.00	70.000	210.00	700.000	2100.00
8.000	24.00	80.000	240.00	800.000	2400.00
9.000	27.00	90.000	270.00	900.000	2700.00
10.000	30.00	100.000	300.00	1.000.000	3000.00
20.000	60.00	200.000	600.00		

Podwyżka stemplowa w razie nieuiszczenia opłaty stemplowej należnej w terminie sposób prawidłowy w należnej sumie, wynosi 25 krotną ukróconą należność.

PRZEMYSŁ I HANDEL W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM

Liczba porządkowa	Miejscowość	Kopalnie węgla				Cegielnie Młyny	Fabryki sukna	Tartaki	Browary piwa	Cukiernie	Fabryki papieru	Gorzelnie rolnicze	Wolne zawody	Ilość ogólna przed- siębiorst. handlow.	Ilość ogólna przed- siębiorstw przemysł.
		2	3	4	5										
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Katowice . . .	7	4	93	1	13 3	—	3	—	—	1	—	155	3492	1598
2	Siemianowice Śl.	6	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	42	752	671
3	Mysłowice . . .	8	2	4	—	2	—	—	—	—	—	—	47	1248	498
4	Świętochłowice .	10	3	12	1	5	—	—	—	—	—	—	98	1831	755
5	Królewska Huta .	3	1	22	—	1	—	—	—	—	—	—	78	2819	1042
6	Tarnowskie Góry.	1	1	29	—	4	—	2	—	—	—	—	30	681	396
7	Lubliniec	—	—	11	—	5 6	—	6	—	—	—	5	8	417	240
8	Rybnik	13	1	5	—	4 3	—	2	—	—	—	2	59	1683	1065
9	Pszczyna	9	—	—	—	2 14	—	2	2	—	—	6	87	1404	890
10	Cieszyn	—	—	—	—	2 3	5	4	1	1	—	1	79	1026	1198
11	Bielsko	1	—	102	2	7 1	52	4	—	1	3	4	72	1322	1366

Na Śląsku znajduje się Spółek Akcyjnych 802:448*

[W liczbie przedsiębiorstw przemysłowych znajdują się kopalnie węgla, hut etc.]

*) liczono z oddziałami i filjami

Dr. Ludwik Ręgorowicz

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego

Dr. Ludwik Ręgorowicz, Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego Województwa Śląskiego, urodził się 1. I. 1888 r. w Podkościelu, pow. dąbrowskim, wojew. krakowskim. Gimnazjum ukończył w Tarnowie. Już w wyższych klasach gimnazjalnych należał do licznych wówczas kółek młodzieży o charakterze samokształceniowym i politycznym. Studja z zakresu historii i geografii odbywał na Uniwersytecie Jagiellońskim, gdzie w r. 1916 doktoryzował się na podstawie pracy: *Historja Instytutu Technicznego w Krakowie*. Jako profesor gimnazjalny w Krakowie a od r. 1919 w Poznaniu, poświęcał się z zamiłowaniem pracy pedagogicznej nie zaprzestając równocześnie ulubionych studjów naukowych. Píše obszerną monografię: *Józef Załuski, jako kurator w W. M. Krakowie*, oddaną do druku Akademii Umiejętności, zajmuje się również rozwojem krakowskiej Akademii sztuk pięknych od chwili jej powstania, aż do czasów dzisiejszych. Już na Śląsku, po powołaniu na stanowisko Naczelnika Wydziału Oświecenia, wykańcza ostatecznie pracę: *Akademia Sztuk pięknych w Krakowie* której druk rozpoczął Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Lwowie. Ważne momenty w dziejach niepodległej Rzeczypospolitej powołują go do pracy społecznej. Bierze udział w plebiscycie spisko-orawskim, a następnie w plebiscycie górnośląskim i w trzecim powstaniu Śląska. Na Górnym Śląsku przebywał od grudnia 1920 do końca lipca 1921 r. i tu zwłaszcza jako komisarz plebiscytowy pow. opolskiego dał się poznać, jako sprężysty i energiczny organizator. Dekretem z dnia 23 XII 1926 r. zostaje mianowany przez p. Ministra W. R. i O. P. Naczelnikiem Wydziału Oświecenia Publicznego w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim, na którym to stanowisku odgrywa najwybitniejszą rolę zapewniając szkolnictwu Województwa Śląskiego świetny rozwój,

Dr. Ludwik Ręgorowicz
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego

Stanisław Batycki

Naczelnik Wydziału Skarbowego.

Urodzony 20. IV. 1880 w Sądowej Wieszni w Małopolsce. Po ukończeniu uniwersytetu lwowskiego pełnił służbę w administracji skarbowej w Małopolsce, w czasie wojny w Lublinie, potem w Ministerstwie Skarbu w Warszawie, a od grudnia 1923 w Wydziale Skarbowym Województwa Śląskiego jako kierownik Oddziału Podatków bezpośrednich w randze Naczelnika Wydziału.

Przewodnik po Śląsku.

Katowice,

Katowice, liczące obecnie 116 472 mieszkańców, są stolicą Województwa Śląskiego. Do starego miasta, liczącego 56 128 mieszkańców przyłączono w lipcu 1924 r. ustawą z dnia 15 lipca 1924 r. (Dz. U. Śl. Nr. 18, poz. 76) gminy wiejskie: Bogucice z 23 157 mieszkańcami, Załęże-Dąb z 27 633 mieszkańcami i Ligota-Brynów z 5739 mieszkańcami. Przyłączone gminy weszły do starego miasta Katowic jako części składowe, prowadząc od tej chwili wspólne interesy gospodarcze.

Katowice jako miasto nowożytne było w początkach XIX. wieku małą wioską; miastem zostało dopiero w 1866 r. Do roku 1920 miasto miało charakter niemiecki, będąc zarazem jedną z twierdz niemczyzny na Śląsku. W roku 1922 miasto przeszło pod rządy polskie, wzrastając z każdym dniem tak, że według obecnego stanu stare miasto posiada 56 128 mieszkańców, podczas gdy w 1913 r. posiadało 43 000 mieszkańców. Katowice są zarazem ośrodkiem, przez które przebiegają główne linie kolejowe, łączące Polskę z Europą centralną i Polskę zachodnią. Charakter miasta nowoczesny, ulice brukowane, zabudowane ładnie, z pięknymi wystawami sklepowymi. Całe miasto oświetlone jest elektrycznością i gazem, posiada wodociągi, kanalizacje itd. Główną ulicą jest ul. **3-go Maja**, kończąc się „**Placem Wolności**“, na którym wznosi się marmurowy pomnik, poświęcony pamięci „**Powstańców Śląskich**“, poległych podczas powstań — w obronie Śląska.

Zabytków Katowice nie posiadają żadnych, jednak godne zwiedzenia są okazałe budowle kościoła katedralnego św. Piotra i Pawła z roku 1870 przy ul. Mikołowskiej, oraz kościół św. Panny Marji z r. 1898, zbudowany przy ul. Marjackiej z pięknymi malowidłami wewnątrz kościoła. Kościół ewangelicki, zbudowany w 1858 r. przy ul. Marsz. Piłsudskiego *) oraz staro-katolicki przy ul. Sokołskiej 12.

W rynku godnym widzenia jest „**Teatr Miejski**“ (Tel. 24-48), ładnie rzeźbiony, w ubiegłym roku odnowiony, — dalej dworzec kolejowy, Synagoga z roku 1900 w maurytańskim stylu z kopułą, Kasa dla Chorych, „**Fulmen**“, „**Robur**“, dom Korfantego, Dyrekcja Księcia Pszczyńskiego przy ul. Powstańców oraz gmach Województwa Śląskiego przy ul. Jagiellońskiej. Za miastem, u wylotu ul. Kościuszki rozciąga się „**Park Kościuszki**“ z wieżą Kościuszki z przecudnym widokiem na okoliczne kopalnie. Z mniejszych parków jest „**zamkowy**“, miejski przy ul. Mickiewicza i park kopalni „**Ferdynanda**“.

Z pomników godnymi zwiedzenia są: pomnik ku czci poległych kolejarzy polskich, na dworcu kolejowym w Katowicach, powstańców z marmuru

*) do 19. 3. 1928 r. ul. Warszawska.

na Placu Wolności, pomnik dr. Holtzego przy ul. Mickiewicza, pomnik Kościuszki w Parku Kościuszki, pomnik na cześć poległych policjantów przy ul. Głowackiego, pomnik Powstańców na Zawodziu, krzyż Jezusa Chrystusa przy ul. Górniczej, na pamiątkę przyłączenia Górnego Śląska do Polski w Załężu, pomnik Powstańczy w Dąbie przy ul. Dębowej i taki sam w Ligocie przy ul. Szkolnej.

Miasto posiada kilka cmentarzy, z których godnym zwiedzenia jest cmentarz przy ul. Francuskiej z grobowcem pierwszego wojewody śląskiego śp. Rymera, cmentarz przy ul. Sienkiewicza z alejami cyprysów, oraz wojskowy obok strzelnicy w pobliżu Parku Kościuszki.

Z Katowic ciągną się szosy, a to: Katowice — Siemianowice — Hajduki — Król. Huta — Piotrowice.

Linje kolejowe: Katowice — Siemianowice, Katowice — Świętochłowice, Ruda, Zabrze, Gliwice, Katowice — Ligota — Mikołów, Pszczyna, Dziedzice, Katowice — Mysłowice, Katowice — Król. Huta, Chorzów, Brzeziny Śląskie i Szarlej.

Miasto posiada kilka kinematografów a to: „Colosseum“ przy ul. 3-go Maja, „Rialto“ (***) — róg Wojewódzkiej, Teatr Apollo — Poprzeczna 19, Pałast-Teatr — Mielęckiego 10, Union-Kino — 3-go Maja 23.

Kabarety: Apollo-Kabaret — ul. Poprzeczna 19, Trocadero-Kabaret — ul. Stawowa 19, Mascotte-Kabaret — ul. Plebiscytowa 3, Eldorado-Kabaret — ul. 3-go Maja 29.

Hotele w Katowicach: „Do Wypoczynku“ — ul. św. Jana 10, „Hotel Monopol“ — ul. Dworcowa 7—9, „Pisarek“ — ul. Słowackiego, „Hotel dla Przejazdnych“ — ul. Jagiellońska, „Savoy-Hotel“ — ul. Marjańska 4—6, „Hotel Central“ — ul. Dworcowa 11, „Złota Gwiazda“ — ul. Starowiejska 9, „Szopa Mikołaj“ — ul. Stanisława 9.

Prasa śląska w Katowicach jest bardzo silnie reprezentowana. Wychożą tu pisma codzienne, tygodniki, miesięczniki i kwartalniki.

1. „Dziennik Ustaw Śląskich“, Katowice, ul. Szafranka II — Tel. 1269.
2. „Echo Prawnika Śląskiego“, Katowice, ul. Wolności 11 — Tel. 1420.
3. „Gazeta Robotnicza“, Katowice, ul. Teatralna.
4. „Gazeta Fachowa“, Katowice, ul. Plebiscytowa 3.
5. „Głos Górnego Śląska“, Katowice, ul. Andrzeja 14 — Tel. 1924.
6. „Goniec Śląski“, Katowice, Rynek 12 — Tel. 1414.
7. „Górnoślązak“, Katowice, Rynek 12 — Tel. 1414.
8. „Gość Niedzielny“, tygodnik.
9. „Informator Śląski“, Katowice, ul. Andrzeja 6 (miesięcznik).
10. „Katolik Polski“, Katowice, Rynek 12 — Tel. 1414.
11. „Narodowa Trybuna“, Katowice, ul. Wojewódzka 14 (tygodnik).
12. „Śląski Głos Poranny“, Katowice, ul. Marsz. Piłsudskiego 20. Tel. 1706.
13. „Polonia“, Katowice, ul. Sobieskiego 11 — Tel. 860.
14. „Polska Zachodnia“, Katowice, ul. Jagiellońska — Tel. 1968.
15. „Polski Kolejarz Górnośląski“, Katowice, ul. Marjańska 14 (tygodnik).
16. „Rolnik Śląski“, Katowice, ul. Plebiscytowa 1 — Tel. 1768.

**) dawniej „Kammerlichtspiele“.

17. „Sokół na Śląsku“, Katowice, ul. Ks. Damrota 4.
18. „Sport ilustrowany“, Katowice, ul. Wojewódzka 30.
19. „Urzędnik Polski“ (miesięcznik).
20. „Wolne Słowo“, Katowice, ul. Wojewódzka 21 (tygodnik).
21. „Kattowitzer Zeitung“, Katowice, ul. 3-go Maja — Tel. 7—8.
22. „Volkswille“, Katowice, ul. Kościuszki 29 — Tel. 2004.
23. „Wirtschaftskorrespondenz für Polen“, Katowice ul. Marsz. Piłsudskiego 27 — Tel. 168.
24. „P. A. T.“, Katowice, ul. Marjańska 2 — Tel. 565.
25. „Agencja Wschodnia“, Katowice, ul. Kościuszki 3 — Tel. 335.
26. „Górnosłańskie Wiadomości Gospodarcze“, organ Izby Handlowej, Katowice, ul. Powstańców 5 — Tel. 2082.
26. „Strzecha Rodzinna“, Katowice-Zawodzie, ul. Krakowska 46 (dwutygodnik).

Adwokaci w Katowicach.

- Dr. Baj Jan, Słowackiego 21.
 Dr. Buzek J., Plac Wolności 2.
 Chmielewski A., Marsz. Piłsudskiego 5.
 Czapla K., Marsz. Piłsudskiego 31.
 Dr. Dąbrowski Wł., Rynek 12.
 Dr. Dudzik W., św. Jana 11.
 Dziecioł A., Kościuszki 12.
 Englisch K., Wojciechowskiego.
 Gerbert P., Słowackiego 16.
 Gerszek K., 3-go Maja 14.
 Dr. Godlewicz, 3-go Maja.
 Dr. Guzy, Rynek 8.
 Dr. Kamiński E., Stawowa 5.
 Kaźmierczak E., Kościuszki 2.
 Kobyliński S., Rynek 7.
 Dr. Kosała M., Sokołska 1.
 Krok K., Mickiewicza 22.
 Krzymiński W., Marsz. Piłsudskiego 31.
 Dr. Kwiatek J., 3-go Maja 4.
 Loebinger J., Dworcowa 9.
 Dr. Łukanowski E., Słowackiego 16.
 Dr. Malczyk B., 3-go Maja 22.
 Dr. Mańka, 3-go Maja.
 Dr. Michejda W., Rynek 12.
 Mildner J., Marsz. Piłsudskiego 45.
 Mellerowicz Bolesław, Kościuszki 6, II.
 Mroczkowski B., Rynek 5.
 Neć K., Mickiewicza 14.
 Pacha, 3-go Maja 4.
 Polski B., Marsz. Piłsudskiego.
 Proskauer M., Stawowa 13.
 Reszka E., Rynek 7.
 Dr. Reszka A., Marsz. Piłsudskiego 25.

Rostek A. Kościuszki 6.
Dr. Tomasz Walter, Zamkowa 5.
Tyrka K., Mielęckiego 6.
Wnukowski K., Słowackiego 19.
Wolny K., Rynek 5.
Zawilski Leopold, 3-go Maja 22.
Zbislowski Aleksander, Słowackiego 22.
Żytomieski, Poczta 16.

Biura.

„Ekspress“, biuro próśb i tłumaczeń, Katowice, Młyńska 12.

Eisenberg, pośrednictwo posad, Katowice, 3-go Maja 11.

Biuro porad handlowo-prawnych, Katowice, 3-go Maja 33.

Załęże-Katowice z kopalnią węgla „Kleofas“, posiada pałac z ogrodem, w którym znajdują się dęby 4-metrowe. W sąsiedztwie **Dąb-Katowice** z kopalnią „Eminencja“ i walcownią żelaza „Huta Beldon“.

Zawodzie-Bogucice-Katowice, posiada ładny ratusz, kilka fabryk, huty cynkowe i kopalnie węgla „Ferdynand“. W środku kościół zbudowany w 1894 r., przed którym wznosi się pomnik śląskich powstańców.

Dąbrówka Mała z kościołem, z hutą ołowiu i kilkoma kopalniami, jak „Jerzy“ itp., hutą cynku „Pawel“.

Różdzień, posiada hutę cynkową „Bernardi“ i inne.

Szopienice z licznymi hutami cynkowymi i kopalniami węgla. Podczas powstań z 1921 r. tu urzędował główny sztab powstańczy. Posiada kościół katolicki i pomnik z lewej strony powstańczy.

Giszowiec, kolonia z wилami otoczonymi skwerami. Na północ od Katowic **Wetnowiec** z kopalniami węgla i licznymi hutami.

Siemianowice Śląskie (dawniej Huta Laury) z hutą żelaza, kopalniami węgla, fabryką śrub i nitów.

Michałkowice z kopalniami węgla. W kościele znajduje się obraz Matki Boskiej w srebrnej sukience z XVII. wieku oraz chrzcielnica z XVI. wieku.

Ligota z pięknymi wилami, okazałym kościołem z grota Matki Boskiej z Lurd w skale wykutej.

Murcki z licznymi wилami i dużym lasem.

Mysłowice, miasto górnicze, położone na prawym brzegu Przemszy, gdzie w 1918 r. znajdowała się granica: Rosji, Austrii i Niemiec (Kąt Trzech Cesarzy) z wieżą, z której rozciąga się bardzo ładny widok.

Posiada dwa kościoły, liczne fabryki i kopalnie węgla. Jeden z kościołów zbudowany został w XVI. wieku z piaskowca. Na rynku wznosi się synagoga w stylu maurytańskim z dwoma wysokimi wieżami. W środku dwa obeliski powstańcze. Obok rynku pomnik ze śladami kul — miejsce stracenia przez Niemców powstańca śląskiego podczas powstania.

We wsi **Słupnej**, obok miasta znajdują się ruiny zamku Ks. Sułkowskich.

Król. Huta.

Na zachód od stolicy Województwa Śląskiego, w odległości 8 km. leży miasto Królewska Huta, położone w samym centrum zagłębia węglowego i przemysłowego.

Przed 150 laty dzisiejsze miasto było przysiołkiem wsi Łagiewniki. Powstanie i rozwój miasta oraz wzrost zawdzięcza miasto hrabiemu Redenemu, pierwszemu założycielowi kopalni węgla kamiennego „Königsgrube“ w roku 1790.

Po odkryciu pierwszych złóż węglowych i uruchomieniu kilku szybów kopanianych, eksploatacja węgla kamiennego z każdym rokiem wzrastała tak dalece, że w roku 1802 otwarty został pierwszy wysoki piec hutniczy, a wraz z nim osada przybrała nazwę Królewskiej Huty.

W r. 1868 osadzie nadana została samodzielność, a z tem przekształcenie się w miasto, które wzrastało coraz to szybszem tempem, rozbudowując się, wznosząc kościoły, szkoły, zakłady, parki itp.

Dzisiejsze miasto, które w latach 1868 liczyło 14 000 mieszkańców, w roku 1880 miało już 27 520, a w 1908 r. wzrosło do 70 173, z końcem roku 1927 posiada 85 000 mieszkańców.

Główną osobliwością miasta jest **Huta Królewska**, jako jeden z największych zakładów przemysłowych na Śląsku, składająca się:

1. z **koksowni** o 3 bateriach pieców wysokich i 148 oddzielnych pieców, produkująca koks, ter, siarczan amonu i benzol;

2. z oddziału produkcji miedzi z 8 piecami;

3. z wysokich pieców w liczbie siedmiu dla odlewania żelaza, nadto posiada gisernię żelaza i metali, piece Martina, walcownię, fabrykę kół, wytwórnię wagonów i wozów kolejowych, fabrykę mostów i gazownię.

Produkcja w roku 1926 wynosiła w tonach:

a) surowca żelaza 77 193, b) stali 163 588, c) żelaza walcowanego 109 116, d) konstr. żelaza 18 705, e) wagonów 180 nowych, i 459 reperowanych, przy zatrudnieniu 3730 robotników.

W samym centrum miasta znajduje się kopalnia węgla kamiennego „Król“, składająca się z czterech samodzielnych jednostek, kopalni św. Jacka, św. Barbary, Wyzwolenia i Piasta.

Produkcja wydobytego węgla kamiennego z 1926 roku wynosiła 2 757 132 tony, a ubocznych produktów: 150 370 koksu, 42 658 brykietów, 6647 ton smoły, 2243 ton benzolu i 2295 ton siarczanu amonu.

Przy kopalni znajdują się pralnie, ochronki i przytulki dla niemowląt, biblioteki, czytelnie, kasyna, łaźnie itp.

Nadto wokoło miasta jest jeszcze kilkadziesiąt mniejszych hut i kopalń, o których nie wspominam dla braku miejsca.

Miasto dzieli się na trzy parafie katolickie, z trzema kościołami, a mianowicie: św. Barbary, św. Jadwigi i św. Józefa.

Kościół św. Barbary, zbudowany w roku 1852 w stylu gotyckim, o trzech nawach, z ciosanego kamienia, przedstawia się nadzwyczaj okazale i czyni na każdym sympatyczne i niezapomniane wrażenie. Osobliwością kościoła jest główny ołtarz z obrazem św. Barbary, malowany przez mistrzów malarskich z Monachjum.

Kościół św. Jadwigi, zbudowany w roku 1874, z początku był z drzewa, dopiero w roku 1908 został przebudowany na styl starych bazylik rzymskich. Jest obszerny, ładny, z prześlicznym głównym ołtarzem, wykuty z białego marmuru, w którym znajduje się statua św. Jadwigi. Obok kościoła mieści się klasztor żeński SS. Sercanek.

Kościół św. Józefa, zbudowany został w roku 1907, z cegły i kamienia ciosowego. Posiada bardzo ładne rzeźby i witraże i czyni niezafarte wrażenie.

Parafia ewangelicka posiada dwa kościoły, z których pierwszy, Elżbiety, zbudowany został w 1844 roku, w stylu wiejskich kościołów w Alpach, drugi zbudowany został w r. 1898 o wspanialej architekturze kościelnej.

Przy ul. Wolności wznosi się **Synagoga**, zbudowana w 1874 r. w maurytańskim stylu.

W środku miasta znajduje się wspaniała budowla „**hali targowej**“, zbudowanej 1905 r. Hala posiada oświetlenie elektryczne, połączenie z boczniką kolejową, parter i galerię z kompletnymi urządzeniami sklepowymi.

W środku miasta znajdują się dwa parki „**Ludowy**“ i „**Strzelecki**“, a za miastem park Redena z pomnikiem hr. Redena z r. 1853 wraz z Stadionem, zbudowanym w 1927 r.

Niedaleko poczty wznosi się ładny pomnik górnika-powstańca, zbudowany w 1927 r. Na rynku znajduje się płyta nieznanego żołnierza.

Królewska Huta posiada 16 szkół publicznych i jedną prywatną i tak:

Jedna szkoła ewangelicka, cztery niemieckie, jedna żydowska, a reszta polskie.

Nadto posiada miejskie gimnazjum żeńskie, liceum, gimnazjum państwowe (klasyczne), państwowe gimnazjum matematyczno-przyrodnicze, miejską szkołę handlową, dokształcającą szkołę kupiecką i wojewódzką szkołę mechaniczno-hutniczą.

Miasto posiada 138 towarzystw jak: „**Sokół**“, „**Towarzystwo Czytelników Ludowych**“, „**Związek Powstańców Śląskich**“, „**Związek Obrony Kresów Zachodnich**“, „**Narodowa Organizacja Kobiet**“, „**Związek Strzelecki**“, „**Związek Harcerzy**“, „**Kluby sportowe**“, „**Kasyna miejskie i urzędnicze**“, **Czytelnie** itp.

W mieście wychodzą następujące czasopisma:

„**Śląski Głos Poranny**“, Hajducka 15.

„**Pracownik Umysłowy**“.

„**Oberschlesischer Kurier**“, Rynek 14.

Miasto posiada trzy kinematografy, a to:

„**Colosseum**“ — Wolności 48.

„**Hotel Śląski**“, teatr świetlny, ul. Gimnazjalna.

„**Union**“.

Hotele i restauracje.

„Hotel Górnośląski“, ul. Wodna 5.

Hotel „Hrabia Reden“, Katowicka 7.

„Hotel Polski“, Wolności 27.

„Imperial“, Wolności 34.

Adwokaci.

Dr. Hull Stanisław, Sienkiewicza 1.

Dr. Tempka Władysław, Wolności 40.

Dr. Wadusz Juliusz, Katowicka 14.

Jeske Mieczysław, Wolności 3.

Dr. Tomicki Teofil, Zjednoczenie 4.

Dr. Kościński Alfred, Wolności 44 i t. p.

Z miastem Król. Huta sąsiaduje osada przemysłowa

Hajduki Wielkie

ośrodek przemysłowy, złożony z Górnych i Dolnych Hajduk.

Do rozwoju obydwóch gmin przyczyniła się wielce „wielka huta“, założona w roku 1872, pod nazwą: „Katowickiego Towarzystwa Akcyjno-Hutniczego“, która w r. 1893 przemianowała się na „Bismarckhütte“ (Huta Bismarka).

Huta ta posiada na Śląsku największą walcownię stali, odlewnię szyn, rur i lejarnie żelaza i zatrudnia około 14 000 robotników.

Liczba mieszkańców wynosi około 31 000 dusz. Posiada własny (od roku 1901) kościół parafialny podwezwaniem „Wniebowzięcia Najśw. Marii Panny“, zbudowanym w stylu gotyckim.

Połączenie ma bezpośrednie z Świętochłowicami, Królewską Huta — tak drogą kolei żelaznej, jak również tramwajami, autobusami itp.

Chorzów z wielką fabryką azotu i centralą elektryczną, zaopatrującą w światło i siłę niemal całe zagłębie węglowe. Z boku mieści się kopalnia węgla „Hrabina Laura“.

Świętochłowice z licznymi kopalniami węgla i fabrykami.

Lipiny są osadą przemysłu cynkowego i wyrobu kwasu siarkowego, nadto znajdują się tu liczne kopalnie węgla.

Chropaczów — Lagiewniki — Orzegów — Ruda — Chebzie — posiadają liczne kopalnie węgla i fabryki.

Kochłowice z kościołem, posiadającym pamiątki z XVII. wieku.

Obok **Bykowina**, z hutą cynku i kopalnią węgla.

Nowa Wieś — Wirek — Bielszowice — Makoszowy — Brzeziny — Brzozowice — Radzionków, z kopalniami węgla, fabrykami i hutami.

Kamień z kościołem gotyckim z licznymi antycznymi pamiątkami z XV. wieku.

Piekary Wielkie, miejsce odpustowe. Na wzgórzu wznosi się kościół z cudownym obrazem Matki Boskiej, przed którym August II. w 1697 r. złożył wyzwanie wiary katolickiej. Tu król **Polski Sobieski**, idąc pod Wiedeń, modlił się, prosząc o błogosławieństwo oręża polskiego. — W lipcu, sierpniu i listopadzie corocznie odbywają się tu pielgrzymki z całego Śląska.

Nakło posiada łomy wapienia i piece do wypalania wapna.

Tarnowskie Góry

Tarnowskie Góry, istniejące od 1526 roku, są kolebką górnictwa śląskiego. Pierwsze kopanie węgla kamiennego istniały tu już w XIII. wieku. Polskość miasta datuje się od roku 1519, to jest od powstania trzech osad górniczych.

Herb miastu nadał w roku 1562 Margrabia Jerzy Fryderyk.

W roku 1697 August II. przyjmował w nim posłów polskich, którzy witali go jako elekta.

Ratusz, zbudowany w 1899 roku, ozdobiony jest sułkennicami (podsiemiami z XVI. wieku) i herbami polskimi. W winiarni „Sedlaczka“ znajdują się freski z portretami Augusta II. i hr. Cosel *) oraz rzeźba kamienna Augusta III. W nasadzie domu znajduje się głowa w hełmie z XVII. wieku.

Kościół parafialny, zbudowany w pierwszej połowie XV. wieku, na miejscu drewnianego kościółka, posiada śliczną wieżę 61 m. i liczne grobowce z czarnego marmuru, alabastru oraz dwa obrazy z XVI. wieku.

Konsekracja kościoła, po 400 latach istnienia, odbyła się 23 lipca 1927 r.

Miasteczko

zwane początkowo „Żyglińskimi Górami“, istnieje od 1526 roku.

Posiada drewniany kościółek z obrazem „Wniebowzięcia“, pochodzącego z XVIII. wieku.

Radzionków

istniejący, według legendy, od czasów św. Wojciecha — znany jest z górnictwa, istniejącego już w XIII. wieku.

Sucha Góra.

pochodząca z XIII. wieku, posiada liczne podkłady kruszczów i minerałów, które wydobywa się od schyłku XIII. wieku.

Tarnowice Stare

istniejące od 1310 roku, mają stary kościółek.

Świerklaniec

istniejący od 1300 lat, posiada stary zamek magnata śląskiego — ks. Henckla Donnersmarcka, przebudowanego w XIX. wieku, obróconego obecnie na biura zarządu dóbr księcia.

Wewnątrz ogrodu wznosi się nowy zamek, zbudowany w 1873 r. na model francuski.

Słynie tu hodowla kwiatów i drzew zagranicznych.

Nakło

istniejące od 1369 r. posiada stary zamek, zbudowany w 1600 r. przez hr. Henckla von Donnersmarcka.

*) inaczej hr. Aurory Koenigsmarck.

Strzybnica

posiada słynną hutę ołowiu i kopalnię srebra.

Lubliniec.

Miasto powiatowe, założone w XIII. wieku przez ks. Bolesława Opolskiego. Posiada trzy kościoły katolickie i jeden ewangelicki. Kościół farny posiada dzwon z roku 1534, kielich z roku 1600 oraz monstrancję na 1,30 m. wysoka. W mieście wznosi się ratusz, zbudowany w 1820 roku. Za miastem znajduje się zakład dla umysłowo chorych. Tu urodził się poeta górnośląski ks. K. Damroth, piszący pod pseudonimem Czesław Lubiński. Miasto nadto posiada ładny park Grunwaldzki.

Lubecko

posiada grobowiec z r. 1600 nieznanego wytwórcy.

Powiat lubliniecki jest czysto rolniczy, leżący poza obszarem zagłębia węglowego, posiadający 45 000 mieszkańców.

Pszczyna

W oddaleniu 40 klm. od miasta wojewódzkiego Katowic, położone jest miasto powiatowe Pszczyna, o charakterze czysto rolniczym, a częściowo tylko przemysłowym.

Położenie miasta wśród pól i lasów, otoczone wieńcem plant i uroczem parkiem ks. Pszczyńskiego — jest godne zwiedzenia.

Pomiędzy tak domami, jak przed nimi, znajduje się niezliczona ilość drzew, krzewów kwitnących, które nadają miastu wygląd nadzwyczaj malowniczy.

Ziemia pszczyńska, z 147 000 mieszkańców, która w XIII. wieku była w posiadaniu ks. Opolskiego, przechodziła drogą koligacji coraz to w inne ręce.

Ziemia pszczyńska posiada bardzo liczne zabytki, sięgające z XVI. do XVIII. wieku.

W roku 1241 miasto uległo nawałowi pogańskich hord tatarskich.

Godnem zwiedzenia jest „kościół farny“, pochodzący z 1754 r., posiadający kratę, pochodzącą z roku 1692.

Skarbiec świątyni posiada liczne pamiątki z XVI. wieku. Obok wznoszący się „kościół ewangelicki“, zbudowany został w XVIII. wieku.

Po lewej stronie kościoła, wśród drzew w ogrodzie, wznosi się **pałac Księcia Pszczyńskiego** z bramą barokową.

Umeblowanie pałacu pochodzi z XVII. wieku, rzeźbione skrzynie i gobeliny z XV. i XVII. wieku. Wnętrze posiada starodawne zbroje, tarcze itp.

Podczas „wojny światowej“ mieściła się w pałacu główna kwatera armii niemieckiej.

Od pałacu rozciąga się bardzo duży park, pełen starych lip i dębów, z licznymi stawami, połączonych kanałami i mostkami. Po lewej stronie pałacu wznosi się grobowiec rodziny książęcej z krzyżem, którego wał otacza. W środku parku znajduje się kościółek św. Jadwigi, drewniany, pochodzący z r. 1622. Cmentarz, okalający kościółek, posiada dobrze zachowane pomniki z nazwiskami polskimi. Na szczególną uwagę zasługuje grobowiec biskupa Bogedaina, zmarłego w 1860 r., który mimo, że był niemieckiego pochodzenia, starał się o kształcenie dzieci w szkołach w języku polskim.

W środku rynku wznosi się pomnik Piłsudskiego.

Od samego miasta aż do Katowic ciągną się lasy książęce, w których znajduje się zwierzyńiec, posiadający kilkanaście okazów „żubrów“. Osobliwością lasów książęcych są olbrzymie prastare drzewa.

Bieruń, miasteczko z kościółkiem drewnianym, pochodzącym z 1723 roku. Okolice pełne stawów rybnych.

Kostuchna, letnisko z pięknymi willami, otoczone lasami.

Tychy z dwoma browarami książęcym i obywatelskim, pełne stawów rybnych i ładnym kościołem w środku gminy.

Čwiklice z kościołem drewnianym i kopią Madonny Sykstyńskiej Rafaela, pędzla Matejki.

Goczałkowice nad Wisłą, miejsce kąpielowe. Pobliskie wsie posiadają liczne pamiątki w postaci kościołów, cmentarzy i nagrobków.

Żory.

Miasto Żory (należą do najstarszych miejscowości Górnego Śląska. Dawniej nosiły nazwę: Żary, Żuraw, Żór, Soraw, a od r. 1272 otrzymała gmina prawa miejskie, nadane przez księcia raciborskiego Władysława.

Miasto posiada kościół katolicki, pochodzący z XVI. wieku. Obok cmentarza widnieją stare resztki murów miejskich.

Jastrzębie-Zdrój, miejsce kąpielowe dla chorób dziecięcych, kobiecych itp.

Mikołów.

Miasto posiada dwa kościoły katolickie, z których godnym zwiedzenia jest kościół św. Wojciecha, zbudowany z kamienia w 1600 r. Miasto jest centrum ruchu wydawniczego.

W archiwum magistratu znajdują się bardzo cenne starożytne księgi i pergaminy, odnoszące się do miasta, pisane po polsku i niemiecku.

Rybnik

Miasto, położone nad rzeką Rudą. Ze starego miasta brak pamiątek, gdyż albo uległy spaleniu, albo zostały przebudowane. Godnym zwiedzenia jest kościół katolicki z roku 1801 z obrazem M. B. Bolesnej wraz chrzcielnicą murywaną. Przed kościołem wznosi się pomnik św. Jana Niepomucena z piaskowca.

W dawnym pałacu znajduje się Sąd Powiatowy. Za miastem wznosi się szpital dla umysłowo chorych pełen komfortu i czystości.

Powiat rybnicki jest przeważnie rolniczy, a w małej części tylko przemysłowy.

Wodzisław

jest miasteczkiem pełnym tradycji i zabytków, założony przez króla polskiego Władysława Hermana około roku 1256. W XIII. wieku miasto posiadało już prawa miejskie, było obwarowane murami i wałami, których resztki po dzień dzisiejszy za kościołem katolickim widnieją. W rynku wznosi się kamienica, pochodząca z XVIII. wieku, piękna i godna zwiedzenia.

Kościół katolicki, o wysokiej wieży, pochodzi z XV. wieku. Pod Wodzisławem w 1241 r. odbyła się krwawa walka z Tatarami, która zakończyła się zupełnym zwycięstwem Polaków.

Cieszyn

Według historycznych dokumentów ongiś Śląsk Górny razem z Cieszyńskiem nazywał się ziemią opolską. Dopiero przy schyłku XIV. wieku, a więc 1384 r. książę Cieszyński Przemysław, nabywszy ziemię na Dolnym Śląsku, nazwał się księciem opolskim i śląskim. Za przykładem Przemysława już w XV. wieku poszli inni książęta, a wraz z nimi nazwa „Śląska“ rozszerzyła się na całą ziemię opolską.

Z czasem ziemia opolska rozdzielona została na dwie części, tworząc Śląsk Górny i Śląsk Cieszyński, z miastem stołecznem Cieszynem.

Cieszyn, stary to gród Piastowski, położony nad rzeką Odra. Ongiś kwitnące miasto, wskutek podziału miasta na dwie części — znacznie podupadło.

Gród ten pełen jest historycznych pamiątek polskich, drogich sercu każdego Polaka.

Miasto posiada 9 kościołów, cztery klasztory, dwa gimnazja, cztery szpitale, szkołę przemysłową itd. Cennym zabytkiem jest „wieża Piastowska“, pamiętająca panowanie Mieszka I. (1316) oraz **kaplica gotycka**, położone w środku parku. U wstępu wznosi się „pałac“, wystawiony w 1837 r. w stylu empirowym, w którego wnętrzu mieści się muzeum z zabytkami dotyczącymi historii Cieszyna. W rynku „kościół farny“, zbudowany w 1225 r. w stylu gotyckim, w którym znajdują się grobowce książąt piastowskich. „Cmentarz stary“, położony na przedmieściu Frysztackiem, posiada piękne stare grobowce i nagrobki. Na szczególną uwagę zasługują groby zasłużonych dla odrodzenia Śląska Pawła Stałmacha i Karola Miarki.

Na „cmentarzu żydowskim“ znajdują się pomniki z XIV. wieku.

Nie będę się szerzej rozpisywał o grodzie Cieszyna, gdyż o niem bardzo szeroko i dokładnie znajdzie każdy w przewodnikach po Cieszynie i okolicy.

Dziś miasto jest nad przepaścią z tych względów, że po drugiej stronie granicy pozostały bogate tereny przemysłowe, podczas gdy po stronie polskiej najuboższe. Przedsiębiorstwa, tak handlowe, jak i przemysłowe, są w bardzo przykrem położeniu, i to nie tylko wskutek oddzielenia murem granicznym terytorjum polskiego i ośrodków przemysłowych, lecz także z powodu przeludnienia stanu średniego.

Skoczów.

miasteczko przemysłowe, nosi nazwę od właściciela grodu Skocza. Powstanie miasteczka datuje się od roku 1232. Miasteczko jest miejscem urodzenia błogosławionego Jana Parkandra (1576).

Ze Skoczowa rozciąga się przecudny widok na Beskidy. Ludność po dzień dzisiejszy nosi małownicze stroje ludowe pełne harmonji.

Ustroń, osada przemysłowa, miejsce kąpielowe.

Wista, wioska znana już w historii od roku 1223, pełna malowniczych okolic i lasów szpilkowych. W pobliżu „**Babiagóra**”, w której znajdują się źródła Wisły.

Dziedzice, osada przemysłowa, posiadająca w stronie wschodniej liczne stawy rybne.

Bielsko

Miasto przemysłowe, zbudowane w 1312 r. Posiada godne zwiedzenia fabryki sukna, mebli, przyborów tkackich. W środku miasta wznosi się „**pałac ks. Sułkowskich**”.

Stare Bielsko posiada ślady przedhistorycznego grodziska. **Kościół katolicki**, zbudowany około 1172 r., uchodzi za jeden z najstarszych na Śląsku Cieszyńskim. Wewnątrz kościoła liczne pamiątki historyczne.

Z Bielska prowadzą szosy: Kraków — Cieszyn — Bielsko — Katowice.

Linie kolejowe: Bielsko — Cieszyn, Bielsko — Dziedzice, Zebrzydowice, Bielsko — Żywiec.

Posiada jedyny park miejski oraz place: Wolności, Na wzgórzu, Blichowy, Smółki, św. Mikołaja, Wyzwolenie, Kościelny, Rynek, Garncarski i Teatralny.

Hotele i restauracje.

Hotel „Grand”, ul. Kolejowa 15.

Hotel „Prezydent”, 3-go Maja 20.

Hotel „Pod Pocztą”, Piłsudskiego 4.

Hotel „Czarny Orzeł”, Biała, Plac Wolności 11.

Hotel „Royal”, 3-go Maja.

Kawiarnia „Esplanade”, Biała, Główna 2.

Kawiarnia „Europejska”, Wzgórze.

Adwokaci.

Dr. Aronsohn, Kolejowa 1.

Dr. Dalet, Jagiellońska 8.

Dr. Deutsch, Wzgórze 19.

Dr. Marienberg, Węglowa 12 a.

Dr. Robinsohn, 3-go Maja 3.

Dr. Schaurer, Jagiellońska 6.

Dr. Türk, Wzgórze 19 itp.

W Bielsku wychodzą następujące pisma:

„Narodowa Trybuna”, Hotel „Grand” — Tel. 189.

„Schlesische Zeitung”, Piłsudskiego 21.

„Ostdeutsche Post”, Piłsudskiego 4.

„Deutsche Zeitung”, Grunwaldzka 6.

„Volksstimme”, Republikańska 4.

ZAKONCZENIE.

A. Patronowie ziem polskich.

Patronem 1. Śląska Górnego jest św. Barbara i św. Jadwiga.

2. Królestwa Polskiego

3. Krakowa i

4. Wielkopolski

św. Stanisław, biskup Krakowski

5. Małopolski — św. Michał

6. Litwy — św. Kazimierz, królewicz Polski.

B. Urzędy państwowe zamknięte.

1 stycznia — Nowy Rok.

6 stycznia — Trzech Króli.

3 maja — Rocznica Konstytucji 3-go Maja.

17 maja — Wniebowstąpienie Pańskie.

7 czerwca — Boże Ciało.

29 czerwca — Św. Apostołów Piotra i Pawła.

15 sierpnia — Wniebowzięcie N. M. P.

1 listopada — Wszystkich Świętych.

8 grudnia — Niepokalane poczęcie.

25 grudnia — Boże Narodzenie.

C. Święta narodowe w Polsce.

22 stycznia — rocznica powstania styczniowego w 1863 r.

3 maja — rocznica Konstytucji 1791 r., a nadto święto Matki Boskiej, jako Królowej Korony Polskiej.

17 marca — rocznica uchwalenia Konstytucji 1921 r.

6 sierpnia — rocznica wkroczenia Legionów w 1914 r.

16 sierpnia — rocznica zwycięstwa w 1920 r.

29 listopada — rocznica powstania listopadowego 1830 r.

Prezydenci Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej.

Józef Piłsudski od 11 listopada 1918 do 9 grudnia 1922 r.

Śp. Narutowicz-Gabryel od 9 grudnia 1922 do 16 grudnia 1922 r.

Wojciech Wojciechowski od 20 grudnia 1922 do 15 maja 1926 r.

Prof. Ignacy Mościcki od 4 czerwca 1926 r.

Dopisek.

Źródła, które dopomogły mi do wydania niniejszej broszury, są zapiski, fotografie itp., łaskawie użyczone mi do wglądu przez Jaśnie Wielmożnego Pana Starostę Bocheńskiego z Tarnowskich Gór, radcę miejskiego, J. W. P. Idźkowskiego z Królewskiej Huty, Magistrat Wielkich Katowic i innych, za którą to pomoc najserdeczniej dziękuję, składając staropolskie „Bóg zapłać”.

Za bardzo cenne wskazówki, udzielone mi przez Jaśnie Wielmożnego Pana Wicewojewodę Żurawskiego, przy wydaniu mej pracy, składam również z głębi serca najserdeczniejsze podziękowanie.

Katowice, dnia 19 marca 1928 r.

Jan Benisz.

SPIS RZECZY.

	Strona
1. Przedmowa prof. A. Krzyżanowskiego	3
2. Od Autora	4
3. Prezydent Rzeczypospolitej Polski Mościcki. Fotografia z życiorysem	5—7
4. Marszałek Piłsudski. Fotografia z życiorysem	9—11
5. Ks. Kardynał Hlond. Fotografia z życiorysem	12—14
6. Wojewodowie Śląscy:	15
7. a) Śp. J. Rymer. Fotografia z życiorysem	16—17
b) Schultis. Fotografia z życiorysem	19
c) Śp. Koncki. Fotografia z życiorysem	20—21
d) M. Bilski. Fotografia z życiorysem	23
e) Dr. M. Grażyński. Fotografia z życiorysem	24—25
f) Wicewojewoda Z. Żurawski. Fotografia z życiorysem	27—28
7. Konstanty Wolny. Fotografia	29
8. Spis miejscowości	30—47
9. Władze w Województwie Śląskiem	48
10. Śląski Urząd Wojewódzki	49
11. Starostwa	49
12. Fotografia Dr. Staraka	50
13. Sprawiedliwość (oraz Wojewódzki Sąd Administracyjny)	51
14. Władza Ustawodawcza — Rada Wojewódzka	52
15. Urzędy Konsularne	52
16. Wyższy Urząd Górniczy	53
17. Ks. Biskup Dr. Lisiecki. Fotografia	54
18. Powiatowe Komendy Uzupelnień	55
19. Władze Duchowne	55
20. Wydziały Powiatowe	55
21. Inżynier Dobrzycki. Fotografia z życiorysem	56—57
22. Inne władze, urzędy i instytucje	58—62
23. Dr. Michał Bielak. Fotografia z życiorysem	63—64
24. Skarbowość — Wydział Skarbowy Śląsk. Urzędu Wojewódzkiego	65
25. Władze Skarbowe w Województwie Śląskiem	66
26. Prof. U. J. Poseł Rzp. Dr. Adam Krzyżanowski. Fotografia	67
27. Urzędy Kontroli skarbowej — Urząd Techniczny i Kontroli skarbowej	68
28. Urzędy katastralne podległe Wydziałowi Skarb — Ewidencja katastru podatku gruntowego — Śląska Dyrekcja Cei w Mysłowicach	68
29. Spis Urzędów Celnych na Górnym Śląsku	68—69
30. Wykaz gmin należących do poszczególnych Urzędów skarbowych	69—74
31. Władze Bezpieczeństwa	74

	Strona
32. Adam Bronisław Kocur. Fotografia z życiorysem.	75
33. Uzdrowiska i Zdrojowiska	76
34. Znaki samochodowe, ustalające przynależność państw.	76
35. Jan Benisz, autor książki. Fotografia	77
36. Opłaty stemplowe	78—80
37. Weksle	80—81
38. Przemysł i Handel w Województwie Śląskim	81
39. Dr. Ludwik Ręgorowicz. Fotografia z życiorysem	82—83
40. Stanisław Batycki. Fotografia z życiorysem	84
41. Przewodnik po Śląsku	85—97
42. Zakończenie a) Patronowie ziem polskich, b) Urzędy państwowe zamknięte, c) Święta narodowe w Polsce, d) Prezydenci. dopisek	98
43. Omyłki w druku	

OMYŁKI W DRUKU:

Str. 13 wiersz 16 z góry wydrukowano: z niwysłowioną, ma być „z niewysłowioną“

Str. 27 wydrukowano: wicewojeda ma być „wicewojewoda“.

Str. 52 ustęp V. wydrukowano: Grajek icha! ma być „Grajek Michał.“

Str. 58 zdanie ostatnie, rubryka ulica i No. wydrukowano: Marsz. Piłsudskiego, ma być „Marszałka Piłsudskiego“.

Str. 64 zdanie drugie z góry wydrukowano: W r. 1911 wstąpił do służby państwowej przy byłych galicyjskich władzach skarbowych pełniąc obowiązki służbowe w Dyrekcji okręgu skarbowego w Nowym Sądzu, ma być „W roku 1911 wstąpił do służby Państwowej przy byłych galicyjskich władzach skarbowych, pełniąc obowiązki służbowe w Dyrekcji okręgu skarbowego w Nowym Sączu“.

Str. 64 wiersz 6 wydrukowano: Urzędy ma być „Urzędu“.

Str. 87 wiersz 16 wydrukowano: konematografów ma być „kinomatografów“.

Str. 88 wydrukowano: Gerbert ma być „Gerber“.

„ Gerszek ma być „Gersze“.

„ Neć ma być „Dr. Nieć“.

„ Pacha ma być „Pach“

Str. 92 wiersz czwarty od końca „wyzwanie“ ma być „wyznanie“

Str. 94 „ „ z góry z kolumny Pszczyna wydrukowano: „uroczem“ ma być „uroczym“.

dalej zdanie „Ziemia pszczyńska z 147.000 mieszkańców, ma być „mieszkańcami.“

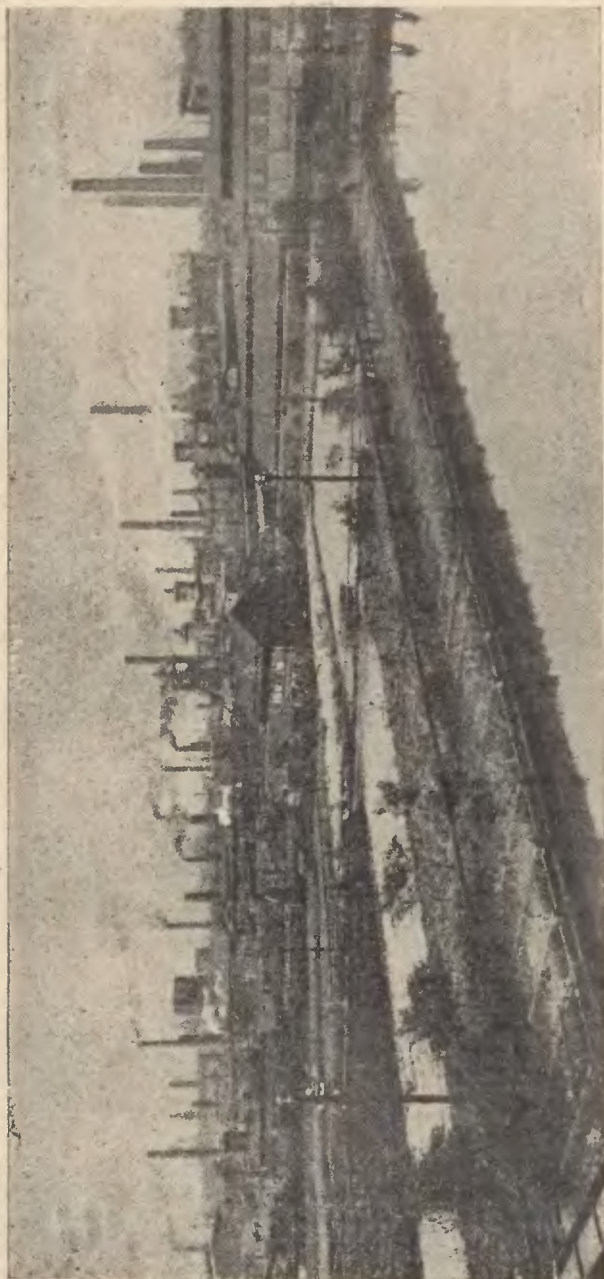
Str. 95 czwarty wiersz z góry wydrukowano: Osobliwością, ma być „osobliwość“.

Str. 95 w kolumnie „Rybnik“ wiersz czwarty wydrukowano Niepomucena ma być „Nepomucena“.

ALBORIL

Niedościgniony!

Ogólny widok Królewskiej Huty.

Górnośląskie Zjednoczone Huty Królewskai Laura

Spółka Akcyjna Górnico-Hutnicza

Zarząd Centralny: Katowice, ulica Konckiego 1-3.
Telefon 600, 899, 2262, 2263

1. **Kopalnie Węgla:** Hrabina Laura obok Królewskiej Huty, Huta Laura i Szyby Richtera obok Siemianowic i Dębieńsko obok Czerwionki.
2. **Zakłady Hutnicze:** Huta Królewska i Huta Laura.
3. **Warsztaty w Królewskiej Hucie:** Fabryka kół i zwrotnic, Fabryka wagonów i sprężyn, Tłocznia, Zakład budowy mostów.
4. **Zakłady budowy maszyn:** Huta Zgoda w Zgodzie koło Świętochłowic.
5. **Kopalnie Rudy:** koło Tarnowskich Gór i Chorzowa na Górnym Śląsku, Schmiedeberg w Górach Olbrzymich i pod Częstochową.
6. **Do koncernu należące Zakłady:** Fabryka śrub i nitów Fitzner Sp. z o. o. Siemianowice, Fabryka śrub i nitów Towarz. Akc. Gdańsk-Schellmühl.

Własne organizacje handlowe:

„Żelazohurt“, Sp. z o. o., Katowice, z oddziałami w Poznaniu, Bydgoszczy, Warszawie, Lwowie, Gdańsku i Bytomiu oraz do koncernu należące firmy

„Tehag“, Towarzystwo Handlowe, Sp. z o. o., Katowice.

Górnośląski Handel Żelaza, Sp. z o. o., Królewska Huta.

Polski Eksport Żelaza, Sp. z o. odp., Katowice, z oddziałami w Warszawie i Hamburgu.

Laura, Sp. Akc. w Bukareszcie.

Przedstawicielstwa mają:

Dom handlowy H. Meyer, Warszawa, Traugutta 2.

Tow. dla przemysłu Rolnego, Warszawa, Galerja Luxemburga.

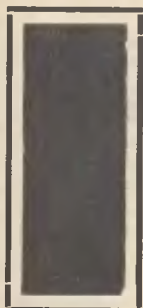
Towarz. Handlowo-Ajenturowe, S. A. Lwów, Pańska 11.

*

Sprzedaż węgla przez Sp. z o. o. Progress. Katowice.

Sprzedaż produktów ubocznych przez Sp. z o. o. Carbochemia Katowice.

Zjednoczone Towarzystwo Przemysłu Drzewnego

WSCHÓD

S P Ó Ł K A A K C Y J N A

Katowice, Juljusza Ligonia 1

Telefon 72. 116 i 18-75 / Adr, telegr. „Zjednodrzewo“.

Hurtowny handel drzewem kopalnianem — Własna
produkcja drzewa tartaku sosnowego, świerkowego
i jodłowego — Tartaki i heblarnia

HANKA

Znane ze swej dobroci i przystępnych cen

Czekolady, Pralinki,

Marcepany i Prazetki

Hanka największa na Górnym Śląsku fabryka czekolady i cukrów S. A. w Siemianowicach.

Kto zakupi raz czekoladę lub cukry Hanka ten staje się jej stałym odbiorcą.

Czekoladę w blokach Hanka używa się jako najlepszą do gotowania.

Cukry Hanka są najmiłszym prezentem dla Pań — najładniejszą są ozdobą choinki.

Czekoladę Hanka używają najchętniej turyści i narciarze.

Hanka na wszystkich wystawach, w jakich brała udział: mianowicie: w Rumunji 1925, w Częstochowie 1926 i w Katowicach 1927 r., została odznaczona złotymi i wielkim srebrnym medalem.

GODULLA

Spółka Akcyjna ▽ Chebzie G. Sl.

**Telefon: Królewska Huta 340-343,
Katowice 193, 339, Ruda 77.**

PRODUKTY:

**Węgiel — Koks — Produkty
uboczne z węgla kamiennego:
Siarczan amonu, smoła,
dziegieć, benzol. — Cegły.**

Firma sprzedaży węgla:

„ROBUR“

Katowice, ulica Powstańców 49

Firma sprzedaży koksu i produktów
ubocznych:

„CARBOCHEMIA“

Sp. z o.p., Katowice, Powstańców 5

SPRZEDAŻ CEGŁY:

GODULLA

Spółka Akcyjna ▽ Chebzie G. Sl.

Telefon: Królewska Huta 340-343,
Katowice 193, 339, Ruda 77.

HUTA BISMARCKA

HAJDUKI WIELKIE, G. ŚL.

WYROBY:

Surówka, koks, siarczan amonowy, benzol surowy, żuźłówka, wodór i tlen / Odlewy żelazne i stalowe według modeli / Żelazo grube, cienkie, taśmowe i kształtowe / Stal Siemens-Martinowska, sprężynowa, rękojeściowa ocylowa, na okucia i na odkładnice / Podkowy z żelaza kutego, niewykończone / Żelazo taśmowe walcowane na zimno wszelkiej grubości, stal taśmowa, gładka na ramy modelowe, do kartonazu i t. d. / Blacha cienka wytrawiana i niewytrawiana do wyciskania, zakładania i emaljowania, blacha dachowa, do ocynowania, blachy do prądnic, czyste i w stopach / Blacha gruba do budowy zbiorników, kotłów i okrętów, blacha Compound do budowy pługów i skarbców / Stal narzędziowa i konstrukcyjna, walcowana i kuta, w prętach, taśmach, blachach i kształtach do budowy maszyn, samochodów i samolotów, specjalna stal doborowa do wyrobu broni i pancerzy dla nabojęw, min, luf, tarcz ochronnych, stal na narzędzia wiertnicze dla wszelkich rodzajów skał / Rury z żelaza kutego, gazowe, kołnierzowe, kotłowe, podsadzkowe, głównie rury wiertnicze i do rurociągów ropnych, bez szwu, spawane elektrycznie i autogenicznie, to ostatnie do 1500 mm średnicy, kształtowniki do rur / Materiały do nawierzchni kolejowej, łożyska, łapki, podkładki, szyny dla kolejek kopalnianych i polowych.

**Stacja hydroelektryczna „Rjukanfos“
w Norwegji.**

Rurociągi dostarczyła i zmontowała Spółka Akcyjna Ferrum.

FERRUM

SPÓŁKA AKCYJNA

KATOWICE II

Stacja kolejowa: KATOWICE - BOGUCICE.
Adres telegr. »FERRUM KATOWICE«.

Wyroby:

ODLEWNIA: Odlewy kształtowe ze stali Siemens-Martina o wadze sztuki do 10 ton. **FABRYKACJA DROBNYCH WYROBÓW ŻELAZNYCH:** Osie do wozów ciężarowych, śruby, nakrętki, nity, sworznie i wszelkiego rodzaju drobny materiał do nawierzchni toru kolejowego.

SPAVALNIA RUR: Rury gładkie i bandażowane, spawane na gazie wodnym o () ponad 300 mm na ciśnienia robocze do 200 atm. do kanalizacji, wodociągów i t. d.

SPECJALNOŚĆ: Rurociągi turbinowe, wysokoprężne do stacji hydroelektrycznych.

WŁASNE BIURA i REPREZENTACJE ZAGRANICĄ: Amsterdam, Barcelona, Berlin, Lizbona, Londyn, Meksiko, Milano, Nowy Jork, Oslo, Paryż, Wiedeń, San Francisco, Tokio

**Widok ogólny zakładów przemysłowych
S. A. „Giesche“ w Szopienicach-Roźdzeniu.**

GIESCHE

SPÓŁKA AKCYJNA

Katowice, ul. Podgórna 4

Telefony :

5, 44, 152, 161, 374, 430, 593, 683, 689, 1209, 2331.

Adres telegraficzny: »GIESCHE KATOWICE«.

Węgiel kamienny — cynk surowy — cynk rafinowany — cynk prasowany — blacha cynkowa — kubki cynkowe — kadm — ołów blacha ołowiana — rury ołowiane — drut ołowiany — glejta ołowiana — płomby ołowiane — wełna ołowiana — śrut — minja cyna do lutowania — kwas siarkowy wszelkich stopniowości — oleum 20⁰/₀

KOPALNIE WĘGLA:

„Giesche“ „Richthofen“ — „Karmer“ — „Wilhelm“ „Kleofas“ „Frankenberg“ — „Walter“.

KOPALNIE RUDY CYNKOWEJ i OŁOWIANEJ.

„Szarlej Biały“, Brzeziny Śl. — „Matylda“, Małop.

ODDZIAŁY:

WARSZAWA, Zielona 24 — GDAŃSK, Giesche HandelsGES. m. b. H. — BERLIN, Bergwerksprodukte G. m. b. H. — WIEN, Bergwerksprodukte G. m. b. H. — PRAG, Bergwerksprodukte G. m. b. H.

== ROBUR ==

Związek Kopalń Górnośląskich

Katowice, Powstańców 49

Tel. — Katowice: Międzymiastowe 2627 do 2630

Miejskowe 2631 do 2634

Adres telegr.: »ROBUR—KATOWICE«.

Dostarcza: pierwszorzędnego węgla kamiennego w własnych kopaln: Gotthard, Paweł, Lithandra, Wawel, Wolfgang, Hr. Franciszek, Eminencja, Pokój, Śląsk, Niemcy, Donnersmarck, Emma, Anna, Charlotte, Römer i Blücher. pierwszorzędnego koksu z własnych koksowni: Emma, Wolfgang i Pokój. pierwszorzędnych brykietów z własnych brykietowni: Emma i Römer.

Roczne wydobyte wynosi $\frac{1}{3}$ część ogólnego wydobycia Górnego Śląska.

Własne urządzenia portowe w Gdyni pod firmą: „**POLSKAROB**“ Polsko-Skandynawskie Towarzystwo Transportowe S. A. w **G D Y N I**.

ZASTĘPSTWA w KRAJU:

- »Silemin«, Sp. z ogr. odp., Warszawa, Moniuszki 8.
- »Silesia«, Sp. z ogr. por., Poznań, Gwarna 8
- »Schlaak & Dąbrowski«, Tow. z ogr. por., Bydgoszcz, Bernadyńska 5.
- »Górnośląskie Towarzystwo Węglowe«, Tow. z ogr. por., Toruń, Kopernika 7.
- »Polskie Towarzystwo Handlowe«, Sp. Akcyjna, Kraków, Sławkowska 1.
- »Silesiana«, Sp. z ogr. odp. Lwów, Legjonów 1.
- »Silcarbo«, Sp. z ogr. odp., Kraków, Dietłowska 107.
- »Konsorcjum«, Sp. z ogr. odp., Łódź, Przejazd 62.

Związek Koksowni

Spółka z ograniczoną odpow.

Katowice, ulica Powstańców nr. 49

Telefon 851, 1490 / Adres tel. Koksownia Katowice

**Przedsiębiorstwo dla przerobu i sprzedaży
produktów pochodnych węgla kamiennego.**

Dostarcza z własnej **Fabryki Chemicznej w Hajdukach** smołę kamienną węglową destylowaną i preparowaną; smołę do budowy dróg, pak i lepnik; oleje smołowe jak: impregnacyjny, kreozotowy, karbolinum, tłuszczowy; naftalin surowy prasowany i czysty; sublimowany lub krystaliczny w wszelkich formach (w łuskach, kulkach, itp.) — kwasy karbolowe: czysty fenol krystaliczny i płynny, krezole; — zasady pirydynowe: do skażania, zasady wysokowrzące i pirydynę czystą; — antracen, acenafteń, fenantren, chinolinę pp; — smołowcowe smary emulsyjne, kwas benzoesowy; benzole, toluol, ksylol, solwent naftę i żywicę kumaronową; — siarczan amonu i kwas węglowy.

Dla dalszego użytkowania niektórych z tych produktów Zw. K. posiada:

Śląskie Fabryki Tektur Smołowcowych

dawniej Gassmann i Nöthmann, Sp. z ogr. odp.

Katowice, Powstańców 49. Telefon 611, 851, 1490

WYRÓB: Tektury smołowcowe wszelkich gatunków i papa izolacyjna.

Zakłady Impregnacyjne S. A.

Katowice, Powstańców 49. Telefon 611, 851, 1490

Nasycalnie: Wielki Chelm, Wronki i Solec Kujawski

Nasyca nie podkładów kolejowych i innych materiałów drzewnych olejem smołowcowym; Zakład w Wielkim Chelmie nasycza ponadto kopalniaki według nowoczesnych bardzo skutecznych sposobów rozczynami soli impregnacyjnych.

Księgarnia Ludwika Fiszera.

Księgarnia
Ludwika Fiszera
w Katowicach, Poprzeczna 2

Na składzie posiada wszelkie
nowości z literatury polskiej
Książki szkolne, skład nut i t. p.

Ceny bardzo przystępne.

Robert Ogorzał

Król. Huta, Piastowska 21

Handel towarów spożywczych,
delikatesów, koniaków, win itd.

Hurtownia soli Monopolowej

Górnośląskie Towarzystwo Akcyjne dla przemysłu drzewnego

Specjalność: Fabrykacja beczek i skrzynek.

Adres dla Telegramów: »Drzewo« Tarn. Góry
Telefon Nr. 1201 i 1204

Konto żyrowe: Bank Polski, Oddział Król. Huta
Konto P. K. O. Katowice Nr. 301 161.

GWARECTWO WATERLOO

Kopalnia węgla Eminencja. Poczta Załęże pow. Katowice

WĘGIEL o długim płomieniu pierwszej jakości marki 1a dla
opału domowego i dla celów przemysłowych

Sprzedaż przez firmę „ROBUR“ w Katowicach, ulica Powstańców.

ORANGEADA

najlepszy napój orzeźwiający

do nabycia

SKALLA i SKA, Katowice tel. 12-29

oraz we wszystkich odnośnych składach.

Dom
Bławatów

„MERKUR”

KATOWICE
ul. 3-go Maja 15
Róg Stawowej

Poleca w wielkim wyborze po cenach konkurencyjnych:

Materiały wełniane, bawełniane, białe i lniane
Jedwabie, Kamgarny, Gabardyny
DYWANY perskie, smyrneńskie, pluszowe i kokosowe
Chodniki pluszowe, jutowe i kokosowe
Firanki, Brokaty, Gobeliny, Kapy, Narzuty, Serwety.

Własna wytwórnia dekoracji wewnętrznych.

Zegarki

damskie i męskie

Modne kolczyki

Papierośnice

Obrączki ślubne

Największy wybór .: . Ceny niższe

P. T. Janotta

Katowice

ul. 3-go Maja

Drukarnia „STELLA”

Księgarnia — In'roligatornia
Skład Papieru.

*

Przybory szkolne, książki
kupieckie. :: Wykonuje się
wszelkiego rodzaju druki
dla handlu, przemysłu itd.

*

Katowice II.

Krakowska 46 — Telefon 1695

Księcia Donnersmarcka Dyrekcja Kopalń i Hut

Świętochłowice (Województwo Śląskie)

Właściciele:

Książę Donnersmarck na zamku Świerklaniec powiat Tarnowskie Góry
i Hrabia Kraft Donnesmarck na zamku Stare Repty pow. Tarn. Góry.

Kopalnie:

- a) Kopalnia węgla kamiennego Niemcy w Świętochłowicach, stacja kolejowa Hajduki Woj. Śl.
- b) Kopalnia węgla kamiennego Śląsk w Chropaczowie stacja kolejowa Chebzie Woj. Śl.
- c) Kopalnia węgla kamiennego Donnersmarck w Chwałowicach, stacja kolejowa Niedobczyce Woj. Śl.
- d) Kopalnia węgla kamiennego Szyby Blücher w Boguszowicach, stacja kolejowa Niedobczyce Woj. Śl.

Huty:

Huta cynku Guidotto w Chropaczowie, stacja kolejowa Chebzie.

Cegielnie:

- a) Cegielnia Zgoda w Zgodzie, stacja kolejowa Hajduki.
- b) Cegielnia i szamotownia Falwa w Świętochłowicach, stacja kolejowa Hajduki.
- c) Cegielnia kopalni Donnersmarck w Chwałowicach, stacja kolejowa Niedobczyce Woj. Śl.

Zdolność wydobycia wzgl. wytwórczość zakładów Dyrekcji:

1. Kopalnia rocznie:

8.000.000 ton węgla (węgiel kamienny, płomienny, tłusty i gazowy).

2. Huta cynku Guidotto:

przeróbka rudy w prażalni	21.000 t.	rocznie
kw. siarkowy 60%	18.000 t.	"
przeróbka kruszczu w hucie	42.000 t.	"
produkcja cynku surowego	11.000 t.	"
produkcja pyłu cynkowego	1.200 t.	"

3. Cegielnie:

15.000.000 sztuk cegieł i 5000 ton produktów ogniotrwałych.

Ogólna ilość załogi: 10.000 robotników, pracowników i urzędników.

Produkcja:

Węgiel kamienny, węgiel płomienny, tłusty i gazowy, cynk surowy i czysty, pył cynkowy, kwas siarkowy, cegły normalne, ogniotrwałe szamotówki, cegły syfonowe, rurki żerdzinowe, dreny (saczki), cegły kominowe, szybowe, pustaki normalne i pustaki 10, 12, 15 cm.

Sprzedaż produkcji.

Węgiel sprzedaje firma „Roßur“ Związek Kopalń Górnośląskich, Katowice (patrz osobny anons firmy Robur). Inne produkty sprzedaje sama Dyrekcja Kopalń i Hut Ks. Donnersmarcka w Świętochłowicach.

ELEVATOR

Spółka Akcyjna

dawniej Teodor Holtz i Kania & Kuntze

Budownictwo żelazienne

Budowa aparatów

Wózki wydobywcze

Klatki wydobywcze

Urządzenia transportu

Dźwigi i zórawie

Odlewy stalowe

Koła zębate

Zwrotnice

Rozjazdy

Złożenia kołowe

Koszyki rolkowe

Odlewnia stali

Fabryka maszyn

KATOWICE G. Śl.

ul. Kamienna 4.

